

IOK Afvalbeheer

Jaarverslag en jaarrekeningen over het dienstjaar 2016

ALGEMENE VERGADERING – 16 MEI 2017

INHOUDSOPGAVE

1	Structuur en organisatie.....	6
1.1	Algemene vergadering op 31 december 2016.....	6
1.1.1	Aandeelhouders	6
1.1.2	Raad van Bestuur op 31 december 2016	7
1.2	Commissaris-revisor op 31 december 2016	7
1.3	Directiecomité op 31 december 2016.....	8
1.4	Aandelen vennoten.....	8
1.4.1	Onderschreven aantal aandelen IOK Afvalbeheer op 31 december 2016	8
1.5	Personeel en diensten.....	9
1.5.1	Afvalbeheer	9
1.5.2	Ondersteunende diensten	10
1.5.2.1	Financiële dienst.....	10
1.5.2.2	Personeel & interne organisatie	10
1.5.2.3	Studiedienst.....	10
1.5.2.4	Juridische dienst.....	10
1.5.2.5	Technische dienst.....	10
1.5.2.6	Patrimoniumbeheer.....	10
1.5.2.7	Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk Afvalbeheer.....	10
2	Afvalbeleid	11
2.1	Afvalpreventie en voorlichting.....	11
2.1.1	Communicatie.....	11
2.1.1.1	Afvalkrant.....	11
2.1.1.2	Online communicatie	11
2.1.1.3	Campagne 'PMD sorteren is kinderspel!'	12
2.1.1.4	Doelgroepenwerking: meer dan 20.000 mensen maken persoonlijk kennis met Kempens afvalbeheer	12
2.1.1.5	Afvalsteward	13
2.1.1.6	Ondersteuning afvalarme evenementen.....	14
2.1.2	Kringlooptuinieren.....	14
2.1.2.1	Kringloopkracht.....	14
2.1.2.2	Juni Compostmaand.....	15
2.1.2.3	Composteringsmiddelen	15
2.1.3	Coachingtrajecten 'indevuilbak'	15
2.2	Hergebruik – samenwerking KLC's	15
2.3	Recyclage.....	16
2.3.1	Communicatie.....	16
2.3.1.1	Aanbod scholen.....	16
2.3.1.2	Sorteerstickers.....	16
2.3.2	Gescheiden inzameling en verwerking droge fractie.....	16
2.3.2.1	Nieuwe erkenning Fost Plus.....	16
2.3.2.2	Globale resultaten Fost Plus.....	16
2.3.2.3	Residupercentage PMD	17
2.3.2.4	Samenwerking met diverse organisaties in functie van aanvaardingsplichten	18
2.3.2.5	Inzameling KGA.....	21
2.3.3	Regionale sturing afvalstromen	25
2.3.3.1	Selectieve inzameling frituurvetten en -oliën.....	25
2.3.3.2	Selectieve inzameling autobanden.....	26
2.3.3.3	Selectieve inzameling harde kunststoffen	27
2.3.3.4	Selectieve inzameling videobanden	28
2.3.3.5	Selectieve inzameling piepschuim (EPS)	29
2.3.3.6	Selectieve inzameling vlak glas.....	30
2.3.3.7	Selectieve inzameling houtafval	30
2.3.3.8	Selectieve inzameling C3-hout.....	31
2.3.3.9	Selectieve inzameling asbestproducten in gebonden toestand.....	32
2.3.3.10	Selectieve inzameling kalk- en gipsproducten en roofing	33
2.3.3.11	Selectieve inzameling taxus.....	34
2.3.3.12	Selectieve inzameling matrassen.....	35
2.3.3.13	Selectieve inzameling kaarsresten.....	36
2.3.3.14	Selectieve inzameling kurken stoppen	37
2.3.4	Gescheiden inzameling en verwerking organisch afval.....	39
2.3.4.1	Aanvoer gft- en composteerbaar afval	39
2.3.4.2	Gft-composteringsinstallatie.....	40
2.3.4.3	Groencomposteringsinstallatie	40
2.3.4.4	Afzet compost.....	41
2.3.5	Vlaamse Compostorganisatie (vzw Vlaco).....	45

2.3.6	Milieubedrijven.....	46
2.3.6.1	Milieubedrijf Beerse/Merksplas	46
2.3.6.2	Uitbouw Milieubedrijf Beerse-Oost	46
2.3.6.3	Containerparken IOK Afvalbeheer.....	46
2.3.6.4	Bijkomende exploitatie gemeentelijke containerparken	49
2.3.6.5	Overslagactiviteiten.....	53
2.4	Inzameling en logistiek	55
2.4.1	Ophaaldienst	55
2.4.1.1	Evolutie personeel	55
2.4.1.2	Opdrachten	55
2.4.1.3	Evolutie wagenpark.....	56
2.4.1.4	Preventie en welzijn op het werk	56
2.4.1.5	Route(optimalisatie)- en datacommunicatie.....	57
2.4.2	Milieubedrijf Olen/Geel (MOG).....	57
2.4.3	Ondergrondse containers	58
2.4.4	DIFTAR-project	59
2.4.4.1	Opstartfase 9	59
2.4.4.2	Positieve afvalresultaten door diftar	60
2.4.4.3	Diftar-webapplicatie	61
2.4.5	Invoering papiercontainers	61
2.5	Eindverwijdering	62
2.5.1	Mechanisch-biologische scheidingsinstallatie (MBS).....	62
2.5.1.1	Bezoeken.....	62
2.5.1.2	Overlegcommissie	62
2.5.1.3	Exploitatie	62
2.5.1.4	Werking MBS IVAREM – IOK Afvalbeheer.....	62
2.5.2	Stortplaatsen	62
2.5.2.1	Afgewerkte stortplaatsen te Beerse/Merksplas, Olen en Meerhout.....	62
2.5.2.2	Stortgaswinning – groene stroomproductie	62
2.5.3	Aanvoer restafval.....	63
2.6	Tarieven afval	66
2.7	VVSG/Interafval.....	66
2.8	De Kringwinkel Zuiderkempen.....	67
2.9	vzw WEB	67
3	Jaarrekeningen 2016	68

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 16 MEI 2017

Mevrouwen

Mijne heren

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 95 en 96 van de vennootschappenwet hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de activiteiten van de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen – Afvalbeheer tijdens het boekjaar 2016 en u de jaarrekeningen per 31 december 2016 ter goedkeuring voor te leggen.

Hierna vindt u een overzicht van de werkzaamheden van de Opdrachthoudende Vereniging, alsook de balans, de resultatenrekening, de wettelijke toelichting en de sociale balans over het boekjaar 2016.

1. Commentaar bij de jaarrekening

De rekeningen sluiten met een winst van het boekjaar van 2.946.022,12 euro. Het balanstotaal beloopt 82.803.566,53 euro. De omzet bedroeg 49.807.175,97 euro.

Voor de toekomst wordt verwacht dat de activiteiten zich verder gunstig zullen ontwikkelen.

De jaarrekeningen werden opgesteld conform de regels van het Belgische boekhoudrecht.

Wij verzoeken u de jaarrekeningen goed te keuren.

2. Informatie over belangrijke gebeurtenissen na de jaarafsluiting

Er hebben zich na de jaarafsluiting geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zouden kunnen zijn op de beslissing van de algemene vergadering.

3. Onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap voert geen specifieke werkzaamheden uit op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

4. Bijzondere verrichtingen

Er zijn geen bijzondere verrichtingen te vermelden.

5. Toepassing financiële instrumenten

De vennootschap maakt geen gebruik van financiële instrumenten ter beheersing van specifieke risico's die van enig materieel belang zouden zijn.

6. Kwijting

Wij verzoeken u kwijting te willen verlenen aan de bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar 2016.

Geel, 21 maart 2017

De Raad van Bestuur

2016 – DERTIENDE DIENSTJAAR

Opgericht na partiële splitsing door inbreng van bedrijfstak door de algemene vergadering op 19 december 2003.

Maatschappelijke zetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Exploitatiezetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

T.: 014-58 09 91

F: 014-58 97 22

Ondernemingsnummer: BE 0862457484

1 Structuur en organisatie

Op 19 december 2003 vond een buitengewone algemene vergadering plaats die de herstructurering in het kader van het decreet intergemeentelijke samenwerking finaliseerde. Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werd via de procedure van de partiële splitsing overgegaan tot de omvorming van IOK in een dienstverlenende vereniging IOK enerzijds en de oprichting van een opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer anderzijds.

Wel werd geopteerd zoveel als mogelijk de synergie tussen de beide verenigingen te bewaren. Aan de gemeentebesturen werd gesuggereerd om in functie van de bestuurlijke synergie eventueel dezelfde beheerder aan te duiden voor beide verenigingen. Uiteraard heeft elk gemeentebestuur hierbij zelf de beslissing in handen. Anderzijds maakt de salarysplit van een reeks medewerkers mogelijk dat er ook een synergie blijft bestaan bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering van dossiers.

Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werden de statuten aangepast aan de bepalingen van het decreet intergemeentelijke samenwerking. Zo werden de private aandeelhouders verplicht de vereniging te verlaten.

1.1 Algemene vergadering op 31 december 2016

Bij IOK Afvalbeheer zijn 29 gemeenten aangesloten.

1.1.1 Aandeelhouders

Tabel 1

Gemeente	Bevolking 1/1/2016
Arendonk	13.142
Baarle-Hertog	2.663
Balen	22.168
Beerse	17.829
Dessel	9.420
Geel	39.225
Grobbendonk	11.204
Heist-op-den-Berg	42.110
Herentals	27.728
Herenthout	8.806
Herselt	14.491
Hoogstraten	21.183
Hulshout	10.255
Kasterlee	18.331
Laakdal	15.851
Lille	16.404
Meerhout	10.162
Merksplas	8.642
Mol	36.034
Nijlen	22.651
Olen	12.242
Oud-Turnhout	13.307
Ravels	14.735
Retie	11.096
Rijkevorsel	11.823
Turnhout	42.965
Vorselaar	7.777
Vosselaar	10.935
Westerlo	24.705
Totaal	517.884

Bron: Rijksregister

In de periode van 2007 – 2016 steeg het aantal inwoners van 514.893 naar 517.884 op 1 januari 2016.

1.1.2 Raad van Bestuur op 31 december 2016

Tabel 2: Samenstelling raad van bestuur

Funcitie in raad van bestuur	Bestuur	Naam	Funcitie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Arendonk	Kristof Hendrickx	burgemeester
	Gemeentebestuur Baarle-Hertog	Leo Van Tilburg	burgemeester
	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Dessel	Willy Broeckx	schepen
	Gemeentebestuur Grobbendonk	Eric Van Meensel	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Herentals	Mien Van Olmen	schepen
	Gemeentebestuur Herenthout	Roger Gabriëls	burgemeester
	Gemeentebestuur Herselt	Luc Peetermans	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Hulshout	Joost Verhaegen	schepen
	Gemeentebestuur Kasterlee	Griet Noyens	schepen
	Gemeentebestuur Lille	Paul Diels	burgemeester
	Gemeentebestuur Meerhout	Jos Engelen	burgemeester
	Gemeentebestuur Merksplas	Karel Lenaerts	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Nijlen	Carrie Verelst	schepen
	Gemeentebestuur Olen	Seppe Bouquillon	burgemeester
	Gemeentebestuur Oud-Turnhout	Jos Vinckx	burgemeester
	Gemeentebestuur Ravels	Walter Luyten	burgemeester
Gemeentebestuur Retie	Kristel Pelckmans	schepen	
Gemeentebestuur Rijkevorsel	Jürgen Van Leuven	schepen	
Gemeentebestuur Turnhout	Eric Vos	burgemeester	
Gemeentebestuur Vorselaar	Sara Van Rooy	schepen	
Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester	
Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester	
Leden met raadgevende stem	Gemeentebestuur Dessel	Ferdinand Gys	raadslid
	Gemeentebestuur Lille	Jan Stevens	raadslid
	Gemeentebestuur Ravels	Louis Haagen	raadslid
	Gemeentebestuur Retie	Rik Raeymaekers	Raadslid
	Gemeentebestuur Vorselaar	Ludo Adriaenssen ¹	raadslid

1.2 Commissaris-revisor op 31 december 2016

Commissaris-revisor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA (B160)

¹ Ter vervanging van de heer Freddy Jans (beslissing raad van bestuur IOK Afvalbeheer d.d. 16 februari 2016)

1.3 Directiecomité op 31 december 2016

Tabel 3: Samenstelling directiecomité

Functie directiecomité	in Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester

1.4 Aandelen vennoten

Onder deze rubriek wordt de aandelenstructuur van de opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer weergegeven.

1.4.1 Onderschreven aantal aandelen IOK Afvalbeheer op 31 december 2016

Vennoot	Aantal aandelen
Arendonk	1.204
Baarle-Hertog	224
Balen	1.972
Beerse	1.610
Dessel	861
Geel	3.435
Grobbendonk	1.060
Heist-op-den-Berg	3.766
Herentals	2.569
Herenthout	833
Herselt	1.356
Hoogstraten	1.821
Hulshout	895
Kasterlee	1.770
Laakdal	1.477
Lille	1.526
Meerhout	928
Merksplas	805
Mol	3.217
Nijlen	2.062
Olen	1.101
Oud-Turnhout	1.243
Ravels	1.335
Retie	996
Rijkevorsel	1.052
Turnhout	3.924
Vorselaar	731
Vosselaar	1.009
Westerlo	2.234
Totaal	47.016

1.5 Personeel en diensten

Het personeel bestond op 31 december 2016 uit 409 personeelsleden, nl. 59 bedienden, waarvan 29 personen volgens de figuur van salarysplit diensten verlenen voor IOK en IOK Afvalbeheer, en 350 arbeiders.

Hiervan werken 40 personeelsleden in het gebouw op de Antwerpseweg, 220 personeelsleden bij de ophaaldienst, 27 personeelsleden op het milieubedrijf/composteringsinstallatie/containerpark te Beerse/Merksplas, 1 personeelslid als algemene coördinatie voor de containerparken, 6 personeelsleden op het milieubedrijf te Mol, 7 personeelsleden op het milieubedrijf/containerpark te Meerhout, 25 personeelsleden op de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie, 26 personeelsleden op het milieubedrijf Olen/Geel, 3 personeelsleden op het containerpark van Baarle-Hertog, 3 personeelsleden op het containerpark van Dessel/Retie, 4 personeelsleden op het containerpark van Geel, 8 personeelsleden op de containerparken van Heist-op-den-Berg, 3 personeelsleden op het containerpark van Herenthout, 3 personeelsleden op het containerpark van Hoogstraten, 9 personeelsleden op de containerparken van Mol, 3 personeelsleden op het containerpark van Nijlen, 3 personeelsleden op het containerpark van Ravels, 5 personeelsleden op het containerpark van Turnhout, 3 personeelsleden op het containerpark van Westerlo, 3 personeelsleden op het containerpark van Olen, 3 personeelsleden op het containerpark van Herselt, 4 personeelsleden op het containerpark van Balen.

Ten opzichte van 2015 steeg het aantal personeelsleden met 12.

1.5.1 Afvalbeheer

Momenteel kunnen de volgende 7 belangrijkste clusters van operationele activiteiten worden omschreven:

- Afvalpreventie en communicatie. Binnen IOK Afvalbeheer bestaat er een aparte cel, quasi exclusief bezig met het maximaal realiseren van afvalpreventie door ondersteuning van de gemeenten en het stimuleren van een globale aanpak in onze regio. Hierbij maakt men gebruik van de meest relevante informatiekanaalen. Tevens is er de afvalinfolijn en de interne/externe communicatie.
- Selectieve inzameling-logistiek: Sinds 1992 beschikt IOK Afvalbeheer over een aparte ophaaldienst voor de selectieve inzameling. Op de ophaaldienst zijn er 220 personeelsleden in dienst. De overige logistieke activiteiten situeren zich op het Milieubedrijf Olen/Geel (MOG). Op deze locatie zijn er 26 personeelsleden tewerkgesteld.
- Samenwerking terugnameorganisaties: IOK Afvalbeheer werkt samen met diverse terugnameorganisaties (Fost Plus, Recupel, ...). Als gevolg hiervan beschikt IOK Afvalbeheer ondermeer over een regionaal overslagstation (ROS) te Olen/Geel (MOG). Sinds begin 2017 is het RAS-project (Re-use-a-shoe) operationeel vanuit Herentals (Moerbroek).
- Toepassing diftar: Ook de verdere logistieke integratie/optimalisatie en informatisering (diftar) is een belangrijke activiteit. Momenteel zijn 24 gemeenten operationeel (huis-aan-huisinzameling van gft en restafval). Op 1 januari 2017 werd diftar ingevoerd in de gemeente Retie.
- Behandeling/verwerking selectieve stromen: IOK Afvalbeheer beschikt over 1 van de omvangrijkste gft-compostering van Vlaanderen op het milieubedrijf te Beerse/Merksplas. Op dezelfde locatie is ook een groencompostering operationeel. De voorbereidingen voor de integratie van een vergistingsinstallatie in de bestaande gft-installatie zijn gestart.
- Sturing/beheer containerparken: Na de oprichting van IOK Afvalbeheer is deze activiteit sterk in omvang toegenomen. IOK Afvalbeheer is beheerder van ca. 90 % van de stromen op alle containerparken in de regio. Tevens is er het volledige beheer/exploitatie van 18 containerparken (Baarle-Hertog, Balen, Beerse-Merksplas-Vosselaar, Dessel/Retie, Geel, Heist-op-den-Berg, Herenthout, Herselt, Hoogstraten, Nijlen, Meerhout/Laakdal, Mol, Olen, Ravels, Turnhout en Westerlo) voor 20 gemeenten.
- Behandeling restafval: Voor de voorbehandeling van restafval beschikt IOK Afvalbeheer samen met IVAREM sinds eind 2005 over de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie (MBS) te Geel. De installatie is voor 60 % eigendom van IOK Afvalbeheer. In de loop van 2006 is gestart met de effectieve exploitatie van de alternatieve verwerking van het restafval (MBS).
- In het najaar werd gestart met de invoering van papiercontainers in de gemeenten Heist-op-den-Berg, Herenthout, Hulshout, Vorselaar en Westerlo. Samen met de invoering van diftar in Retie werden ook de papiercontainers ingevoerd op 1 januari 2017. In de periode 2017-2019 komen de overige gemeenten aan bod.

Voor de realisering van al deze operationele activiteiten is ook de wisselwerking/ondersteuning van de diverse stafdiensten van IOK/IOK Afvalbeheer zeer belangrijk. Het gaat in de praktijk in belangrijke mate over de financiële dienst, de dienst personeel en interne organisatie, de juridische dienst, de milieucoördinator ..... en de directie.

1.5.2 Ondersteunende diensten

1.5.2.1 Financiële dienst

Het financieel beheer van de diverse activiteiten van de opdrachthoudende vereniging worden gecentraliseerd in de financiële dienst.

De dienst is verantwoordelijk voor de boekhouding, voor de crediteuren- en debiteurenadministratie en voor de financiële rapportering aan de bestuursorganen van de opdrachthoudende vereniging. Tevens is de dienst verantwoordelijk voor de voorbereiding van kostencalculaties en tarievendossiers.

1.5.2.2 Personeel & interne organisatie

De personeelsadministratie wordt in eigen beheer verzorgd. Naast zuivere payrollactiviteiten, behoren ook het wervings- en selectiebeleid, het onthaalbeleid, het vormingsbeleid en de andere elementen van een modern personeelsbeleid tot het takenpakket van de dienst.

1.5.2.3 Studiedienst

Voor de informatievoorziening vanwege IOK Afvalbeheer is er ondersteuning door de studiedienst. Tevens kan de studiedienst betrokken worden bij de beleidsvoorbereiding en evaluatie van de activiteiten.

1.5.2.4 Juridische dienst

De juridische dienst zorgt voor de juridische ondersteuning van de bestuursorganen, directie en diensten. Zo behoren de opvolging van de statutaire structuur van de vennootschap, de notulering van de vergadering van de bestuursorganen, de opvolging van gerechtelijke dossiers en een algemene juridische adviesverlening tot haar takenpakket.

1.5.2.5 Technische dienst

Het ontwerpen, de coördinatie van de veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de werken is het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Eveneens worden in opdracht van de gemeenten projecten uitgewerkt (voornamelijk containerparken) en plannen uitgetekend.

1.5.2.6 Patrimoniumbeheer

De dienst patrimoniumbeheer staat in voor het technisch beheer van de gebouwen en de sites van IOK Afvalbeheer. Dit omvat onder meer het beheer van het dagelijks onderhoud en de opvolging van het ontwerp en uitvoering van nieuwe investeringen op bestaande of nieuwe sites.

De administratieve diensten van IOK Afvalbeheer zijn in november 2014 verhuisd naar het nieuwe kantoorgebouw op de Antwerpseweg in Geel.

In 2016 werden volgende opbrengsten geregistreerd op onderstaande PV-installaties op sites van IOK Afvalbeheer:

- MBS: 276.200 kWh
- Milieubedrijf Mol: 57.500 kWh
- Milieubedrijf Meerhout: 45.400 kWh
- Ophaaldienst: 109.100 kWh

De totale elektrische jaaropbrengst bedraagt 488.200 kWh (equivalent van jaarverbruik van ca. 139 gezinnen).

1.5.2.7 Gemeenschappelijke Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk Afvalbeheer

De GiD PBW is de interne preventieadviseur voor IOK Afvalbeheer en neemt als dusdanig, in samenwerking met de externe preventiedienst, de wettelijke taken en opdrachten op. Zo wordt het

bestuur en zijn medewerkers begeleid bij het opzetten en in stand houden van een welzijnszorgbeleid voor zijn werknemers.

2 Afvalbeleid

Op 19 december 2003 werd IOK Afvalbeheer als opdrachthoudende vereniging voor het beheer van huishoudelijke en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen van de 27 gemeenten van het arrondissement Turnhout en de gemeenten Heist-op-den-Berg en Nijlen van het arrondissement Mechelen (517.884 inwoners op 1 januari 2016) opgericht.

De oprichting van IOK Afvalbeheer sluit aan bij de traditie van intercommunaal afvalbeheer binnen de IOK. Sinds 1990 voeren de Kempische gemeentebesturen in intercommunaal verband een geïntegreerd en duurzaam afvalbeleid.

Sinds 2008 werd maximaal getracht uitvoering te geven aan het Uitvoeringsplan Milieuverantwoord beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen voor de periode 2008-2015. Op 16 september hechtte de Vlaamse Regering goedkeuring aan het nieuwe Uitvoeringsplan Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval voor de periode tot 2022.

2.1 Afvalpreventie en voorlichting

'Meer uit minder afval', dat is de slogan, die het duurzame afvalbeheer van IOK Afvalbeheer treffend samenvat. Het afvalbeleid van de Kempense gemeenten is een onderdeel van een globaal milieubeleid, dat in de eerste plaats gericht is op voorkoming en maximale selectieve inzameling. Preventie en voorlichting zijn hierin zeer belangrijk. Aan de hand van het afvalpreventiejaarprogramma worden doelgroepenwerking en acties uitgevoerd om de bevolking aan te zetten tot een aangepast afval- en aankoopgedrag.

In uitvoering van het goedgekeurde programma werden onder andere de volgende acties ondernomen.

2.1.1 Communicatie

2.1.1.1 Afvalkrant

In 2016 verscheen de Afvalkrant in maart, mei, september en december. De Afvalkrant blijft een belangrijk communicatiekanaal. De talrijke reacties op en deelnames aan acties en activiteiten die via de Afvalkrant worden aangekondigd, zijn daarvan het bewijs. De massale belangstelling voor de participatie van IOK Afvalbeheer aan Open Bedrijvendag, de grote interesse voor 'De week van de afvalophalers' en de vele bestellingen voor 'Wintersolden compost' tonen dit aan.

In de Afvalkrant anno 2016 blijft een hedendaagse stijl, meer visuele en directe communicatie essentieel. De onmiddellijke relevantie, of het antwoord op de vraag 'what's in it for me?' is een must. Dit houdt in dat we meer doelgericht communiceren, aansluitend bij de wensen en noden van elke doelgroep. De kracht van IOK Afvalbeheer zit in een regionale focus. Daarom is de inbreng van de Kempenaren in de Afvalkrant belangrijk en willen we hen zelf meer aan het woord laten. Getuigenissen blijven dus cruciaal.

2.1.1.2 Online communicatie

In 2016 bezochten er maandelijks gemiddeld 18.970 mensen www.iok.be. Een stijging met 3 % ten opzichte van 2015. Het percentage nieuwe (38 %) en terugkerende bezoekers (62 %) blijft stabiel en vormt een goede balans. De onderdelen 'ophaalkalender' en 'containerpark' zijn veruit de drukst bezochte pagina's van de website. 40 % van de bezoekers bezoekt de website mobiel (via tablet en smartphone).

Ook in 2016 werd ingezet op het gebruik van sociale media. De twitterpagina van IOK en IOK Afvalbeheer werd actief gebruikt. Vooral de interactie en wisselwerking met berichtjes van gemeenten en andere stakeholders creëert een meerwaarde. Eind 2016 had de twitteraccount meer dan 650 volgers en werden er meer dan 1.200 tweets (sinds september 2013) verstuurd.

Sinds 2013 is er een extranet ter beschikking van bestuurders en gemeentelijke diensten. Via dit extranet kunnen beleidsdocumenten, dossiers en informatie gedeeld worden met deze betrokkenen.

Het extranet bevat ook een fotodatabank met foto's die vrij kunnen gebruikt worden in gemeentelijke publicaties.

2.1.1.3 Campagne 'PMD sorteren is kinderspel!'

De zomerse campagne 'PMD sorteren is kinderspel!' kaderde in het verhogen van de kwaliteit van de blauwe PMD-zak. Vermits persoonlijk contact een belangrijk communicatiekanaal is, bezochten medewerkers van IOK Afvalbeheer in juli de markten van Geel, Herentals, Mol en Turnhout. Op de stand van IOK Afvalbeheer konden de mensen hun PMD-sorteerkennis testen met de PMD-sjoelbak. Elke deelnemer werd beloond met een flacon zonnecrème.

2.1.1.4 Doelgroepenwerking: meer dan 20.000 mensen maken persoonlijk kennis met Kempens afvalbeheer

IOK Afvalbeheer heeft een ruim aanbod aan rondleidingen en presentaties over afval voor scholen en verenigingen. Maar de boodschap overbrengen is niet altijd eenvoudig. De ervaring leert ons dat rechtstreeks contact met mensen het meeste effectieve communicatiekanaal blijft. Dit werd ook zo bevestigd door het communicatieonderzoek dat IOK Afvalbeheer in 2013 liet uitvoeren. De doelgroepenwerking is zeer belangrijk in de taak van IOK Afvalbeheer om afvalpreventie en duurzaam afvalbeleid te stimuleren.

Jong geleerd ...

In 2016 waren er 20.981 persoonlijke contacten. Vooral jongeren nemen het leeuwendeel hiervan voor hun rekening. Onder het motto 'Jong geleerd is oud gedaan' kunnen we de belangstelling voor het afvalvraagstuk alleen maar toejuichen.

Een overzicht:

- **2.758 mensen** werden bereikt tijdens 161 presentaties/rondleidingen.
  - presentaties: 16 presentaties – 308 mensen bereikt
  - CPI: 19 rondleidingen – 307 mensen bereikt
  - MBS: 40 rondleidingen – 623 mensen bereikt
  - containerparken: 86 rondleidingen – 1.520 mensen bereikt
- 10 groepen die buiten onze doelgroepenwerking vallen (**196 mensen**) bezochten de MBS. [Afval Alternatief, IVAREM (3x), Centrum Leren en Werken Mechelen, Montfortcollege Rotselaar (4x), Noorse delegatie]
- 8 scholen kregen het bezoek en een demonstratie van een ophaalwagen. **207 kinderen** woonden dit bezoek bij.
- In het voorjaar werden er 138 animaties 'Wat is er aan de hand in Viesvuilland' in 31 scholen gegeven. Hiermee werden **2.711 kleuters** bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- In het najaar werden er 37 animaties 'Wat is er aan de hand in Viesvuilland' in 9 scholen gegeven. Hiermee werden **665 kleuters** bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- In het voorjaar werden er 88 LABO-animaties in 39 scholen gegeven. Hiermee werden **1.686 leerlingen** uit het 3de, 4de, 5de, 6de leerjaar basisonderwijs bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- In het najaar werden er 31 LABO-animaties in 14 scholen gegeven. Hiermee werden **655 leerlingen** uit het 3de, 4de, 5de, 6de leerjaar basisonderwijs bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- In het voorjaar werden er 73 animaties Da's proper (debat, quiz, rollenspel) in 7 scholen gegeven. Hiermee werden **1.407 leerlingen** uit het 4de en 5de secundair onderwijs bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- Er werden in het najaar 2 animaties Da's proper (debat, quiz, rollenspel) in 1 school gegeven. Hiermee werden **70 leerlingen** uit het 4de en 5de secundair onderwijs bereikt (in samenwerking met Fost Plus).
- Andere acties:
  - Bengelpop: 1.300 deelnemers
  - Pennenzakkenrock: **2.700 deelnemers**
  - Roefel op het containerpark van Herenthout en op het containerpark van Dessel/Retie: **33 deelnemers**

- Educatieve mobiel
  - Opendeurdag gemeente Vorselaar (**4 mensen**)
  - 4 pmd-acties op de wekelijkse markt in Geel, Herentals, Mol en Turnhout (**1.180 mensen**)
  - + compostmobiel: opening containerpark Turnhout (**220 mensen**)
- 27 acties op het containerpark voor de Grote Inzamelmaand (**1.449 mensen**)
- Open Bedrijvendag op MOG (**2.700 mensen**)
- 3 infomomenten over diftar/papiercontainers in Retie (**540 mensen**)
- 5 infostanden papiercontainers op de wekelijkse markt in Heist-op-den-Berg, Herenthout en Westerlo (**500 mensen**)

2.1.1.5 Afvalsteward

Binnen het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer worden er regelmatig problemen ervaren met de sorteeregels van PMD en het in groep aanbieden van PMD-zakken.

Vaak voldoen deze zakken niet voor ophaling en daardoor blijven ze staan.

Dit veroorzaakt nog meer aanleiding tot slecht sorteren en/of sluikestorten. Voornamelijk in sociaal minder begoede wijken met grote concentraties van mensen die vaak ook de taal niet machtig zijn, is deze problematiek nog groter.

Voorstel van IOK Afvalbeheer was om deze problematiek systematisch en buurtgericht aan te pakken door de inzet van een afvalsteward.

De taak van deze afvalsteward is om een persoonlijk contact te hebben met de burger om zo de sorteerbodschap voor PMD maar ook voor andere fracties face-to-face te kunnen overbrengen aan de burger.

De gewenste resultaten die voorop werden gesteld:

- Overtuigen van het correct gebruik van de inzamelrecipiënten
- Voelen waar knelpunten zitten
- Samen zoeken naar oplossingen
- Overtuigen van het belang van sorteren
- Financiële voordelen van goed sorteren toelichten
- Mogelijkheden zoeken hoe specifieke doelgroepen toch afval kunnen voorkomen
- Onderzoek naar nood voor extra of specifieke inzamelrecipiënten bij hoogbouw
- Mogelijkheden van buurtwerk onderzoeken

Binnen het actieprogramma van OVAM van de 0,5 euro 2015 werden budgetten vrijgemaakt die hiervoor kunnen aangewend worden.

Op 1 januari 2015 werd een afvalsteward in dienst genomen. Het inzetten van de afvalsteward voor het overbrengen van de sorteeregels van PMD, het toelichten van het gebruik van nieuwe inzamelrecipiënten en een persoonlijk contact zijn een absolute meerwaarde zowel voor de burger als voor IOK Afvalbeheer.

In het werkingsjaar 2016 werden door de afvalsteward meer dan 4.000 gezinnen gecontacteerd. Bij 2.000 van deze gezinnen was er een persoonlijk contact om meer informatie te geven omtrent de sorteeregels van PMD of het gebruik van inzamelrecipiënten.

Er werden flyers met sorteeregels verdeeld en burgers kunnen een afspraak maken om een persoonlijk contact te hebben met de afvalsteward.

Mede dank zij dit persoonlijk contact kon het residupercentage voor PMD in 2016 verlaagd worden van 13,54 % naar 12,32 %.

Op hoogbouwprojecten in Turnhout en Mol werden specifieke verzamelcontainers van 1100 l uitgezet voor de inzameling van papier/karton en PMD. Het gebruik en de controle op de inhoud van deze containers werd op regelmatige tijdstippen uitgevoerd door onze afvalsteward.

In 2016 werd het pilootproject verder uitgebreid naar de gemeente Heist-op-den-Berg in de Moretuswijk, een combinatie van hoogbouw, sociale huisvesting en assistentiewoningen.

Bij de eerste inzamelingen waar ook de sorteeresultaten bijzonder positief en boden de 1.100 l containers voor PMD een oplossing voor de in groep achtergebleven foute PMD-zakken.

Gezien de positieve resultaten van 2015 en 2016 werd beslist om ook de activiteiten van de afvalsteward in 2017 verder te zetten.

2.1.1.6 Ondersteuning afvalarme evenementen

In het weekend van 9 en 10 januari 2016 werd op het domein 'De Lilse Bergen' te Lille het Belgisch Kampioenschap Cyclocross georganiseerd. Door de gemeente Lille werd beslist deze manifestatie te ondersteunen.

Door het bestuur van Lille werd voorgesteld om hierbij beroep te doen op de expertise van IOK Afvalbeheer, in het bijzonder n.a.v. de afvalarme aanpak op het Belgische Kampioenschap wielrennen op de weg te Geel in 2012 en op het Belgisch Kampioenschap Cyclocross in Mol in 2013.

IOK Afvalbeheer heeft beslist om zijn medewerking te verlenen voor:

- Het ter beschikking stellen van de afvaleilandjes (specifiek voor het ondersteunen van evenementen)
- De logistieke ondersteuning van de gemeente Lille door het ter beschikking stellen van verzamelcontainers/containerwagen
- Communicatie omtrent afvalinzameling tijdens het BK Veldrijden in de Afvalkrant van december 2015.

Ook in 2017 wordt er ondersteuning geboden m.n. voor de Krawatencross in Lille en de Scheldeprijs in Mol.

2.1.2 Kringlooptuinieren

2.1.2.1 Kringloopkracht

In 1998 leidde IOK Afvalbeheer de eerste compostmeesters op. Ondertussen zijn ze goed gekend en hebben ze al talloze mensen geholpen met problemen in verband met composteren. De laatste jaren werd hun takenpakket flink uitgebreid. Daarom spreken we vanaf 2013 niet meer van compostmeesters maar van kringloopkrachten. Dat zijn vrijwilligers die werken rond 7 thema's: thuiscomposteren, compostgebruik, grasbeheer, snoeihoutverwerking, vaste planten, kippen houden en voedselverlies.

In 2016 waren 144 kringloopkrachten actief in de regio van IOK Afvalbeheer.

Tabel 4: Actieve kringloopkrachten (situatie op 31 december 2016)

Gemeente	Aantal
Arendonk	2
Balen	11
Beerse	5
Dessel	6
Geel	5
Grobbendonk	5
Heist-op-den-Berg	3
Herentals	2
Herselt	5
Hoogstraten	4
Hulshout	2
IOK	4
Kasterlee	5
Laakdal	9
Lille	1
Meerhout	1
Mol	6
Nijlen	10
Olen	7
Oud-Turnhout	12
Ravels	4
Retie	6
Rijkevorsel	9
Turnhout	9
Vorselaar	5
Vosselaar	1
Westerlo	5
Totaal	144

2.1.2.2 Juni Compostmaand

In de maand juni kon je weer bij de kringloopkrachten terecht voor activiteiten die in het teken stonden van kringlooptechnieken in het algemeen en voedselrestjes in het bijzonder.

De kringloopkrachten gaven inspirerende en handige tips. Of het nu ging om bewaartips en daarmee een rit naar de supermarkt uitsparen of een eigen bodemverbeteraar maken door de composteerprincipes toe te passen... De kringlooptips die ze gaven toonden hoe afval voorkomen kan worden en hoe allerlei keuken- en tuinresten nuttig en creatief in keuken en tuin gebruikt kunnen worden.

2.1.2.3 Composteringsmiddelen

Via de gemeentebesturen heeft de bevolking de mogelijkheid een composteringsmiddel aan te kopen tegen een gunstige prijs.

In de traditie van de gezamenlijke aankopen, werden deze composteringsmiddelen aan de gemeenten aangeboden tegen kostprijs, eventueel verminderd met een verkregen subsidie.

In de periode van 1995-2016 werden ca. 19.100 compostvaten verkocht aan de gemeenten, in de periode 2006-2016 gebeurde hetzelfde met ca. 39.800 kunststof compostbakken.

Omdat het beschikken over de juiste informatie steeds belangrijk is, wordt er bij de aankoop van een composteringsmiddel de bijhorende informatiebrochure meegegeven. Deze brochure is in de prijs inbegrepen.

2.1.3 Coachingtrajecten 'indevuilbak'

In de zomer van 2016 werd er vanuit OVAM een oproep gelanceerd naar alle 308 gemeenten om zich kandidaat te stellen voor het coachingtraject voor de aanpak van zwerfvuil en sluikstorten binnen de gemeenten.

8 gemeenten en IOK Afvalbeheer hebben een kandidatuur ingediend. Voor de gemeenten Beerse, Laakdal, Mol en Turnhout en voor IOK Afvalbeheer werden de kandidaturen weerhouden. De kandidaturen van de gemeenten Balen, Heist-op-den-Berg, Hoogstraten en Oud-Turnhout werden niet weerhouden maar werden opgenomen onder de kandidatuur van IOK Afvalbeheer.

Per gemeente is er een budget voorzien afhankelijk van het aantal inwoners:

- Beerse en Laakdal : 30.000 euro
- Mol: 50.000 euro
- Turnhout: 70.000 euro
- IOK Afvalbeheer: 70.000 euro

De integrale aanpak van zwerfvuil is gebaseerd op de vijf pijlers (infrastructuur, communicatie, handhaving, participatie en omgeving).

Via een quickscan zal er per gemeente opgelijst worden wat de knelpunten zijn voor zwerfvuil en sluikstorten en hoe deze best kunnen aangepakt worden. Binnen het traject wordt een vuilnisbakkenplan per gemeente opgesteld en een evaluatie gemaakt van de veegplannen. Verder is er aandacht voor efficiënt handhaven en monitoring.

Tijdens het overleg met de 8 gemeenten op 8 december 2016 werden de overkoepelende acties vastgelegd.

IOK Afvalbeheer zal ondermeer inzetten op:

- Communicatie voor anderstaligen en secundaire scholen omtrent de aanpak van zwerfvuil
- Aanpak van zwerfvuil op de bedrijventerreinen
- Handhaving en het gebruik van camera's

Het coachingtraject loopt over 2 jaar.

2.2 Hergebruik – samenwerking KLC's

Binnen het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer zijn 4 kringloopcentra werkzaam:

- De Kringwinkel Zuiderkempen (Balen, Dessel, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Laakdal, Lille, Meerhout, Olen, Vorselaar en Westerlo)
- vzw sw WEB (Arendonk, Baarle- Hertog, Beerse, Hoogstraten, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout en Vosselaar)

- Opnieuw & Co (Nijlen)
- De Biehal STC (Mol).

In de loop van 2016 werd de samenwerking met deze Kringwinkels en de aangesloten gemeenten en IOK Afvalbeheer voortgezet. De betrokkenheid met de gemeenten staat centraal binnen deze samenwerkingsovereenkomst.

De Kringwinkels staan voor grote uitdagingen de komende jaren. Het nieuwe uitvoeringsplan legt een aantal doelstellingen op aan de gemeenten en Kringwinkels – o.a. de realisatie van 7 kg hergebruik per inwoner per gemeente met een hergebruikpercentage van minimaal 50 % - dit tegen 2022.

Door een intensieve samenwerking met de Kringwinkels en de betrokken gemeenten moet het mogelijk zijn om deze uitdagingen aan te kunnen en de doelstellingen te realiseren.

2.3 Recyclage

2.3.1 Communicatie

2.3.1.1 Aanbod scholen

Sinds 2000 loopt er in samenwerking met Fost Plus een scholenproject dat de Kempense scholen ondersteunt bij het sorteren op school.

Geïnteresseerde scholen worden gratis voorzien van:

- Kunststof recipiënten voor de inzameling van papier/karton: 1 papierkrat per klas + 1 per 50 leerlingen voor de burelen;
- Blauwe 120 liter-containers (1 per 50 leerlingen): In deze containers worden 120 liter-PMD-zakken bevestigd;
- Samen met de levering van de recipiënten ontvingen de scholen éénmalig 10 gratis 120 liter-PMD-zakken per blauwe container. Scholen kunnen bijkomend blauwe zakken tegen kostprijs (1,50 euro per rol van 10 zakken) bekomen bij de gemeenten; vanaf 2004 worden eveneens groene zakken van 120 liter tegen kostprijs (1,50 euro per rol van 10 zakken) ter beschikking gesteld van de scholen;
- Een educatief pakket op het niveau van ofwel lagere of middelbare school.

Per school wordt er minstens één 1.100 liter container voor PMD en minstens één 1.100 liter container voor papier/karton voorzien. In deze containers kunnen de scholen het ingezamelde papier en PMD uit de klassen en van de speelplaats dan verzamelen en rechtstreeks aanbieden voor ophaling.

2.3.1.2 Sorteerstickers

Stickers met de juiste sorteerregels. IOK Afvalbeheer ontwikkelde deze stickers in de eerste plaats voor de scholen om de leerlingen te helpen bij het correct sorteren. Maar ook jeugdbewegingen en verenigingen kunnen deze sorteerstickers gratis aanvragen.

2.3.2 Gescheiden inzameling en verwerking droge fractie

2.3.2.1 Nieuwe erkenning Fost Plus

De nieuwe erkenning van Fost Plus loopt voor de periode 2014 – 2018.

Nieuw binnen deze erkenning is dat Fost Plus een actieplan dient uit te werken om tegen het einde van de erkenningsperiode het aantal ingegraven glasbollen te verhogen met 600 sites over gans België. De kosten voor het plaatsen van deze ingegraven glasbollen zijn voor de helft voor rekening van Fost Plus en voor de andere helft voor rekening van de intercommunales. De lediging van de ondergrondse glasbollen zal mee geïntegreerd worden binnen de reguliere wekelijkse lediging van de bovengrondse glasbollen.

Op basis van het aantal inwoners kunnen er hiervan 27 toegewezen worden aan IOK Afvalbeheer.

Bij de gemeenten werd in het najaar van 2015 een bevraging uitgevoerd. Eind 2016 werden de voorbereidingen getroffen voor het plaatsen van 3 ondergrondse glasbollen in Kasterlee. In de loop van 2017 zullen er bijkomend nog ondergrondse glasbollen geplaatst worden in Turnhout en Mol.

2.3.2.2 Globale resultaten Fost Plus

Binnen de overeenkomst met Fost Plus werd er in alle gemeenten van het werkingsgebied de verschillende verpakkingsmaterialen ingezameld. Papier/karton werd 1 keer per maand huis aan huis

ingezameld en via de containerparken. PMD werd 2 keer per maand huis aan huis ingezameld en via de containerparken.

De selectieve inzameling van glas gebeurde in 18 gemeenten via de glasbollen. In 11 gemeenten werd het glas huis aan huis ingezameld (Balen, Beerse, Dessel, Heist-op-den Berg, Herenthout, Hulshout, Laakdal, Meerhout, Merksplas, Nijlen, Ravels).

In 2016 werd er gemiddeld per inwoner 65 kg papier/karton, 14 kg PMD en 25 kg glas ingezameld.

De ophaling van papier/karton huis aan huis en op het containerpark gebeurde door de diensten van IOK Afvalbeheer. Papier werd overgeslagen te Mol en Meerhout en later afgevoerd naar Bongaerts Recycling in Houthalen. In 2016 werd er in totaal 33.582 ton papier ingezameld.

Glazinzameling huis aan huis gebeurde in 10 gemeenten door de diensten van IOK Afvalbeheer. De gemeente Merksplas organiseert zelf de ophaling. Al het ingezamelde glas werd afgevoerd naar GRL in Lummen. De ophaling van glas op de containerparken in het werkingsgebied gebeurde door die diensten van de firma van Gansewinkel

De ophaling van PMD huis aan huis gebeurde door de diensten van IOK Afvalbeheer. Op de containerparken in het werkingsgebied gebeurde de ophaling door de diensten van de firma Trans Van Heede. PMD werd afgevoerd voor uitsortering naar de firma van Gansewinkel in Houthalen. Het residu in de PMD bedroeg in 2016 gemiddeld 12,32 %, wat een daling is van meer dan 1 %.

2.3.2.3 Residupercentage PMD

Gemiddeld werd in 2016 14 kg PMD per inwoner ingezameld. Vaststelling is dat de sorteerregel niet altijd even duidelijk is zeker voor de fractie P. Vaak wordt nog gedacht dat alle soorten plastic in de PMD-zak kunnen gesorteerd worden.

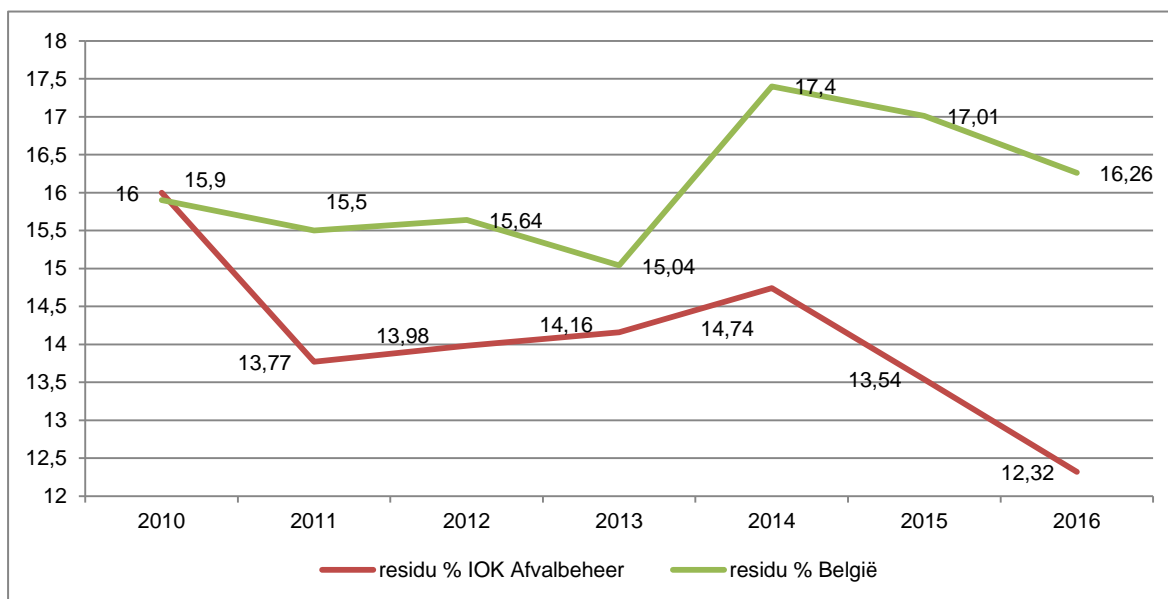
Daardoor komen folies, botervlootjes en yoghurtbekers vaak nog foutief in de PMD-zak terecht en moeten als residu worden uitgesorteerd. In 2016 bedroeg het residupercentage in het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer 12,32 %.

Dit is sterk onder het gemiddelde van België waar het percentage op 16,26 % lag in 2016.

Fost Plus is in 2015 ook gestart met onderzoek om de uitbreiding van de sorteerregel voor de plastic fractie in de PMD-zak om zo ook de sorteerregel te vereenvoudigen en om het residupercentage te kunnen verlagen.

Sinds 2015 heeft IOK Afvalbeheer een afvalsteward in dienst die dagelijks controle uitoefent op de kwaliteit van de aangeboden PMD-zakken.

Onderstaand een overzicht van de evolutie van residu uit PMD voor het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer ten opzichte van de gemiddelde cijfers voor België in de periode 2010 – 2016.

Tabel 5: Ingezamelde hoeveelheden papier/karton, PMD, glas in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Papier/karton (in ton)	PMD (in ton)	Glas (in ton)
Arendonk	783	172	319
Baarle-Hertog	203	33	70
Balen	1.361	318	437
Beerse (*)	1.163	231	337
Dessel (*)	503	123	204
Geel (*)	2.692	570	1.075
Grobbendonk	615	160	351
Heist-op-den- Berg	3.010	655	951
Herentals	1.983	403	774
Herenthout	611	120	222
Herselt	932	224	414
Hoogstraten	1.178	277	537
Hulshout	701	167	213
Kasterlee	1.173	220	502
Laakdal (*)	1.008	230	273
Lille	1.125	233	479
Meerhout (*)	660	145	235
Merksplas (*)	605	107	169
Mol	2.724	499	1.015
Nijlen	1.531	338	551
Olen	807	174	289
Oud-Turnhout	792	161	392
Ravels	617	168	314
Retie (*)	546	139	299
Rijkevorsel	756	167	280
Turnhout (*)	2.482	625	1.134
Vorselaar	523	106	199
Vosselaar (*)	768	138	304
Westerlo	1.729	367	715
Totaal	33.582	7.268	13.056

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.2.4 Samenwerking met diverse organisaties in functie van aanvaardingsplichten

IOK Afvalbeheer is verantwoordelijk voor de inzameling van AEEA (Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten). Via het ROS (Regionaal Overslagstation) haalt de ophaalwagen wekelijks of 2-wekelijks de apparaten op. Beeldschermen en kleine apparaten worden opgehaald in boxpaletten, koel- en vriesapparaten worden opgehaald via de huisjescontainers.

Voor 2016 werden de volgende hoeveelheden afgehaald:

Tabel 6: Ingezamelde hoeveelheden AEEA in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeenten	Tv+monitor (in paletten)	Overige (in paletten)	Koel en Vries (in stuks)	Groot Wit (in stuks)
Arendonk	64	161	301	194
Baarle-Hertog	0	0	0	0
Balen	102	308	563	544
Beerse (*)	49	160	236	204
Dessel (*)	42	120	257	210
Geel (*)	117	409	630	555
Grobbendonk	33	118	156	102
Heist-op-den-Berg	148	435	695	668
Herentals	81	336	237	188
Herenthout	41	101	127	130
Herselt	58	165	305	255
Hoogstraten	68	197	352	351
Hulshout	41	118	189	138
Kasterlee	69	191	345	331
Laakdal (*)	72	202	345	281
Lille	54	106	306	213
Meerhout (*)	40	111	190	154
Merksplas (*)	28	91	134	116
Mol	141	452	751	701
Nijlen	69	266	398	291
Olen	35	122	128	96
Oud-Turnhout	56	167	314	243
Ravels	52	131	301	191
Retie (*)	38	107	228	186
Rijkevorsel	30	101	161	96
Turnhout (*)	100	367	695	559
Vorselaar	52	85	156	101
Vosselaar (*)	31	102	150	130
Westerlo	96	307	381	384
Totaal	1.808	5.536	9.031	7.612

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Professionele AEEA

Regelmatig bieden particulieren professionele toestellen aan op de containerparken. Het betreft voornamelijk koelingen, diepvriezers en printers – afkomstig uit het professionele circuit – die bij particulieren en verenigingen terecht komen als gevolg van een aankoop van een woning, een schenking aan een vereniging ... In het verleden werden deze toestellen geweigerd op de containerparken en werd de particulier doorverwezen naar Recupel.

Om tegemoet te komen aan de behoefte van de burger en in afwachting van een voorstel van Recupel werd vanaf 1 juni 2010 gestart met de selectieve inzameling van deze professionele toestellen aan kostprijs. De ophaling werd geïntegreerd binnen de werking van het Regionaal Overslagstation in Olen (ROS).

In 2016 werd op 20 containerparken professioneel AEEA opgehaald.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

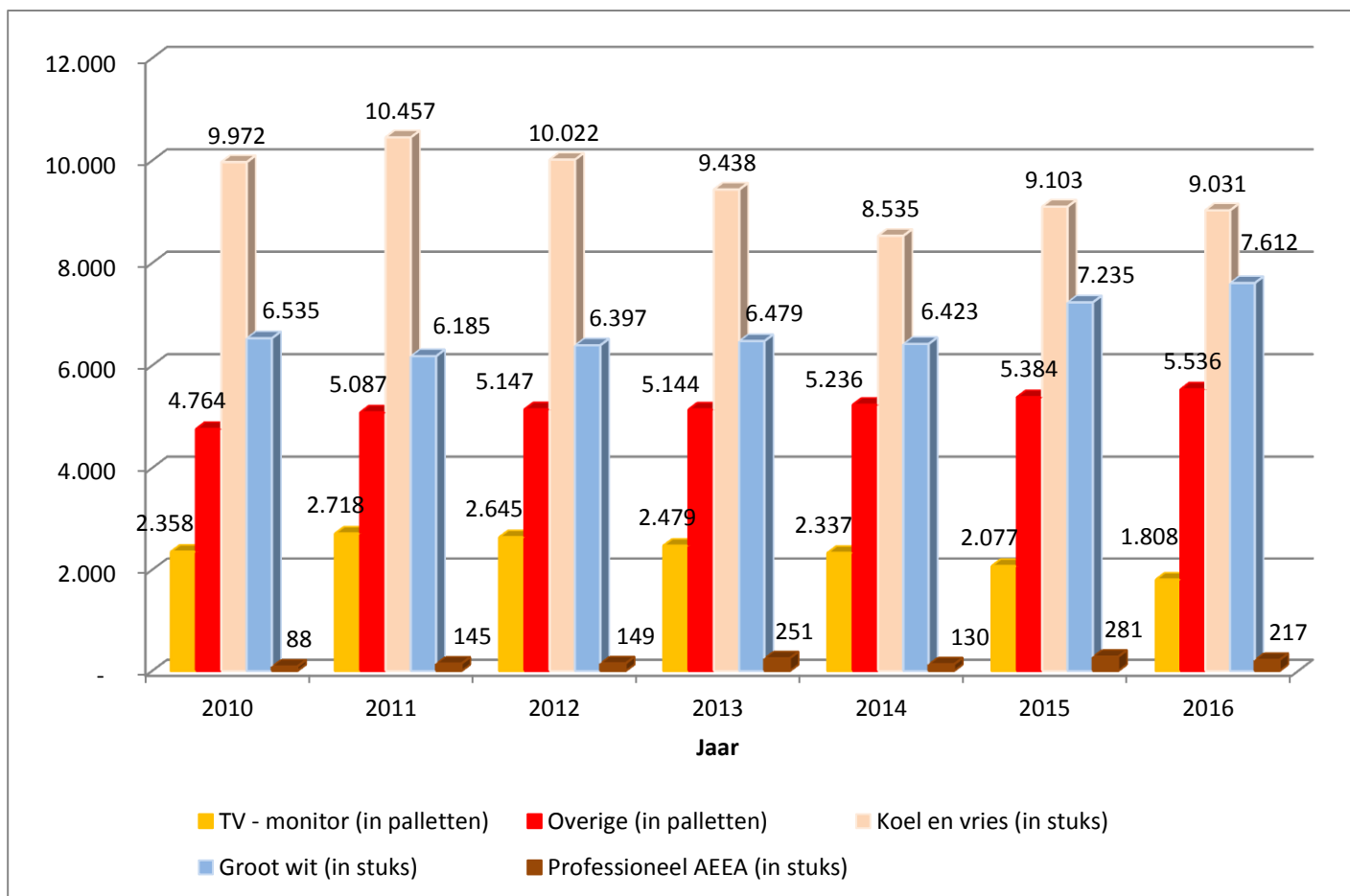
Tabel 7: Ingezamelde hoeveelheden professionele AEEA in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Professioneel AEEA (in stuks)
Arendonk	0
Baarle-Hertog	0
Balen	27
Beerse (*)	7
Dessel (*)	6
Geel (*)	16
Grobbendonk	0
Heist-op-den-Berg	17
Herentals	0
Herenthout	2
Herselt	10
Hoogstraten	6
Hulshout	6
Kasterlee	5
Laakdal (*)	10
Lille	2
Meerhout (*)	5
Merksplas (*)	4
Mol	33
Nijlen	6
Olen	0
Oud-Turnhout	2
Ravels	11
Retie (*)	5
Rijkevorsel	0
Turnhout (*)	27
Vorselaar	0
Vosselaar(*)	4
Westerlo	5
Totaal	217

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Grafiek: Ingezamelde hoeveelheden AEEA periode 2010 - 2016

2.3.2.5 Inzameling KGA

In opdracht van de gemeenten maakt IOK Afvalbeheer jaarlijks de planning op voor de inzameling (wijkinzameling en containerparken) van KGA. Voor de uitvoering hiervan werkt IOK Afvalbeheer samen met een gespecialiseerde privéfirm.

Voor 2016 werden de volgende hoeveelheden afgehaald:

Tabel 8: Ingezamelde hoeveelheden KGA in 2016 (containerpark + chemobiel) – overzicht per gemeente

Gemeente	Hoeveelheid KGA wijkinzameling (in kg)	Hoeveelheid KGA containerparken (in kg)	Totale hoeveelheid ingezameld KGA (in kg)
Arendonk	0	28.358	28.358
Baarle-Hertog	0	32.648	32.648
Balen	0	59.972	59.972
Beerse (*)	0	28.531	28.531
Dessel (*)	0	22.787	22.787
Geel (*)	1.276	76.404	77.680
Grobbendonk	0	17.967	17.967
Heist-op-den-Berg	0	90.236	90.236
Herentals	0	51.404	51.404
Herenthout	0	17.209	17.209
Herselt	0	31.430	31.430
Hoogstraten	1.468	44.305	45.773
Hulshout	0	23.652	23.652
Kasterlee	0	28.886	28.886
Laakdal (*)	0	31.888	31.888
Lille	0	30.689	30.689
Meerhout (*)	1.751	17.538	19.289
Merksplas (*)	2.482	16.211	18.693
Mol	3.490	73.795	77.285
Nijlen	0	48.767	48.767
Olen	0	23.364	23.364
Oud-Turnhout	0	30.203	30.203
Ravels	0	30.532	30.532
Retie (*)	0	20.208	20.208
Rijkevorsel	0	24.017	24.017
Turnhout (*)	3.147	61.950	65.097
Vorselaar	0	10.833	10.833
Vosselaar (*)	3.731	18.156	21.887
Westerlo	0	44.828	44.828
Totaal	17.345	1.036.768	1.054.113

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Het gemiddeld aantal KGA in kg per inwoner bedraagt ca. 2,04 kg/inwoner.

De inzameling met de chemobiel bleef behouden in 7 gemeenten.

Tabel 9: Ingezamelde hoeveelheden motorolie/injectienaalden/BEBAT-batterijen in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Hoeveelheid injectienaalden (in kg)	Hoeveelheid motorolie (in kg)	Hoeveelheid ingezamelde batterijen bebat (in kg)
Arendonk	157	2.340	1.186
Baarle-Hertog	167	0	1.218
Balen	214	1.340	2.499
Beerse (*)	200	387	897
Dessel (*)	84	0	844
Geel (*)	473	8.377	2.967
Grobbendonk	104	0	922
Heist-op-den-Berg	425	16.870	3.532
Herentals	168	0	1.208
Herenthout	90	1.500	888
Herselt	126	1.970	1.302
Hoogstraten	943	0	1.888
Hulshout	85	0	1.206
Kasterlee	178	1.920	1.685
Laakdal (*)	153	2.286	1.667
Lille	104	4.650	1.196
Meerhout (*)	92	1.257	917
Merksplas (*)	146	220	510
Mol	561	0	2.961
Nijlen	199	5.440	1.623
Olen	135	2.460	1.017
Oud-Turnhout	185	3.370	1.685
Ravels	125	820	896
Retie (*)	78	0	749
Rijkevorsel	91	1.840	1.198
Turnhout (*)	390	26	1.813
Vorselaar	47	1.970	756
Vosselaar (*)	154	246	571
Westerlo	218	5.420	2.209
Totaal	6.091	64.710	42.010

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Gelet op de recyclagemogelijkheden van accu's en de invloed van de markt hierop werd beslist deze deelopdracht uit de inzameling KGA op de containerparken te lichten. Vanaf 1 februari 2015 werd de firma Accurec belast met de organisatie van de ophaling en verwerking van de accu's.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 10: Ingezamelde hoeveelheden accu's in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Accu's (in kg)
Arendonk	1.479
Baarle-Hertog	3.569
Balen	4.305
Beerse (*)	796
Dessel (*)	1.803
Geel (*)	3.561
Grobbendonk	/
Heist-op-den-Berg	3.780
Herentals	1.580
Herenthout	1.570
Herselt	1.597
Hoogstraten	2.227
Hulshout	1.260
Kasterlee	769
Laakdal (*)	1.236
Lille	0
Meerhout (*)	680
Merksplas (*)	452
Mol	3.348
Nijlen	1.598
Olen	504
Oud-Turnhout	1.571
Ravels	897
Retie (*)	1.599
Rijkevorsel	1.839
Turnhout (*)	2.605
Vorselaar	0
Vosselaar (*)	506
Westerlo	2.706
Totaal	47.837

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Het Vlaams reglement voor duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA) deelt injectienaalden in bij de lijst van klein gevaarlijk afval (KGA). Voor de lokale besturen betekent dit dat 'insulinespuiten, pennaalden en bloedlancetten' gratis moeten aanvaard worden op het containerpark. De bezoeker is verplicht om de naalden aan te bieden in een naaldcontainer die voldoet aan de ADR-reglementering. Injectienaalden accepteren in een lege glazen bokaal of in lege plastic flessen, is dus verboden (KGA-lijst: VLAREMA art. 5.2.2.1, acceptatievoorwaarden: VLAREMA art. 5.2.2.4§1).

Om tegemoet te komen aan de huidige regelgeving, de veiligheidsrisico's voor de containerparkwachters sterk te beperken en als dienstverlening aan haar burgers stellen 27 gemeenten sinds 1 september 2012 naaldcontainers gratis ter beschikking voor particulieren.

Voor 2016 zijn er van de ingezamelde naaldcontainers geen gegevens beschikbaar.

2.3.3 Regionale sturing afvalstromen

De regionale sturing van afvalstromen tracht een aantal zaken te realiseren en / of te bestendigen m.n. afzet verzekeren voor de ingezamelde afvalstromen, duurzame verwerking, logistieke efficiëntie, benutten van nieuwe opportuniteiten enz.

2 afvalstromen speelden in 2016 een prominentere rol binnen deze regionale sturing m.n. houtafval en gebonden asbest.

Sinds 2015 staat de houtmarkt zwaar onder druk. Deze situatie werd in 2016 alleen maar erger. Zo ging de verwerkingsprijs voor B-hout en (niet gescheiden) AB-hout nog verder de hoogte in. Om een duurzame afzet aan verantwoorde marktprijzen te kunnen garanderen werd in het voorjaar van 2016 de gescheiden inzameling van A- en B-hout op de containerparken succesvol ingevoerd.

Zo wordt maximaal ingezet op recyclage van kostbare natuurlijke grondstoffen en vermindert de afvalberg.

In samenwerking met OVAM en de gemeente Merksplas werd een proefproject opgestart voor de versnelde afbouw van asbesthoudende golfplaten. Binnen dit proefproject worden asbesthoudende golfplaten aan huis ingezameld.

2.3.3.1 Selectieve inzameling frituurvetten en –oliën

De ingezamelde frituurvetten en –oliën worden verwerkt tot biodiesel en/of grondstof voor de houtindustrie en chemische nijverheid.

28 gemeenten nemen deel aan deze selectieve inzameling.

De mogelijkheid om deze fractie aan te bieden aan de chemobiel blijft behouden.

Tabel 11: Ingezaamde hoeveelheden frituurvetten en -oliën in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Frituurvetten en -oliën (in kg)
Arendonk	13.680
Baarle-Hertog	3.860
Balen	21.150
Beerse (*)	9.680
Dessel (*)	6.731
Geel (*)	33.975
Heist-op-den-Berg	37.660
Herentals	18.140
Herenthout	7.260
Herselt	10.340
Hoogstraten	15.280
Hulshout	8.600
Kasterlee	15.320
Laakdal (*)	12.132
Lille	9.990
Meerhout (*)	6.673
Merksplas (*)	5.500
Mol	29.380
Nijlen	24.780
Olen	6.640
Oud-Turnhout	12.020
Ravels	9.400
Retie (*)	5.969
Rijkevorsel	11.540
Turnhout (*)	23.660
Vorselaar	8.080
Vosselaar (*)	6.160
Westerlo	22.945
Totaal	396.545

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.2 Selectieve inzameling autobanden

Binnen het kader van de terugnameplicht voor autobanden – van toepassing sinds 1 april 2005 - organiseert IOK Afvalbeheer een selectieve inzameling via de containerparken.

Volgende banden vallen onder de terugnameplicht: afvalbanden (inclusief banden op velg), afkomstig van personenwagens, 4x4-wagens, aanhangwagens, caravans, bestelwagens, lichte bedrijfsvoertuigen, motoren en scooters.

In totaal nemen 28 gemeenten deel aan deze selectieve inzameling. De ingezamelde hoeveelheden voor 2016 worden weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 12: Ingezamelde hoeveelheden autobanden in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Autobanden (in kg)
Arendonk	4.740
Baarle-Hertog	8.282
Balen	20.160
Beerse (*)	8.708
Dessel (*)	5.406
Geel (*)	19.013
Grobbendonk	10.020
Heist-op-den-Berg	23.100
Herentals	2.326
Herenthout	2.624
Herselt	6.933
Hoogstraten	12.965
Hulshout	6.070
Kasterlee	7.180
Laakdal (*)	6.048
Meerhout (*)	3.326
Merksplas (*)	4.948
Mol	11.868
Nijlen	10.444
Olen	5.284
Oud-Turnhout	5.420
Ravels	6.391
Retie (*)	4.794
Rijkevorsel	8.800
Turnhout (*)	17.144
Vorselaar	650
Vosselaar (*)	5.541
Westerlo	14.965
Totaal	243.149

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.3 Selectieve inzameling harde kunststoffen

Sinds 2005 biedt IOK Afvalbeheer de gemeenten binnen haar werkingsgebied de mogelijkheid tot deelname aan de selectieve inzameling van PVC. De selectieve inzameling omvat ondermeer: rioleringsbuizen, elektriciteitsbuizen, planchetten, rolluiken, vensterkaders, dak- en kabelgoten.

Gelet op de recyclagemogelijkheden voor harde kunststoffen werd in 2013 deze sorteerregel verruimd en de omschakeling gemaakt van de inzameling van PVC-bouwmaterialen naar de inzameling van harde kunststoffen.

In totaal nemen 23 gemeenten deel aan deze selectieve inzameling.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 13: Ingezaamde hoeveelheden harde kunststoffen in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Hoeveelheden (kg)
Baarle-Hertog	27.060
Balen	103.180
Beerse (*)	29.964
Dessel (*)	26.479
Geel (*)	109.075
Heist-op-den-Berg	108.220
Herenthout	13.120
Herselt	33.840
Hoogstraten	41.020
Hulshout	41.720
Kasterlee	37.700
Laakdal (*)	30.132
Meerhout (*)	16.573
Merksplas (*)	17.025
Mol	54.620
Nijlen	25.900
Olen	19.720
Ravels	22.140
Retie (*)	23.481
Rijkevorsel	8.340
Turnhout (*)	59.403
Vosselaar (*)	19.068
Westerlo	54.820
Totaal	922.600

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.4 Selectieve inzameling videobanden

In de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie (MBS) van IOK Afvalbeheer, kunnen videobanden aan de oorzaak liggen van technische storingen. Bij het verschrompen worden wel de videohouders verkleind, doch de banden zelf blijven meestal intact. Bij elk overstortpunt zowel als bij elk draaiend onderdeel bestaat het risico dat de videoband vast komt te zitten wat tot opstopping of het vastlopen van de machine kan leiden.

Binnen dit kader organiseert IOK Afvalbeheer sinds 2006 een selectieve inzameling van videobanden via de containerparken. De ophaling van de videobanden is in de werking van het ROS geïntegreerd.

De ingezamelde hoeveelheden voor 2016 worden in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 14: Ingezamelde hoeveelheden videobanden in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Videobanden (in stuks)	Videobanden (in kg)
Arendonk	7.690	1.538
Baarle-Hertog	5.130	1.026
Balen	11.350	2.270
Beerse (*)	6.983	1.397
Dessel (*)	4.086	817
Geel (*)	16.832	3.366
Grobbendonk	3.070	614
Heist-op-den-Berg	23.290	4.658
Herentals	7.570	1.514
Herenthout	3.650	730
Herselt	6.440	1.288
Hoogstraten	6.500	1.300
Hulshout	6.240	1.248
Kasterlee	8.190	1.638
Laakdal (*)	5.502	1.100
Lille	6.270	1.254
Meerhout (*)	3.026	605
Merksplas (*)	3.968	794
Mol	17.000	3.400
Nijlen	9.725	1.945
Olen	2.300	460
Oud-Turnhout	16.220	3.244
Ravels	6.550	1.310
Retie (*)	3.624	725
Rijkevorsel	7.420	1.484
Turnhout (*)	29.196	5.839
Vorselaar	2.520	504
Vosselaar (*)	4.444	889
Westerlo	11.669	2.334
Totaal	246.454	49.291

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.5 Selectieve inzameling piepschuim (EPS)

Sinds 2004 organiseert IOK Afvalbeheer een selectieve inzameling van EPS-afval via de containerparken. Het betreft het verpakkingsmateriaal van piepschuim, herkenbaar aan de witte kleur en korrelstructuur, met recyclagenummer 6. Voor deze inzameling werkt IOK Afvalbeheer samen met de firma Eco Fill.

In totaal namen 27 gemeenten deel aan de selectieve inzameling van piepschuim.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 15: Overzicht ingezamelde hoeveelheden piepschuim in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Piepschuim (in zakken)	Piepschuim (in kg)
Arendonk	0	0
Balen	548	3.622
Beerse (*)	193	1.277
Dessel (*)	122	806
Geel (*)	695	4.596
Grobbendonk	1	7
Heist-op-den-Berg	646	4.270
Herentals	366	2.419
Herenthout	132	873
Herselt	252	1.666
Hoogstraten	317	2.095
Hulshout	341	2.254
Kasterlee	349	2.307
Laakdal (*)	268	1.773
Lille	18	119
Meerhout (*)	148	975
Merksplas (*)	110	725
Mol	567	3.748
Nijlen	194	1.282
Olen	192	1.269
Oud-Turnhout	0	0
Ravels	266	1.758
Retie (*)	108	715
Rijkevorsel	4	26
Turnhout (*)	477	3.154
Vosselaar (*)	123	813
Vorselaar	1	7
Westerlo	363	2.399
Totaal	6.801	44.955

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.6 Selectieve inzameling vlak glas

Sedert enige jaren organiseert IOK Afvalbeheer – binnen haar werkingsgebied - een selectieve inzameling van vlak glas via de containerparken. Het ingezamelde vlak glas wordt verwerkt tot glasscherven die ingezet worden voor de productie van o.a. verpakkingsglas, glaswol, schuimglas, glaspoeder voor schuurpapier en nieuw vlak glas.

In totaal participeren 24 gemeenten in deze inzameling.

In 2016 werd de mogelijkheid aangeboden om op de containerparken in te zamelen in 15 m³ containers. 22 van de 24 deelnemende gemeenten hebben de omschakeling gemaakt.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 16: Overzicht ingezamelde hoeveelheden vlak glas in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Vlak glas (in kg)
Baarle-Hertog	17.000
Balen	40.060
Beerse (*)	14.463
Dessel (*)	33.099
Geel (*)	80.367
Heist-op-den-Berg	46.580
Herentals	58.085
Herenthout	3.175
Herselt	21.840
Hoogstraten	35.830
Laakdal (*)	16.689
Lille	47.850
Meerhout (*)	9.179
Merksplas (*)	8.218
Mol	38.275
Nijlen	16.770
Olen	19.040
Oud-Turnhout	34.485
Ravels	8.825
Retie (*)	29.352
Turnhout (*)	45.341
Vorselaar	7.440
Vosselaar (*)	9.204
Westerlo	31.870
Totaal	673.035

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.7 Selectieve inzameling houtafval

Het houtafval dat op de containerparken wordt ingezameld, bestaat uit secundaire materialen die geschikt zijn voor recyclage (spaanplaatindustrie) en/of energetische valorisatie. Om een duurzame afzet aan verantwoorde marktprijzen te kunnen garanderen werd in april 2016 de gescheiden inzameling van A- en B-hout op de containerparken succesvol ingevoerd.

In functie van de communicatie op de containerparken werd een 'afvalpaspoort' uitgewerkt voor de houtfractie. Met deze folder werd de burger geïnformeerd over de sorteerregels en de verwerking van het houtafval.

In totaal participeren 26 gemeenten in deze selectieve inzameling. In het overgangsjaar 2016 werd 1.458 ton A-hout (recyclage) en 7.180 ton B-hout (energetische valorisatie) ingezameld via de containerparken.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabellen weergegeven.

Tabel 17: Ingezaamelde hoeveelheden houtafval in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	A-Hout (in kg)	B-Hout (in kg)	Totaal (in kg)
Arendonk	0	514.980	514.980
Baarle-Hertog	0	306.340	306.340
Balen	111.620	322.960	434.580
Beerse (*)	36.758	148.922	185.680
Dessel (*)	28.154	133.214	161.367
Geel (*)	7.714	959.649	967.363
Heist-op-den-Berg	187.000	485.260	672.260
Herenthout	23.780	113.500	137.280
Herselt	41.860	150.440	192.300
Hoogstraten	70.640	215.940	286.580
Hulshout	18.080	286.240	304.320
Kasterlee	202.120	664.760	866.880
Laakdal (*)	66.120	159.852	225.972
Meerhout (*)	36.366	87.919	124.285
Merksplas (*)	20.885	84.615	105.500
Mol	99.320	411.180	510.500
Nijlen	82.380	249.360	331.740
Olen	43.580	136.340	179.920
Oud-Turnhout	46.060	433.620	479.680
Ravels	38.680	95.380	134.060
Retie (*)	24.966	122.966	147.933
Rijkevorsel	0	172.080	172.080
Turnhout (*)	131.556	556.574	688.130
Vorselaar	0	0	0
Vosselaar (*)	23.391	94.769	118.160
Westerlo	117.100	273.720	390.820
Totaal	1.458.130	7.180.580	8.638.710

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.8 Selectieve inzameling C3-hout

Tot het C3-hout behoort het geïmpregneerd hout en hout behandeld met carbolineum (dwarsliggers). Dit houtafval wordt omwille van de doorgedreven behandeling geklasseerd als gevaarlijk afval.

In totaal nemen 24 gemeenten deel aan deze selectieve inzameling.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 18: Ingezamelde hoeveelheden C3-hout in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	C3-hout (in kg)
Baarle-Hertog	51.880
Balen	36.980
Beerse (*)	32.067
Dessel (*)	23.755
Geel (*)	72.887
Heist-op-den-Berg	79.040
Herenthout	12.400
Herselt	24.390
Hoogstraten	44.820
Hulsout	18.960
Kasterlee	47.680
Laakdal (*)	14.460
Meerhout (*)	7.953
Merksplas (*)	18.220
Mol	44.860
Nijlen	24.780
Olen	30.700
Ravels	16.140
Retie (*)	21.065
Rijkevorsel	16.600
Turnhout (*)	43.026
Vosselaar (*)	20.406
Vorselaar	1.880
Westerlo	35.600
Totaal	740.550

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.9 Selectieve inzameling asbestproducten in gebonden toestand

Op de containerparken is sinds 1 januari 2008 de aparte inzameling van asbestproducten in gebonden toestand, afkomstig van huishoudens, verplicht. Bijkomend werd vanuit de Vlaamse Regering de verplichting opgelegd – om vanaf 1 juli 2008 - een 'beperkte' hoeveelheid per gezin per jaar gratis te aanvaarden.

Deze afvalfractie wordt afgevoerd naar de Klasse 1 stortplaats van de firma REMO nv. Deze stortplaats is specifiek uitgerust voor dergelijk materiaal.

26 gemeenten nemen deel aan deze selectieve inzameling via IOK Afvalbeheer.

Tabel 19: Ingezamelde hoeveelheden asbestproducten in gebonden toestand in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeenten	Asbestproducten in gebonden toestand (in kg)
Arendonk	148.350
Baarle-Hertog	42.450
Balen	165.400
Beerse (*)	42.856
Dessel (*)	99.773
Geel (*)	252.684
Heist-op-den-Berg	165.650
Herenthout	45.700
Herselt	75.000
Hoogstraten	90.450
Hulshout	111.100
Kasterlee	205.950
Laakdal (*)	78.720
Lille	138.100
Meerhout (*)	43.296
Merksplas (*)	24.350
Mol	197.500
Nijlen	88.400
Olen	45.650
Ravels	89.550
Retie (*)	88.478
Rijkevorsel	51.700
Turnhout (*)	140.922
Vorselaar	50.150
Vosselaar (*)	27.272
Westerlo	109.850
Totaal	2.619.300

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.10 Selectieve inzameling kalk- en gipsproducten en roofing

Sinds een 11-tal jaar biedt IOK Afvalbeheer de mogelijkheid tot deelname aan de selectieve inzameling van kalk- en gipsproducten enerzijds en roofing anderzijds via de containerparken.

In totaal nemen 26 gemeenten deel aan deze selectieve inzameling.

Tabel 20: Ingezamelde hoeveelheden kalk- en gipsproducten en roofing in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Kalk- en gipsproducten (in kg)	Roofing (in kg)
Arendonk	80.940	22.400
Baarle-Hertog	0	7.100
Balen	49.420	10.060
Beerse (*)	29.753	5.201
Dessel (*)	28.228	7.293
Geel (*)	125.446	27.682
Heist-op-den-Berg	84.980	27.720
Herenthout	20.400	0
Herselt	42.400	11.140
Hoogstraten	48.400	8.320
Hulshout	49.040	15.180
Kasterlee	121.840	18.380
Laakdal (*)	43.596	5.328
Lille	85.400	28.980
Meerhout (*)	23.978	2.930
Merksplas (*)	16.905	2.955
Mol	80.460	17.400
Nijlen	52.660	20.180
Olen	24.480	5.860
Ravels	25.280	0
Retie (*)	25.032	6.467
Rijkevorsel	26.540	5.880
Turnhout (*)	170.229	20.875
Vorselaar	0	4.820
Vosselaar (*)	18.934	3.310
Westerlo	62.240	5.680
Totaal	1.336.580	291.140

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.11 Selectieve inzameling taxus

De voorbije jaren ondersteunde IOK Afvalbeheer de actie 'Vergroot de Hoop' voor de inzameling van taxussnoeisels ten voordele van de strijd tegen kanker, in samenwerking met de firma Van Hulle B&C uit Maldegem.

In 2016 werd maar liefst 1.298,03 m³ taxussnoeisels op de 26 deelnemende containerparken ingezameld. Dankzij dit schitterende resultaat konden de Kempense gemeenten en IOK Afvalbeheer 38.684,00 euro schenken aan het Olivia Hendrickx Research Fund.

Het Olivia Hendrickx Research Fund ondersteunt wetenschappelijk therapeutisch onderzoek naar kanker in België. De aandacht gaat voornamelijk naar vernieuwende projecten waarvoor weinig commerciële belangstelling bestaat of die niet als basisonderzoek worden beschouwd.

Tabel 21: Ingezamelde hoeveelheden taxus in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Taxus (in m ³)	Taxus (in kg)
Arendonk	18	2.358
Baarle-Hertog	11	1.391
Balen	86	11.184
Beerse (*)	51	6.583
Dessel (*)	37	4.854
Geel (*)	60	7.785
Heist-op-den-Berg	123	15.960
Herentals	54	7.073
Herenthout	40	5.169
Herselt	23	2.993
Hoogstraten	87	11.365
Hulshout	22	2.811
Kasterlee	53	6.921
Laakdal (*)	41	5.332
Lille	44	5.743
Meerhout (*)	23	2.933
Merksplas (*)	29	3.740
Mol	103	13.360
Nijlen	61	7.888
Olen	24	3.173
Oud-Turnhout	25	3.234
Ravels	29	3.809
Retie (*)	33	4.304
Rijkevorsel	35	4.594
Turnhout (*)	26	3.361
Vorselaar	26	3.385
Vosselaar (*)	32	4.189
Westerlo	92	11.969
Totaal	1.288	167.463

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.12 Selectieve inzameling matrassen

Vanaf 1 februari 2009 is IOK Afvalbeheer, in samenwerking met vzw De Sprong, van start gegaan met de selectieve inzameling en verwerking van matrassen via de gemeentelijke containerparken.

Op het Milieubedrijf Olen Geel (MOG) te Olen worden de matrassen manueel ontmanteld met het oog op recyclage van de onderdelen.

Een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 22: Ingezamelde hoeveelheden matrassen in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Matrassen (in stuks)	Matrassen (in kg)
Arendonk	51	1.020
Baarle-Hertog	/	/
Balen	104	2.080
Beerse (*)	114	2.288
Dessel (*)	94	1.887
Geel (*)	73	1.455
Grobbendonk	/	/
Heist-op-den-Berg	172	3.440
Herentals	0	0
Herenthout	22	440
Herselt	37	740
Hoogstraten	160	3.200
Hulshout	56	1.120
Kasterlee	1.113	22.260
Laakdal (*)	67	1.332
Lille	1.080	21.600
Meerhout (*)	37	733
Merksplas (*)	65	1.300
Mol	155	3.100
Nijlen	23	460
Olen	1	20
Oud-Turnhout	185	3.700
Ravels	51	1.020
Retie (*)	84	1.673
Rijkevorsel	115	2.300
Turnhout (*)	130	2.596
Vorselaar	10	200
Vosselaar(*)	73	1.456
Westerlo	79	1.580
Totaal	4.150	83.000

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.13 Selectieve inzameling kaarsresten

In het atelier van De Vlaspit vzw te Scherpenheuvel – een sociaal tewerkstellingsinitiatief met ruim 16 jaar ervaring in de kaarsenmakerij – worden de kaarsresten gerecycleerd tot tuin- en terraskaarsen.

In 2016 werd op 25 containerparken kaarsresten opgehaald voor recyclage.

Tabel 23: Ingezamelde hoeveelheden kaarsresten in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Kaarsresten (in kg)
Arendonk	380
Baarle-Hertog	80
Balen	320
Beerse (*)	299
Dessel (*)	180
Geel (*)	922
Grobbendonk	0
Heist-op-den-Berg	1.140
Herentals	400
Herenthout	300
Herselt	200
Hoogstraten	260
Hulshout	280
Kasterlee	260
Laakdal (*)	360
Lille	0
Meerhout (*)	198
Merksplas (*)	170
Mol	440
Nijlen	320
Olen	120
Oud-Turnhout	300
Ravels	520
Retie (*)	160
Rijkevorsel	280
Turnhout (*)	840
Vorselaar	80
Vosselaar (*)	190
Westerlo	520
Totaal	9.520

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.3.14 Selectieve inzameling kurken stoppen

Op 1 juli 2011 startte IOK Afvalbeheer, in samenwerking met Monnikenheide vzw, met de inzameling van kurken stoppen op de containerparken.

Monnikenheide vzw te Zoersel organiseert al meer dan 30 jaar dienstverlening aan personen met een verstandelijke beperking. Voor deze cliënten wordt steeds gezocht naar een aangepaste, zinvolle dagbesteding die aansluit bij hun mogelijkheden en interesses.

In het kurkatelier te Monnikenheide worden de kurken stoppen gesorteerd en verontreinigingen verwijderd. Vervolgens worden de kurken stoppen vermalen tot fijne korrels die worden afgezet als isolatiemateriaal.

De ophaling van de kurken stoppen op de containerparken werd geïntegreerd binnen de werking van het Regionaal Overslagstation in Olen (ROS).

In totaal participeren 29 gemeenten in deze selectieve inzameling.

Tabel 24: Ingezamelde hoeveelheden kurken stoppen in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Kurken stoppen (in kg)
Arendonk	47
Baarle-Hertog	5
Balen	64
Beerse (*)	51
Dessel (*)	36
Geel (*)	96
Grobbendonk	25
Heist-op-den-Berg	188
Herentals	115
Herenthout	40
Herselt	65
Hoogstraten	65
Hulshout	40
Kasterlee	64
Laakdal (*)	29
Lille	45
Meerhout (*)	16
Merksplas (*)	29
Mol	138
Nijlen	80
Olen	35
Oud-Turnhout	100
Ravels	24
Retie (*)	32
Rijkevorsel	35
Turnhout (*)	99
Vorselaar	20
Vosselaar (*)	32
Westerlo	115
Totaal	1.731

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

2.3.4 Gescheiden inzameling en verwerking organisch afval

2.3.4.1 Aanvoer gft- en composteerbaar afval

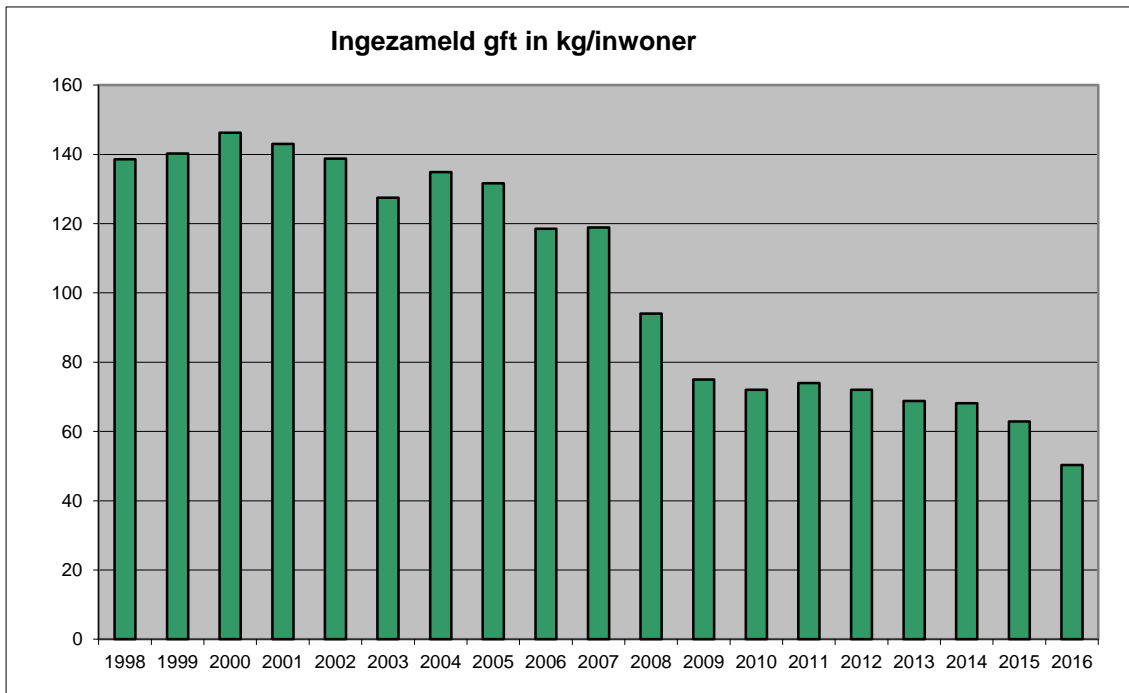
Tabel 25: Aangevoerde hoeveelheden in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Gft (in ton)	Gft (in kg/inw)	Groen totaal (in ton)	Groen totaal (in kg/inw)
Arendonk	634	48,21	0	0,00
Baarle-Hertog	134	50,18	75	28,30
Balen	1.055	47,58	1.403	63,29
Beerse (*)	1.067	59,83	741	41,53
Dessel (*)	471	50,03	788	83,70
Geel (*)	1.395	35,55	3.506	89,38
Grobbendonk	956	85,31	0	0,00
Heist-op-den-Berg	2.115	50,22	2.876	68,29
Herentals	1.015	36,59	1.462	52,73
Herenthout	462	52,44	432	49,09
Herselt	1.437	99,13	485	33,49
Hoogstraten	1.334	62,99	1.889	89,19
Hulshout	545	53,12	522	50,86
Kasterlee	1.110	60,53	1.680	91,67
Laakdal (*)	766	48,35	961	60,63
Lille	2.382	145,22	1.185	72,22
Meerhout (*)	629	61,91	986	97,05
Merksplas (*)	464	53,68	257	29,72
Mol	2.535	70,36	1.644	45,62
Nijlen	1.373	60,60	1.322	58,36
Olen	1.133	92,59	1.003	81,92
Oud-Turnhout	779	58,54	352	26,47
Ravels	747	50,72	725	49,22
Retie (*)	1.323	119,28	541	48,77
Rijkevorsel	692	58,56	906	76,60
Turnhout (*)	2.072	48,22	2.156	50,17
Vorselaar	401	51,53	17	2,23
Vosselaar (*)	693	63,41	718	65,69
Westerlo	1.243	50,29	1.690	68,41
Totaal	30.961	50,29	30.323	68,41

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Grafiek: Ingezamelde gft 1998-2016 in kg/inwoner

2.3.4.2 Gft-composteringsinstallatie

In totaal werd er 47.492 ton gft in de gft-composteringsinstallatie verwerkt waarvan 6.229 ton afkomstig van derden en 10.303 ton groenafval. De totale afgevoerde restfractie bedroeg 1.330 ton ofwel 2,83 % van de totale verwerkte hoeveelheid.

In functie van de exploitatie werd een onderhoudsbudget goedgekeurd van 420.000 euro.

2.3.4.3 Groencomposteringsinstallatie

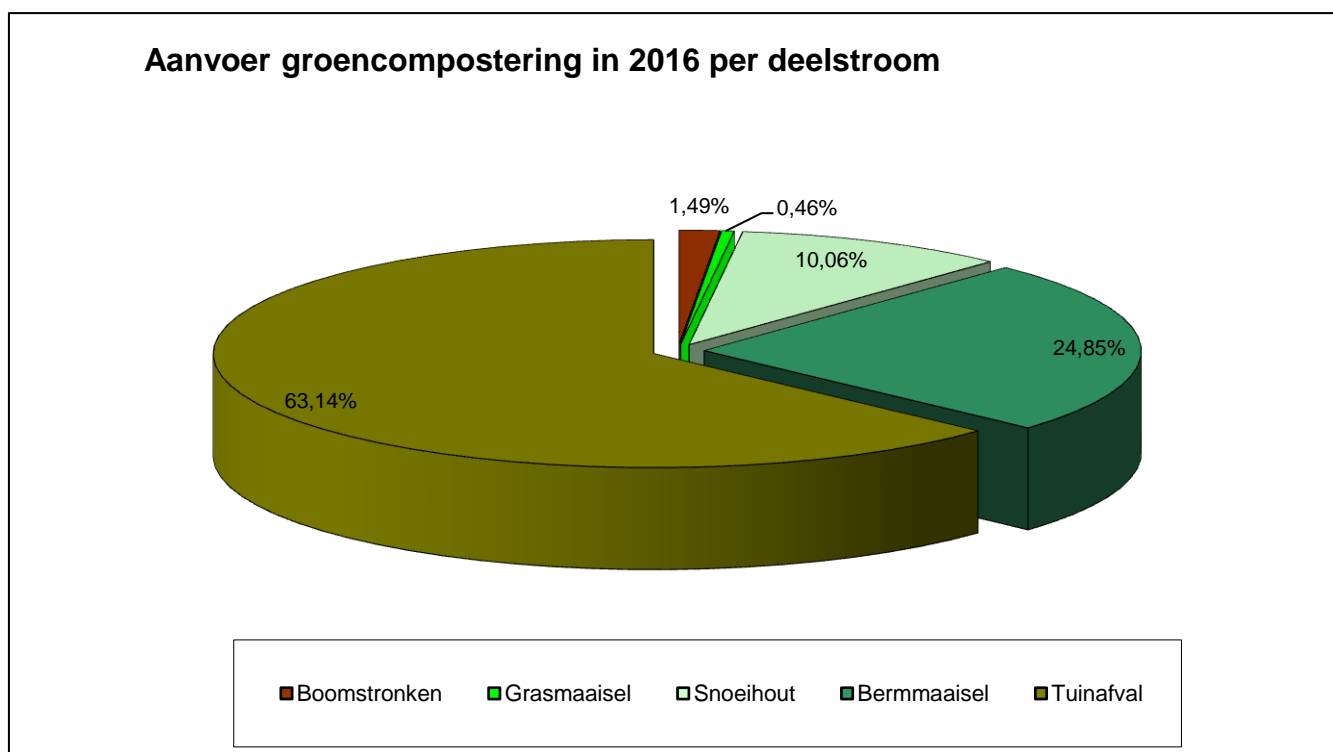
Op het Milieubedrijf Beerse/Merksplas werd voor 30.085 ton aan groenafval aangevoerd. Van deze hoeveelheid werd zoals hierboven vermeld een deel verwerkt in de gft-composteringsinstallatie.

Bij een maximum opvulling van de te verwerken hoeveelheid zijn er samenwerkingsverbanden met verwerkers in de nabije omgeving.

Een deel van de houtachtige aangeleverde fractie die niet nodig is voor de goede werking van het composteringsproces, kan terug ingezet worden als afdekmateriaal bij de aanleg van tuinen en plantsoenen. Van deze fractie werd 915 ton aan particulieren en gemeentebesturen geleverd.

Onderstaande grafiek geeft de verhouding van de verschillende soorten aangevoerd groenafval weer.

Voor de werking van de groencompostering werd een budget vooropgesteld van 120.000 euro.

2.3.4.4 Afzet compost

Compostkwaliteit

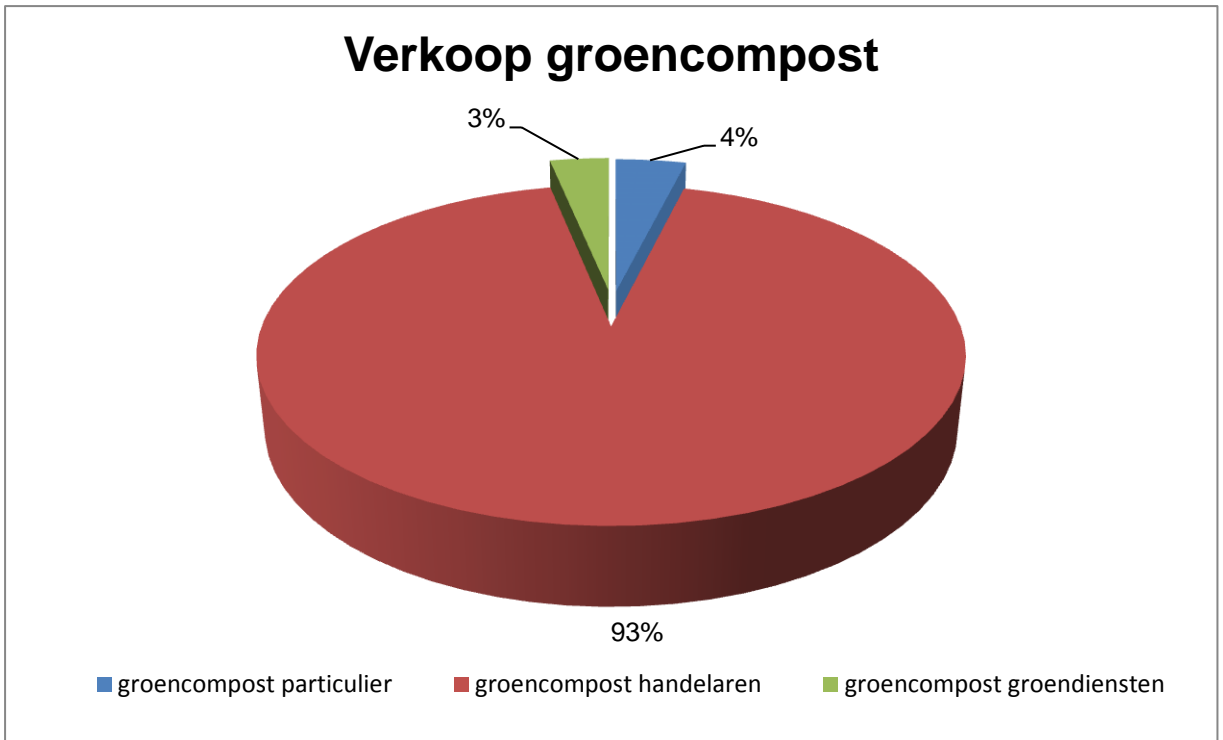
Na het toekennen van het Vlaco-label in 2002, als blijk van een stabiele en goede kwaliteit, voor zowel gft- en groencompost, is deze uitstekende kwaliteit in 2016 gehandhaafd gebleven. Ter controle hiervoor werden in totaal respectievelijk 26 en 7 verschillende batches van gft- en groencompost door een erkend laboratorium geanalyseerd. Door VLACO werden er 8 controlebezoeken uitgevoerd waarvan 5 van gft-compost en 3 van groencompost.

Compost als bodemverbeteringsmiddel

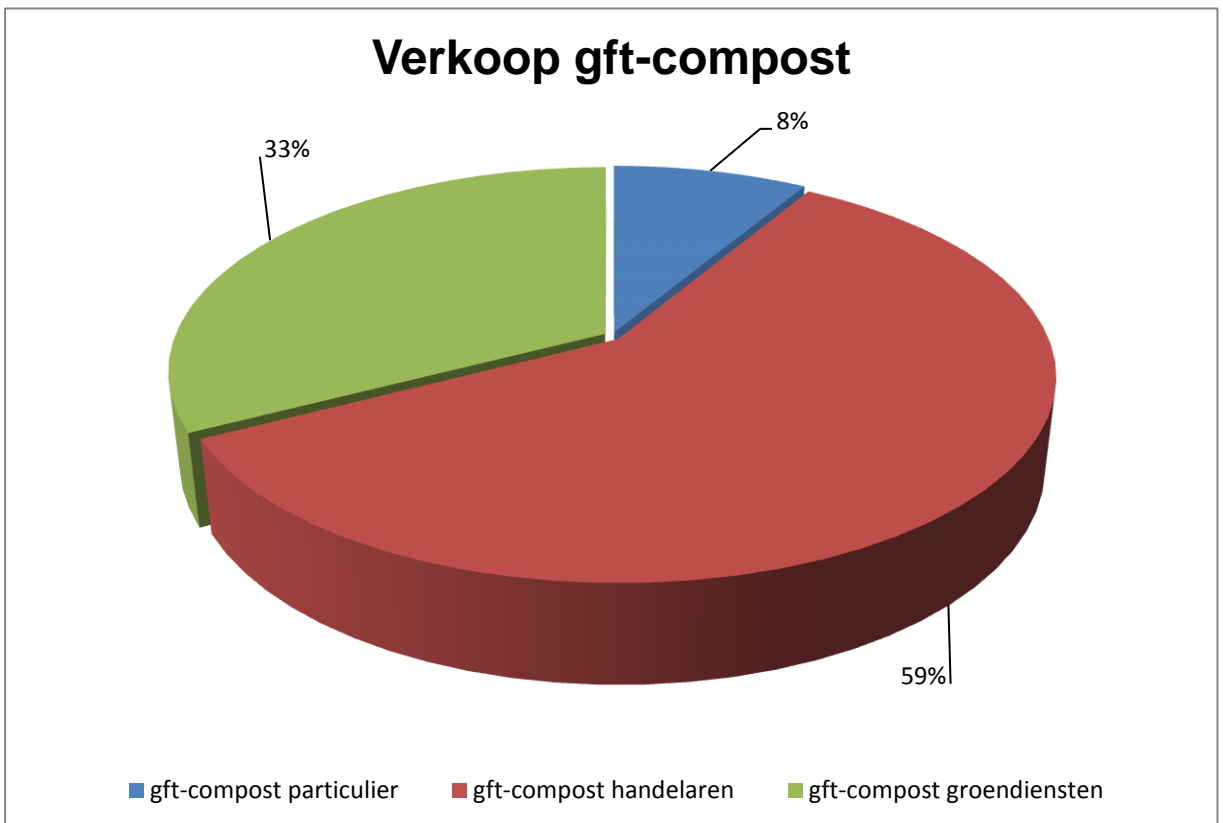
IOK Afvalbeheer beschikt zowel over gft- als over groencompost. Zowel professionele gebruikers als particulieren hebben de mogelijkheid compost aan te kopen. Ook de gemeentelijke diensten maken gebruik van compost in de groenvoorziening. In januari 2016 werd er voor de groendiensten een studiedag georganiseerd om het gebruik van compost in de groendiensten te stimuleren. De afzet van gft-compost in de groendiensten verdubbelde in 2016 en ging van 2.000 ton naar meer dan 5.000 ton.

In 2016 werd er in totaal 7.849 ton groencompost, 15.885 ton gft-compost en 2.469 ton fijne gft-compost verkocht. In 2016 werd zowel de groen- als de gft-compost voornamelijk afgezet naar professionele gebruikers. De fijne gft-compost wordt aanbevolen als topdressing op grasvelden en wordt voornamelijk gebruikt door de particulieren.

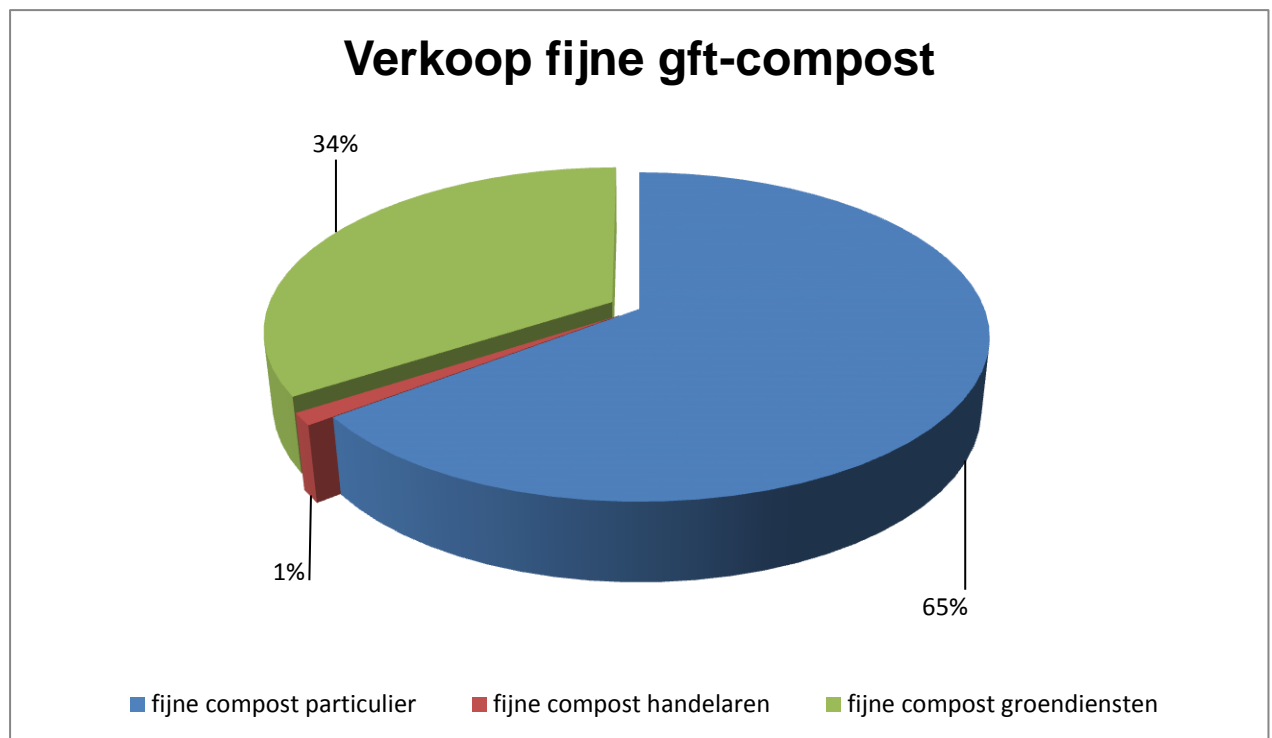
Grafiek: Verkoop groencompost

Grafiek: Verkoop gft-compost

Grafiek: Verkoop fijne gft-compost

Verkoop compost via containerparken

Om het de Kempense inwoners gemakkelijk te maken om compost aan te kopen in hun gemeente, verkoopt IOK Afvalbeheer al enkele jaren compost in zakken van 40 liter. Aan de gemeenten wordt de mogelijkheid geboden deze te verkopen via het gemeentelijk containerpark aan de vastgestelde prijs van 2 euro/zak. Er worden zowel zakken met gewone compost als fijne compost (topdressing) aangeboden aan de burgers.

Binnen het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer gingen ondertussen 28 gemeenten op het voorstel in, wat geleid heeft tot de verkoop van 22.320 zakken in 2016. De containerparken zijn de uitgelezen verkoopplaats omdat de bezoekers zonder bijkomend transport, na het aanleveren van hun selectief ingezameld afval, met het resultaat van hun inspanningen huiswaarts kunnen keren.

Tabel 26: Verkoop compost via gemeentelijke containerparken in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Compost (in paletten)	Compost (in zakken)
Arendonk	8	288
Baarle-Hertog	0	0
Balen	25	900
Beerse	73	2.628
Dessel/Retie	19	684
Geel	45	1.620
Grobbendonk	12	432
Heist-op-den-Berg	36	1.296
Herentals	23	828
Herenthout	18	648
Herselt	13	468
Hoogstraten	19	684
Hulshout	24	864
Kasterlee	18	648
Laakdal	0	0
Lille	10	360
Meerhout	33	1.188
Merksplas	0	0
Mol	49	1.764
Nijlen	53	1.908
Olen	18	648
Oud-Turnhout	6	216
Ravels	18	648
Rijkevorsel	11	396
Turnhout	37	1.332
Vorselaar	13	468
Vosselaar	0	0
Westerlo	39	1.404
Totaal	620	22.320

Verkoop compost in bigbags

In het voorjaar van 2016 werd er een Afvalkrant bedeed volledig gewijd aan het gebruik van compost en de verschillende mogelijkheden om compost aan te kopen en thuis te laten leveren.

Losse compost met een minimum hoeveelheid van 7 ton wordt i.s.m. derden thuis geleverd. In 2016 werd er in het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer 3.745 ton particulier geleverd. Om het verschil tussen de aankoop van zakken en de minimum levering van 7 ton op te vangen werd de levering van losse compost vanaf 1 m³ en de bigbags nogmaals extra gepromoot. Deze leveringen gebeuren door de ophaaldienst van IOK Afvalbeheer.

In 2016 werd er zo 462 ton losse compost geleverd. Hiervan was er 240 ton gewone compost en 222 ton fijne compost. De prijs voor ± 1 m³ losse compost thuis geleverd bedraagt 25 euro en 35 euro voor de fijne compost.

In totaal werden er 1.015 bigbags met GFT-compost particulier geleverd. Gemiddeld bevat 1 bigbag ± 700 kg compost.

De prijs voor het leveren van een bigbag gewone compost in het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer bedraagt 40 euro inclusief 15 euro waarborg voor de bigbag.

De prijs voor het leveren van een bigbag fijne compost bedraagt 50 euro inclusief 15 euro waarborg voor de bigbag. Er werden in 2016 465 bigbags gewone compost verkocht en 549 bigbags fijne compost.

Als bijkomende dienstverlening naar de burgers is er ook de mogelijkheid voor het afhalen van houtsnippers op de Milieubedrijven van Meerhout en Beerse. De prijs voor 1 ton houtsnippers bedraagt 20 euro per ton. Vanaf 2013 werden er ook houtsnippers los en in bigbags geleverd. In

totaal werden er 144 m³ losse houtsnippers geleverd en 532 bigbags. De prijs voor een bigbag houtsnippers bedraagt 50 euro inclusief de waarborg voor de bigbag.

Verkoop potgrond

IOK Afvalbeheer ontwikkelde samen met Vlaco vzw een kwaliteitsvolle én milieuvriendelijkere Vlaco-potgrond. In deze potgrond is zoveel mogelijk turf vervangen door milieuvriendelijke groencompost van IOK Afvalbeheer. Deze groencompost geeft de potgrond extra troeven: de groencompost zorgt voor een verbeterde waterreserve en traagwerkende bemesting.. Deze potgrond is ideaal voor het potten of verpotten van kamerplanten, terras- en balkonplanten, pot- en kuipplanten en voor verder universeel gebruik. De verkoop van de potgrond is in 2011 gestart op 15 containerparken in het werkingsgebied IOK Afvalbeheer: Balen, Beerse, Dessel/Retie Heist-op-den-Berg, Herenthout, Hoogstraten, Hulshout, Kasterlee, Meerhout, Merksplas, Mol, Olen, Ravels, Rijkevorsel, Turnhout en Westerlo.

De prijs voor 1 zak potgrond van 50 liter bedraagt 4 euro. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal verkochte zakken compost en potgrond op de verschillende containerparken.

In 2016 werden 7.992 zakken potgrond verkocht.

Tabel 27: Verkoop potgrond via gemeentelijke containerparken in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Potgrond (in paletten)	Potgrond (in zakken)
Balen	14	504
Beerse/Merksplas/Vosselaar	40	1.440
Dessel/Retie	4	144
Heist-op-den-Berg	22	792
Herenthout	7	252
Herselt	5	180
Hoogstraten	7	252
Hulshout	14	504
Kasterlee	6	216
Meerhout/Laakdal	23	828
Mol	30	1.080
Olen	6	216
Ravels	8	288
Rijkevorsel	9	324
Turnhout	11	396
Westerlo	16	576
Totaal	222	7.992

2.3.5 Vlaamse Compostorganisatie (vzw Vlaco)

IOK Afvalbeheer is actief lid van de vzw Vlaco (algemene vergadering, raad van bestuur en dagelijks bestuur). Vlaco is de Vlaamse Compostorganisatie.

In 2013 werd de cel 'Thuiscomposteren' omgedoopt tot het 'Team Thuiskringlopen'. Dit team biedt ondersteuning aan de kringloopkrachten die werken volgens de 7 thema's thuiscomposteren, compostgebruik, grasbeheer, snoeihoutverwerking, vaste planten, kippen houden en voedselverlies.

Hiervoor is er een specifieke inbreng voorzien van de intercommunales (dus ook van IOK Afvalbeheer).

2.3.6 Milieubedrijven

2.3.6.1 Milieubedrijf Beerse/Merksplas

Voor de integratie van een vergistingsinstallatie in de bestaande gft-composteringsinstallatie werd in navolging van de principiële beslissing van de raad van bestuur de focus gelegd op de financiering/realisering van het project.

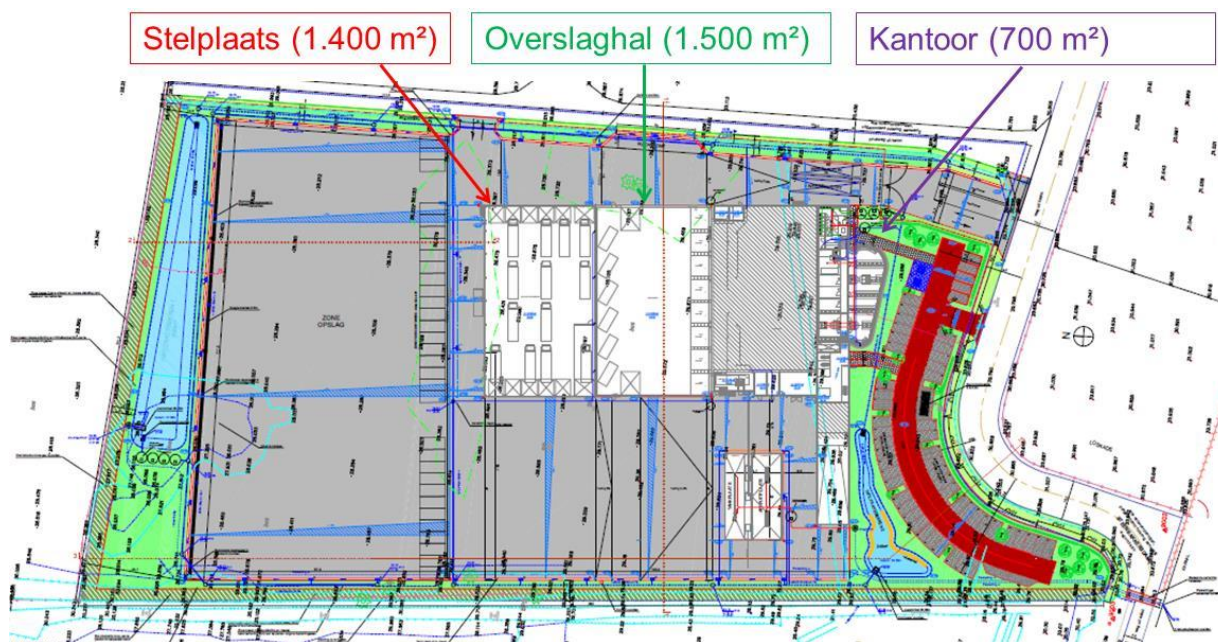
Zo werd vanuit de OVAM een subsidie toegekend voor de bouw van een voorvergistingsinstallatie. In navolging van deze beslissing werd een procedure overheidsopdrachten gevoerd onder de vorm van een concurrentiedialoog voor het ontwerp en de bouw van deze installatie.

Vanuit de Vlaamse Regering werd een subsidie toegekend voor de specifieke investeringen voor de injectie van biomethaan (biogas opgewarderd tot aardgaskwaliteit) in het aardgasnet.

In 2016 werd een subsidie toegekend door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling voor enerzijds productie van biogas op het Milieubedrijf en anderzijds de inzet hiervan op de Kolonie te Merksplas, onder de vorm van biomethaan.

2.3.6.2 Uitbouw Milieubedrijf Beerse-Oost

Aansluitend bij de kade werd een restperceel van Sita aangekocht waardoor op termijn een verdere optimalisatie mogelijk zal zijn van de activiteiten op het Milieubedrijf te Beerse/Merksplas in combinatie met de uitbouw van het Milieubedrijf Beerse-Oost. In het voorjaar werd het voorontwerp goedgekeurd en werd beslist over te gaan tot de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning. In het najaar werden de bestekken goedgekeurd voor de bouw van het overslagstation te Beerse-Oost.

2.3.6.3 Containerparken IOK Afvalbeheer

Beerse/Merksplas/Vosselaar

Het regionale containerpark in Beerse/Merksplas is uitgerust met twee weegbruggen om via weging het diftar-principe toe te passen. Alle inwoners in het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer met uitzondering van de inwoners van Baarle-Hertog², Hoogstraten, Mol en Rijkevorsel hebben toegang tot het containerpark. De toegangscontrole gebeurt op basis van het eID. Bezoekers van Beerse, Merksplas en Vosselaar kunnen gebruik maken van een saldo gekoppeld aan hun eID.

In 2016 bezochten 54.614 bezoekers het containerpark in Beerse/Merksplas. Hiervan waren 23.774 bezoekers afkomstig uit de gemeente Beerse en 15.173 bezoekers afkomstig uit de gemeente Vosselaar. 13.337 van de geregistreerde bezoekers waren afkomstig uit Merksplas. Het resterende aantal bezoekers was afkomstig van andere gemeenten.

² Inwoners van de gemeente Baarle-Hertog mogen enkel asbest aanbrengen op het containerpark Beerse/Merksplas/Vosselaar
IOK (Afvalbeheer)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in 2016 van het containerpark afgevoerde hoeveelheden.

Tabel 28: Afgevoerde afvalstoffen per fractie van het containerpark Beerse/Merksplas/Vosselaar in 2016

Fractie	Totaal
ACCU'S (kg)	1.808
AEEA - groot wit (stuks)	464
AEEA - koel en vries (stuks)	536
AEEA - overig (paletten)	364
AEEA - prof. Toestellen (stuks)	16
AEEA - tv en monitor (paletten)	112
ASBEST (kg)	97.400
AUTOBANDEN (kg)	15.620
AUTOBANDEN MET VELG (stuks)	82
BATTERIJEN (kg)	2.039
BONT GLAS (kg)	19.603
BOOMSTRONKEN (kg)	16.280
FERRO (kg)	83.880
FRITUUROLIE (kg)	22.000
GROF VUIL (kg)	349.660
GROND MET STENEN (kg)	213.380
HOUT A (kg)	83.540
HOUT A en B (kg)	69.400
HOUT B (kg)	269.060
HOUT C (kg)	72.880
INKTEN (palet)	1
KAARSRESTEN (zakken)	34
KALK & GIPS (kg)	67.620
KGA (kg)	64.515
KURKEN STOPPEN (kg)	115
LAMPEN gemengd (kg)	0
MATRASSEN (enkel+dubbel) stuks	260
PAPIER (kg)	318.740
PIEPSCHUIM (zakken)	439
PLASTIEK HARD - PVC (kg)	68.100
PLASTIEK ZACHT (kg)	81.070
PMD (kg)	25.780
ROOFING (kg)	11.820
SNOEIHOUD (kg)	105.360
SPORTSCHOENEN (bakken)	1
STEENPUIN (kg)	713.180
TUINAFVAL (kg)	749.180
VEEGVUIL (kg)	2.460
VIDEObANDEN (stuks)	15.870
VLAK GLAS (kg)	32.870
WIT GLAS (kg)	23.087

Meerhout/Laakdal

Het containerpark Meerhout/Laakdal is evenals het containerpark Beerse/Merksplas/Vosselaar een regionaal diftar-containerpark op basis van weging. Ook hier hebben alle inwoners van het werkingsgebied van IOK Afvalbeheer met uitzondering van de inwoners van Baarle-Hertog, Hoogstraten, Mol en Rijkvorsel toegang tot het containerpark.

Het containerpark werd in 2014 uitgebreid zodat een vlottere doorstroming mogelijk werd. Er werd een aparte zone gecreëerd voor het aanleveren van gratis fracties. De toegangscontrole en betalingen verlopen geautomatiseerd en bezoekers van Meerhout en Laakdal kunnen gebruik maken van een saldo gekoppeld aan hun eID.

Het containerpark werd in 2016 door 68.322 bezoekers bezocht. Hiervan waren 22.697 bezoekers afkomstig uit Meerhout en 39.970 bezoekers uit Laakdal. Het resterend aantal bezoekers was afkomstig van andere gemeenten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in 2016 afgevoerde hoeveelheden per fractie op het containerpark.

Tabel 29: Afgevoerde afvalstoffen per fractie van het containerpark Meerhout in 2016

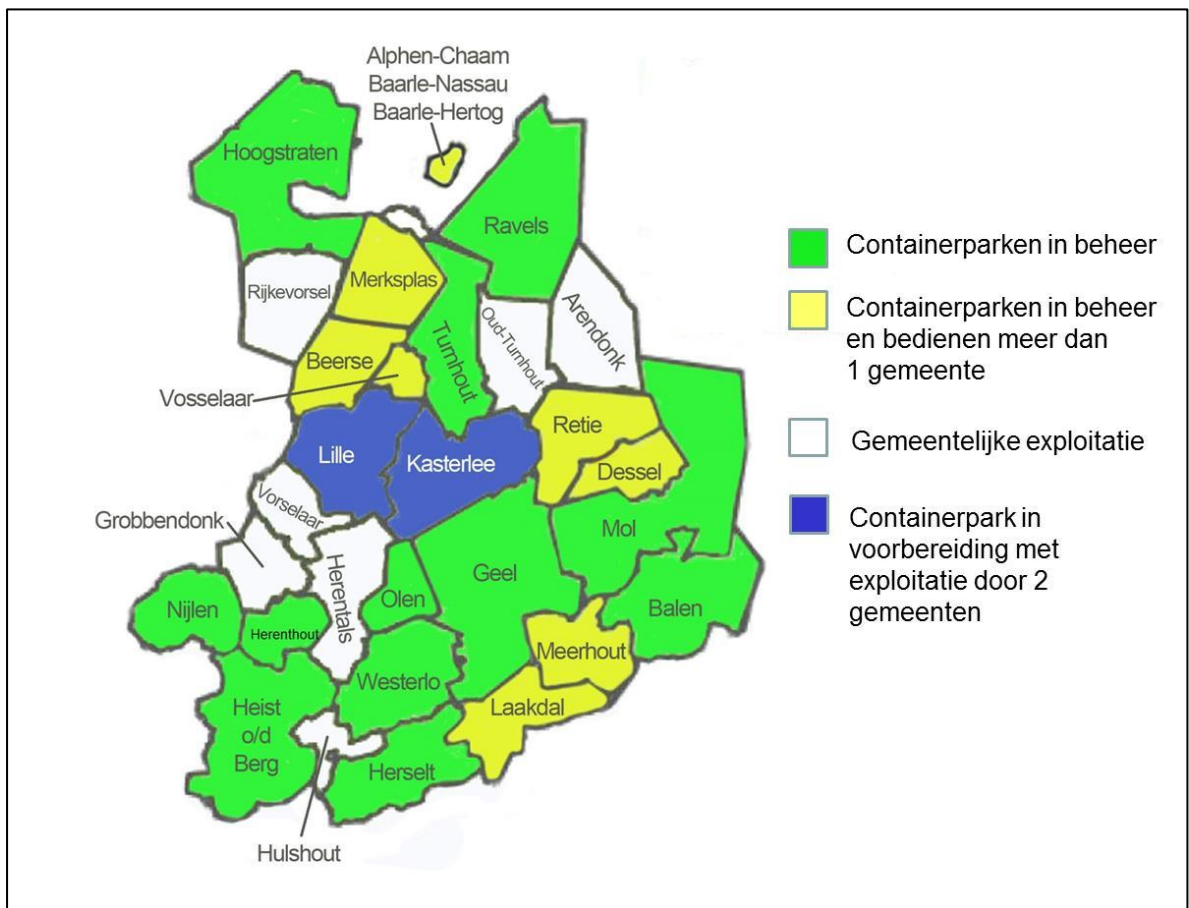
Fractie	Totaal
ACCU'S (kg)	2.060
AEEA - groot wit (stuks)	468
AEEA - koel en vries (stuks)	575
AEEA - overig (paletten)	337
AEEA - prof. Toestellen (stuks)	16
AEEA - tv en monitor (paletten)	120
ASBEST (kg)	131.200
AUTOBANDEN (kg)	5.870
AUTOBANDEN MET VELG (stuks)	115
BATTERIJEN (kg)	2.778
BONT GLAS (kg)	38.138
BOOMSTRONKEN (kg)	15.720
COMPOST (paletten)	13
COMPOST FIJNE (paletten)	20
FERRO (kg)	95.000
FRITUUROLIE (kg)	20.040
FRITUURVET- DIERLIJKE VETTEN (kg)	180
GROF VUIL (kg)	435.840
GROND MET STENEN (kg)	151.420
HOUT A (kg)	110.200
HOUT A en B (kg)	54.680
HOUT B (kg)	211.740
HOUT C (kg)	24.100
KAARSRESTEN (zakken)	30
KALK & GIPS (kg)	72.660
KGA (kg)	51.109
KURKEN STOPPEN (kg)	49
LAMPEN gemengd (kg)	2.037
MATRASSEN (enkel+dubbel) stuks	111
MOTOROLIE (kg)	4.050
PAPIER (kg)	422.340
PIEPSCHUIM (zakken)	447
PLASTIEK HARD - PVC (kg)	50.220
PLASTIEK ZACHT (kg)	120.660
PMD (kg)	37.680
POTGROND (paletten)	23
ROOFING (kg)	8.880
SNOEIHOUD (kg)	111.400
SPORTSCHOENEN (bakken)	4
STEENPUIN (kg)	633.200
TUINAFVAL (kg)	900.860
VIDEObANDEN (stuks)	9.170
VLAk GLAS (kg)	27.815
WIT GLAS (kg)	45.511

2.3.6.4 Bijkomende exploitatie gemeentelijke containerparken

Naast het beheer van de regionale containerparken, staat IOK Afvalbeheer in 2016 in voor de exploitatie van gemeentelijke containerparken voor 17 gemeenten. Vanaf 2006 exploiteert IOK Afvalbeheer de containerparken voor de gemeenten Heist-op-den-Berg, Mol en Nijlen. Vanaf juli 2007 droeg het stadsbestuur van Geel de exploitatie van het containerpark over aan IOK Afvalbeheer. Vanaf 2008 gebeurt de exploitatie van de containerparken van Ravels en Westerlo door IOK Afvalbeheer. In januari 2011 werd de exploitatie van het containerpark van Herenthout overgenomen en in april 2011 droeg het stadsbestuur van Hoogstraten de exploitatie van het containerpark over aan IOK Afvalbeheer. Vanaf januari 2012 werd de exploitatie van het containerpark in Turnhout overgedragen aan IOK Afvalbeheer. In maart 2012 werd het nieuwe intergemeentelijke containerpark voor de gemeenten Dessel en Retie geopend. Op 1 januari 2013 nam IOK Afvalbeheer de exploitatie van het intergemeentelijk containerpark van Baarle-Hertog, Baarle-Nassau en Alphen Chaam voor zijn rekening. In 2014 werden drie gemeentelijke containerparken overgedragen aan IOK Afvalbeheer. Op 1 januari 2014 werd de exploitatie van het containerpark van Olen overgedragen en op 1 maart 2014 droeg de gemeente Herselt de exploitatie over. Op 1 juli volgde de gemeente Balen.

Alle containerparken werken volgens het diftar-principe. Op alle containerparken, behalve op het containerpark van Geel, wordt het afval gewogen en wordt bijgevolg een retributie toegepast op basis van gewicht. Op het containerpark van Geel wordt gewerkt met een diftar-principe op basis van volume.

Containerpark Baarle-Hertog/Baarle-Nassau

Het containerpark Baarle-Hertog/Baarle-Nassau werkt volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Op het containerpark is 1 weegbrug aanwezig. De identificatie van de bezoekers gebeurt op basis van magneetkaarten. In 2016 werden 17.658 betalende bezoeken geregistreerd. Ongeveer 1/3de van de geregistreerde bezoeken waren afkomstig uit de gemeente Alphen-Chaam en ongeveer 1/4de van de bezoeken waren afkomstig uit de gemeente Baarle-Hertog.

Er werd 2.968 ton afval door IOK Afvalbeheer afgevoerd van het containerpark.

Containerpark Balen

De exploitatie van het containerpark Balen werd op 1 juli overgedragen aan IOK Afvalbeheer. Op het containerpark wordt gewerkt volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Op het containerpark zijn 2 weegbruggen aanwezig. De identificatie op het containerpark gebeurt op basis van proximitykaarten.

In 2016 werden 70.485 bezoeken geregistreerd en werd 4.342 ton afval afgevoerd van het containerpark.

Containerpark Dessel/Retie

Het containerpark Dessel/Retie werkt volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Op het containerpark zijn 2 weegbruggen aanwezig. De identificatie op het containerpark gebeurt op basis van de elektronische identiteitskaart of chipkaarten.

In 2016 werden 37.998 bezoeken geregistreerd. 20.123 bezoeken van inwoners van Dessel en 17.875 bezoeken van inwoners van Retie.

In totaal werd 3.149 ton afval afgevoerd van het containerpark.

De verdeling van het aantal geregistreerde bezoeken tussen de inwoners van de gemeente Dessel en Retie is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 30: Overzicht bezoeken (betalend/niet betalend)

	Betalend	Niet betalend	Totaal aantal bezoeken
Dessel	9.979	10.144	20.123
Retie	7.981	9.894	17.875
Totaal	17.960	20.038	37.998

Containerpark Geel

Het containerpark in Geel werkt volgens het diftar-principe op basis van volumemeting.

Het containerpark in Geel ontving in 2016 78.484 bezoeken.

Er werd in totaal 6.916 ton afval ingezameld op het containerpark in Geel.

Ondertussen werd gestart met de opmaak van een RUP i.f.v. een nieuwe locatie en werden de ontwerpdocs voor subsidiëring goedgekeurd.

Containerparken Heist-op-den-Berg H en Heist-op-den-Berg K

De gemeente Heist-op-den-Berg beschikt over twee containerparken. Beide containerparken maken gebruik van een identificatiesysteem met proximitykaarten. In 2015 werden beide containerparken heraangelegd. Aan de Knotwilgenweg werd een volledig nieuw containerpark gebouwd en het bestaande containerpark aan de Impulsstraat werd gesloten. Het containerpark aan de Herentalsesteenweg werd fors uitgebreid. Beide vernieuwde containerparken werken volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Op beide containerparken werden 2 weegbruggen geïnstalleerd.

Het totaal aantal geregistreerde bezoeken voor de containerparken van Heist-op-den-Berg in 2016 bedraagt 78.278. Het containerpark Heist H aan de Herentalsesteenweg ontving 37.335 bezoeken en het containerpark Heist K aan de Knotwilgenweg ontving 40.943 bezoeken.

Er werd een totaal van 5.440 ton afval aangeleverd op de beide containerparken. 2.456 ton werd aangeleverd op het containerpark Heist H aan de Herentalsesteenweg. 2.984 ton werd aangeleverd op het containerpark Heist K aan de Knotwilgenweg.

Containerpark Herenthout

Het containerpark van Herenthout werkt volgens het diftar-principe op basis van weging. Hiervoor zijn 2 weegbruggen aanwezig op het containerpark. De toegangscontrole gebeurt op basis van de eID en chipkaarten.

In 2016 bezochten 24.727 bezoekers het containerpark. In totaal werd 1.515 ton afval afgevoerd.

Containerpark Herselt

Vanaf 1 maart 2014 is IOK Afvalbeheer verantwoordelijk voor de exploitatie van het containerpark voor de gemeente Herselt. Het containerpark werd in 2015 uitgebreid en vanaf april 2015 werkt het containerpark volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Er zijn 2 weegbruggen aanwezig en de toegangscontrole gebeurt op basis van eID en chipkaarten.

In 2016 werden 25.215 bezoeken geregistreerd. Er werd 1.929 ton afval afgevoerd van het containerpark.

Containerpark Hoogstraten

Het containerpark beschikt over 2 weegbruggen om de betalende afvalstromen te wegen en zo het diftar-principe toe te passen. De identificatie gebeurt op basis van de eID of chipkaarten.

In 2016 werden 38.282 bezoeken geregistreerd. Er werd 2.727 ton afval afgevoerd van het containerpark.

Containerparken Mol-Millegem en Mol-Gompel

De gemeente Mol beschikt over 2 containerparken met diftar-uitrusting via weging en een identificatie- en betaalsysteem met proximitykaarten.

De verdeling van het aantal geregistreerde bezoeken tussen de containerparken in Millegem en Gompel is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 31: Overzicht bezoeken (betalend/niet betalend) in 2016

Containerpark	Betalend	Niet betalend	Totaal aantal bezoeken
Millegem	25.427	39.915	65.342
Gompel	17.365	23.388	40.753
Totaal	42.792	63.303	106.095

Op de beide containerparken werd in totaal 5.343 ton afval ingezameld. Hiervan werd 3.133 ton in Millegem aangeleverd en 2.210 ton in Gompel.

Containerpark Nijlen

Het containerpark in Nijlen werkt volgens het diftar-principe met weging. Op het containerpark zijn 2 weegbruggen aanwezig. De identificatie van de bezoekers en de betalingen gebeuren via proximitykaarten.

In 2016 werden 69.135 bezoeken geregistreerd op het containerpark in Nijlen en werd er in totaal 3.392 ton afval aangevoerd.

Containerpark Olen

Op 1 januari 2014 startte IOK Afvalbeheer met de exploitatie van het containerpark voor de gemeente Olen. Het containerpark is uitgerust met 2 weegbruggen en werkt volgens het diftar-principe op basis van gewicht. De toegangscontrole gebeurt op basis van eID en chipkaarten.

In 2016 werden 23.753 bezoeken geregistreerd. Er werd in totaal 2.062 ton afval afgevoerd in 2016.

Containerpark Ravels

Het containerpark in Ravels werkt volgens het diftar-principe op basis van gewicht. Er werd 1 weegbrug geplaatst op het containerpark. Voor de identificatie en betaling wordt gebruik gemaakt van proximitykaarten.

In 2016 ontving het containerpark in Ravels 16.342 bezoeken.

Er werd in totaal 1.231 ton afval aangeleverd op het containerpark.

Containerpark Turnhout

Het containerpark in Turnhout werkte tot april 2016 volgens het diftar-principe op basis van volumemeting. Op 12 april 2016 werd het nieuwe containerpark aan de Muizenvenstraat in gebruik

genomen. Het nieuwe containerpark is uitgerust met 2 weegbruggen waardoor een diftar-principe volgens gewicht mogelijk is. De toegangscontrole gebeurt op basis van eID en chipkaarten.

In 2016 werden 48.130 bezoeken geregistreerd op het containerpark. Er werd een totaal van 4.307 ton afval afgevoerd van het containerpark.

Containerpark Westerlo

Het containerpark in Westerlo is uitgerust met 2 weegbruggen en werkt volgens het diftar-principe met weging. De toegangscontrole en betaling gebeurt via proximitykaarten.

In 2016 werden op het containerpark in Westerlo 64.198 bezoeken geregistreerd en werd er in totaal 3.637 ton afval op het containerpark aangeleverd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het bezoekersaantal van de 18 containerparken in het beheer van IOK Afvalbeheer.

Containerpark	Bezoekersaantal
Baarle-Hertog	17.658
Balen	70.485
Beerse/Merksplas/Vosselaar	54.614
DesselRetie	37.998
Geel	78.484
Heist H	37.335
Heist K	40.943
Herenthout	24.727
Herselt	25.215
Hoogstraten	38.282
Meerhout/Laakdal	68.322
Mol-Millegem	65.342
Mol-Gompel	40.753
Nijlen	69.135
Olen	23.753
Ravels	16.342
Turnhout	48.130
Westerlo	64.198
Totaal	821.716

2.3.6.5 Overslagactiviteiten

Milieubedrijf Mol

Op 7 oktober 2007 werd het milieubedrijf te Mol officieel geopend. Vanaf 1 januari 2008 werd het eerste multimodale afvalknooppunt in Vlaanderen effectief in gebruik genomen.

Op het overslagstation werd 37.473 ton afval overgeslagen in 2016. De voornaamste stromen zijn:

- Oud papier en karton 16.094 ton;
- Houtafval 10.428 ton;
- Grof huisvuil: 5.680 ton;
- Restafval: 4.272 ton;
- Gemengde plastic: 613 ton;
- Snoeihout: 230 ton;
- Landbouwfolie: 127 ton;
- Glas: 29 ton;

Inzameling gemengde huishoudelijke plastic

In 2016 werd 1.562 ton gemengd plastic opgehaald waarvan 613 ton werd overgeslagen op het Milieubedrijf te Mol.

Tabel 32: Aanvoer restplastic in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Restplastic (in ton)
Arendonk	0
Baarle-Hertog	0
Balen	200
Beerse (*)	36
Dessel (*)	45
Geel (*)	159
Grobbendonk	0
Heist-op-den-Berg	137
Herentals	0
Herenthout	58
Herselt	60
Hoogstraten	63
Hulshout	0
Kasterlee	102
Laakdal (*)	72
Lille	0
Meerhout (*)	40
Merksplas (*)	20
Mol	158
Nijlen	136
Olen	66
Oud-Turnhout	0
Ravels	0
Retie (*)	40
Rijkevorsel	0
Turnhout (*)	2
Vorselaar	34
Vosselaar (*)	23
Westerlo	112
Totaal	1.562

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Selectieve inzameling landbouwfolie

Naar jaarlijkse gewoonte organiseerde IOK Afvalbeheer ook in 2016 een inzamelcampagne voor landbouwfolie via de gemeentelijke containerparken. De inzameling gebeurde in 2 fracties (kuilfolie en wikkelfolie). In onderstaande tabel zijn de hoeveelheden per gemeente weergegeven.

Tabel 33: Ingezamelde hoeveelheden landbouwfolie in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Landbouwfolie (in kg)
Baarle-Hertog	10.840
Balen	14.280
Beerse	1.460
Dessel	1.124
Geel	2.880
Heist-op-den-Berg	9.860
Herselt	5.680
Hoogstraten	31.500
Hulshout	200
Laakdal	1.560
Lille	3.360
Meerhout	4.920
Merksplas	0
Mol	4.240
Nijlen	3.220
Olen	2.720
Oud-Turnhout	3.420
Ravels	9.260
Retie	996
Rijkevorsel	3.200
Turnhout	4.360
Vosselaar	800
Westerlo	13.300
Totaal	133.180

Milieubedrijf Meerhout

Op het overslagstation werd 17.566 ton oud papier en karton overgeslagen, wat een stijging is met 10 %.

Ook in 2016 werd op deze site de verkoop van compost aan de burger sterk gepromoot. Er werd niet minder dan 1.729 ton compost en houtsnippers afgehaald door de burgers:

- 800 ton gewone compost;
- 612 ton fijne compost;
- 317 ton houtsnippers.

Dit is een stijging van 10 % ten opzichte van 2015. Ongeveer de helft van de verkoop situeert zich in de maanden maart en april.

Watertransport

IOK Afvalbeheer en IVAREM realiseerden samen de MBS (mechanisch-biologische scheidingsinstallatie) te Geel. In de installatie wordt het huisvuil van de Kempense en Mechelse gezinnen biologisch gedroogd en mechanisch gescheiden. Deze site is gelegen aan het Albertkanaal. Bovendien beschikt IOK Afvalbeheer over een composteringsinstallatie voor gft-afval in Beerse/Merksplas gelegen vlakbij het kanaal Turnhout-Antwerpen en een overslaglocatie in Mol.

IOK Afvalbeheer kan een aanvoer uit de noordelijke en oostelijke regio over het water realiseren mits een aantal belangrijke ingrepen. IOK Afvalbeheer is in samenwerking met NV De Scheepvaart reeds overgegaan tot de bouw van een kade in Mol, Geel en Beerse. IOK Afvalbeheer heeft tevens geïnvesteerd in 48 perscontainers en 72 containers met een hydraulisch dak.

IOK Afvalbeheer streeft naar een logistieke optimalisatie waarbij kostenbeheersing centraal staat.

De trafiek is tussen MMO en MBS voor restafval reeds opgestart door een palletschip in te zetten voor de vervoer in containers vanaf eind oktober 2015. In 2016 werd 3.118 ton vervoerd in 338 containers verdeeld over 26 vaarten.

2.4 Inzameling en logistiek

2.4.1 Ophaaldienst

De ophaaldienst van IOK Afvalbeheer verzorgt al sinds 1 april 1992 de huis-aan-huisinzamelingen van verscheidene afvalfracties in de 29 aangesloten gemeenten.

Het aantal selectief ingezamelde afvalfracties is gedurende de jaren toegenomen tot 11: huisvuil, grofvuil, gft, papier en karton, glas, PMD, snoeihout, oude metalen, houtafval, steenpuin en kerstbomen. Om de ophalingen te verzorgen, beschikt IOK Afvalbeheer over 84 ophaalwagens. Tevens worden 17 containerwagens en 4 bakwagens ingezet om de ingezamelde afvalfracties op de containerparken af te voeren naar de verschillende verwerkers en compost bij particulieren af te leveren in bigbags.

2.4.1.1 Evolutie personeel

Bij de oprichting van de ophaaldienst (1992-1993) waren er 36 personeelsleden in dienst. Ondertussen is het aantal door de toenemende opdrachten gestegen naar 220 in 2016.

Bijkomend wordt er beroep gedaan op interim-medewerkers. Vanaf 2001 werkt de ophaaldienst hiervoor samen met interimkantoren. Sinds mei 2006 zit het interimkantoor Randstad in house.

2.4.1.2 Opdrachten

In 2016 werden de opdrachten van 2015 verdergezet. De volgende wijzigingen ten opzichte van 2015 vallen te noteren:

- 2-wekelijkse ophaling van huisvuil in Kasterlee;
- 4 maal per jaar ophaling van grof huisvuil op afroep in Laakdal;
- 6 maal per jaar ophaling van grof huisvuil op afroep in Mol;
- 6 maal per jaar ophaling van steenpuin op afroep in Mol;

In Tabel 34 wordt een overzicht gegeven van alle ophalingen in de verschillende gemeenten. Deze worden met de volgende frequentie uitgevoerd:

- Huisvuil: 2-wekelijks;
- Grofvuil: gemeenteaafhankelijk;
- Gft: 2-wekelijks;
- Papier en karton: 12 ophalingen per jaar;
- Restplastic: gemeenteaafhankelijk;
- PMD: 24 ophalingen per jaar;
- Glas: 12 ophalingen per jaar;
- Snoeihout: gemeenteaafhankelijk;
- Oude metalen: gemeenteaafhankelijk;
- Houtafval: gemeenteaafhankelijk;
- Kerstbomen: 1 ophaling per jaar.

Papier en karton en PMD worden sinds 2007 bij de scholen opgehaald in 1.100 liter containers.

In de gemeenten Dessel, Merksplas en Vosselaar wordt in het kader van een proefproject voor de evaluatie van de inzameling van PMD en papier en karton huis aan huis een andere frequentie toegepast:

- 17 maal per jaar ophaling van PMD in plaats van 24 maal per jaar;
- 17 maal per jaar ophaling van papier en karton in plaats van 12 maal per jaar;

In 2015 zijn daar de gemeenten Herentals en Olen aan toegevoegd om dit inzamelscenario ook uit te testen in een stedelijk gebied.

Tabel 34: Overzicht huis-aan-huisinzamelingen in 2016 door de ophaaldienst van IOK Afvalbeheer

Gemeente	huisvuil	grofvuil	GFT	papier en karton	PMD	glas	snoeihout	oude metalen	houtafval	steenpuin	kerstbomen
Arendonk	✓		✓	✓	✓						
Baarle-Hertog	✓		✓	✓	✓						
Balen	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓		4 ✓			
Beerse	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓	2 ✓		2 ✓		
Dessel	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓					
Geel	✓	✓	✓	✓	✓						
Grobbendonk	✓	✓	✓	✓	✓						
Heist-op-den-Berg	✓		✓	✓	✓	✓					
Herentals	✓		✓	✓	✓						
Herenthout	✓		✓	✓	✓	✓					
Herselt		4 ✓	✓	✓	✓						
Hoogstraten	✓		✓	✓	✓						✓
Hulshout	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓					
Kasterlee	✓		✓	✓	✓						
Laakdal	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓					
Lille	✓		✓	✓	✓						
Meerhout	✓	4 ✓	✓	✓	✓	✓					✓
Merksplas	✓		✓	✓	✓						
Mol	✓	6 ✓	✓	✓	✓					6 ✓	
Nijlen	✓	6 ✓	✓	✓	✓	✓	6 ✓				
Olen			✓	✓	✓						
Oud-Turnhout	✓		✓	✓	✓						
Ravels	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
Retie			✓	✓	✓						
Rijkevorsel	✓		✓	✓	✓						
Turnhout	✓		✓	✓	✓						✓
Vorselaar	✓		✓	✓	✓						
Vosselaar	✓	✓	✓	✓	✓		2 ✓				
Westerlo	✓	✓	✓	✓	✓						

2.4.1.3 Evolutie wagenpark

In de loop van 2016 werden er 1 ophaalwagen voor glas en 1 containerwagen met aanhangwagen voor het ledigen van ondergrondse containers geleverd in het kader van een vervangingsoperatie van afgeschreven voertuigen. Bijkomend werden een aantal voertuigen uit dienst genomen en verkocht, meer bepaald 4 ophaalwagens, 3 containerwagens en 1 aanhangwagen.

Voor de exploitatiekosten werd een budget vooropgesteld van 1.600.000 euro.

Midden 2016 werd akkoord gegaan met de aankoop van 18 nieuwe ophaalwagens met 11 hoge beladingen.

2.4.1.4 Preventie en welzijn op het werk

In 2016 is deze beleidslijn intensief voortgezet. Er werden opleidingen georganiseerd gedurende het ganse kalenderjaar aan nieuwe uitzendkrachten, jobstudenten en personeelsleden. Deze opleidingen behandelen de werk- en veiligheidsinstructies alsook het diftar-systeem.

Er is permanente aandacht voor de persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) en werkkledij, waarbij nieuwe artikelen op de markt worden geëvalueerd (bv. handschoenen).

Voor het behalen van het vakbekwaamheidsattest voor chauffeurs C en CE werd in het voorjaar een 5de opleidingsdag georganiseerd voor 7 van de 35 te behalen punten. Er werd gekozen voor de module EHBO. De opleiding bestond uit een theoretisch en praktisch gedeelte in kleine groepjes. In deze opleiding werden de ophalers mee betrokken.

2.4.1.5 Route(optimalisatie)- en datacommunicatie

Voor de coördinatie van de logistieke werkzaamheden van de ophaalwagens, de containerwagens en de bakwagens wil IOK Afvalbeheer een route(optimalisatie)- en datacommunicatiesysteem invoeren met inbegrip van:

- Track & trace systeem
- Statusmeldingen
- Spraakcommunicatie
- Geofencing
- Gegevens ten behoeve van klachtenbehandeling
- Voor huis-aan-huisinzamelrondes:
  - Verdeling van de gemeente of gemeentesectoren in functie van de ophaalkalender in verschillende ophaalrondes
  - Beheer routeschema per ronde
  - Beheersysteem voor deze routes voor dispatching
  - Routebegeleiding voor de chauffeur in de vrachtwagen aan de hand van scherm- en spraakbegeleiding op basis van opgenomen routes
- Voor ophalingen op afroep:
  - Berekening optimaal routeschema voor ophalingen op afroep
- Voor containerwagentransport
  - Opdrachtenregistratie
  - Optimale opdrachtenverdeling over beschikbare middelen
  - Optimaal rittenschema per vrachtwagen
  - Rittenadministratie (boorddocumenten)
  - Intern rapportage aan boekhouding t.b.v. facturatie

Dit omvat de ontwikkeling van de benodigde software en eventuele randapparatuur voor digitalisatie en optimalisatie van het routesysteem alsmede het leveren en installeren van een datacommunicatie- en trackingsysteem. Voor de planning van personeel, wagens, rondes, e.d. beschikt IOK Afvalbeheer reeds over een ERP-pakket ontwikkeld in eigen beheer. De applicatie moet hierop een aanvulling zijn en de link vormen tussen dit ERP-pakket en de vrachtwagens.

Voor dit project werd een onderhandelingsprocedure met bekendmaking opgestart in mei 2013. In juni 2014 werd de opdracht na toetsing aan de gunningscriteria gegund aan MM-Lab GmbH. In september werd dan gestart met de inhoudelijke uitrol van het project om tot een testfase van het uiteindelijke product te kunnen komen in het voorjaar van 2015 (proeffase).

Tegen september 2015 werden alle voertuigen uitgerust met de vereiste boordcomputer en GPS-antenne. Vervolgens kon er gestart worden met het uittesten van het systeem. Hierbij zijn een aantal verbeterpunten gedetecteerd die nodig zijn voor een goede werking in de praktijk. Er werd opdracht gegeven tot de bijkomende ontwikkeling en gestart met de koppeling van het systeem aan de telefooncentrale.

Parallel werd gestart met het uittekenen van nieuwe rondes in het systeem. Hiervoor worden de opgenomen tracks van de gereden ophaalpunten bewerkt tot een volwaardige ronde. In een tweede fase worden de rondes binnen een gemeente en van eenzelfde fractie uitgebalanceerd en aangepast. Verwacht wordt dat in de periode 2017-2018 alle huis-aan-huisrondes op deze manier zijn aangepast.

2.4.2 Milieubedrijf Olen/Geel (MOG)

Door de groei van de activiteiten van de Ophaaldienst, zowel binnen de huis-aan-huisinzamelingen als in de logistiek van de containerwagens, was er nood aan bijkomende ruimte voor IOK Afvalbeheer (Hagelberg 10 in Olen). Deze is trouwens gelegen op hetzelfde industrieterrein als de Ophaaldienst. Het MOG telt 26 personeelsleden.

Sinds juni 2012 wordt deze site gebruikt als uitvalsbasis van de containerwagens en zijn de activiteiten van het ROS in samenwerking met vzw De Sprong er gevestigd. In 2016 zijn de voornaamste stromen:

- Afdankte Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA)
- Piepschuim
- Video- en muziekcassettes
- Matrassen
- Autobanden met velg
- Kurken stoppen.

In september 2012 werd de overslag van PMD opgestart. Hierdoor worden de ophaalwagens ontlast omdat het PMD met container- en aanhangwagen wordt afgevoerd naar de sorteerinstallatie in Houthalen. In 2016 werd 6.641 ton PMD overgeslagen.

In 2013 werd de magazijnfunctie met opslag van diverse materialen (glasbakken, PMD en gemengde plastic zakken, biozakken, ...) opgestart.

12 m³ container aan huis voor grote hoeveelheden tuinafval

Vanaf september 2013 breidde IOK Afvalbeheer haar dienstverlening uit en biedt zij de mogelijkheid aan burgers om grote hoeveelheden vers tuinafval aan huis te laten ophalen. Ze kunnen een 12 m³ container reserveren die op een afgesproken datum aan huis wordt geleverd en die na 4 dagen terug wordt opgehaald. De burger betaalt een all-inprijs van 220 euro voor de huur van de container, het transport en de verwerking van het groenafval. De containers zijn voorzien van de vereiste signalisatie. Als de container op de openbare weg geplaatst moet worden, dient de burger de nodige vergunningen bij zijn gemeente in orde te brengen.

In 2016 werden er 37 containers voor tuinafval geplaatst.

2.4.3 Ondergrondse containers

Naar aanleiding van een aantal concrete vragen werd dit project reeds eerder geïnitieerd (met trekkingsrechten voor de gemeenten).

Om aan het leveren, plaatsen, onderhoud en de opvolging van ondergrondse containers invulling te geven, werd een overheidsopdracht opgestart (juni 2013). Deze opdracht bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een ondergrondse, betonnen buitenbak waarin het afvalstelsel geplaatst wordt.
- Een veiligheids- en geleidingssysteem dat in de betonbak wordt gemonteerd.
- Een ondergrondse, uitneembare afvalcontainer
- Een opnamesysteem waarmee het afvalstelsel uit de put kan worden gehesen en waarmee de afvalcontainer kan worden geleid.
- Een inwerpzuil met specifieke inworp (naargelang de fractie) voorzien van een geïntegreerd toegangscontrolesysteem (RFID of e-ID).
- Een voetgangersplatform.

In de opdracht is het leveren en installeren van een softwarebeheersysteem met een koppeling naar een bestaand beheerpakket voor de opvolging van de exploitatiegegevens omvat.

In november 2013 werd deze opdracht toegewezen waarna vervolgens de voorbereidingen werden opgestart om een eerste site uit te rusten met deze ondergrondse containers. Parallel werd ook een containerwagen uitgerust met een laadkraan om deze ondergrondse containers te kunnen ledigen.

In de loop van 2014 werden de eerste ondergrondse containers in gebruik genomen.

Tabel 35: Overzicht ondergrondse containers

Gemeente	Aantal	Plaats	
Arendonk	5	OCMW Vrijheid 102	geplaatst
Balen	3	OCMW rusthuis	geplaatst
Balen	3	Kruierie	geplaatst
Balen	1	OCMW administratie	geplaatst
Beerse	2	OCMW serviceflats	geplaatst
Geel	3	Ecodroom	geplaatst
Geel	2	Geelvink	geplaatst
Heist-op-den-Berg	2	Privé verkaveling aan station	geplaatst
Hoogstraten	3	OCMW rusthuis	geplaatst
Meerhout	3	OCMW rusthuis	geplaatst
Mol	6	OCMW rusthuis + serviceflats	geplaatst
Nijlen	4	Notarishof	geplaatst
Oud-Turnhout	2	Assistentiewoningen + privé + dienstencentrum	geplaatst
Turnhout	4	Warande Turnhout	geplaatst
Turnhout	1	Collegestraat	geplaatst
Vorselaar	1	serviceflats + dienstencentrum + gemeentelijke diensten	geplaatst
Totaal	45		

De voorbereidingen zijn gestart voor de plaatsing van ondergrondse containers in:

- Kasterlee :3 x glas

Verder zijn er besprekingen bezig voor de mogelijke plaatsing van ondergrondse containers bij tal van projecten in verschillende gemeenten.

2.4.4 DIFTAR-project

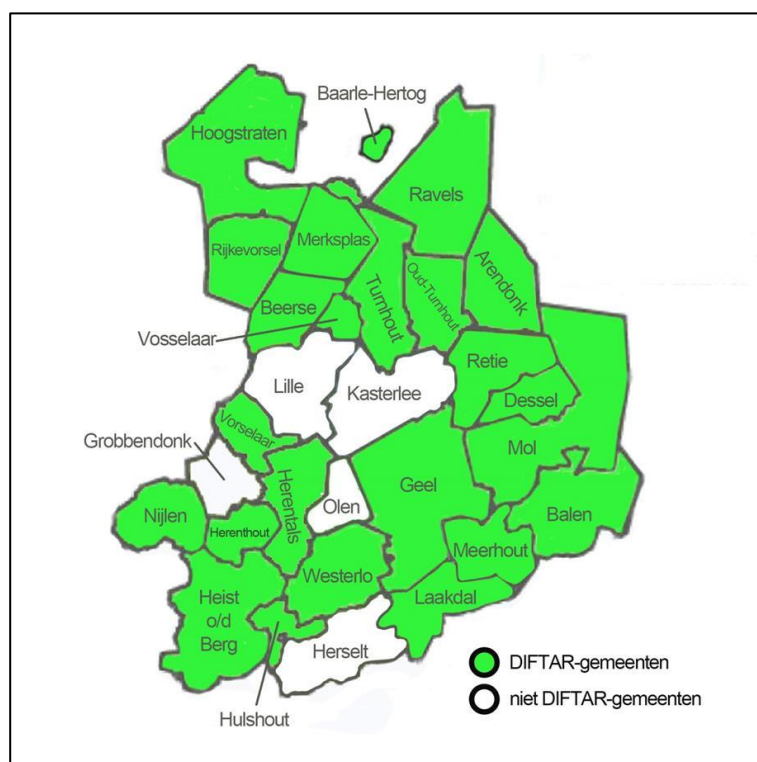
2.4.4.1 Opstartfase 9

Op 1 januari 2017 is ook Retie ingestapt in het diftar-systeem. Op 31 december 2016 waren er in Retie 4.577 actieve aansluitpunten.

Op 31 december 2016 werden bij 206.072 aansluitpunten gft en restafval gewogen. Dit is ca. 86 % de totale Kempische bevolking.

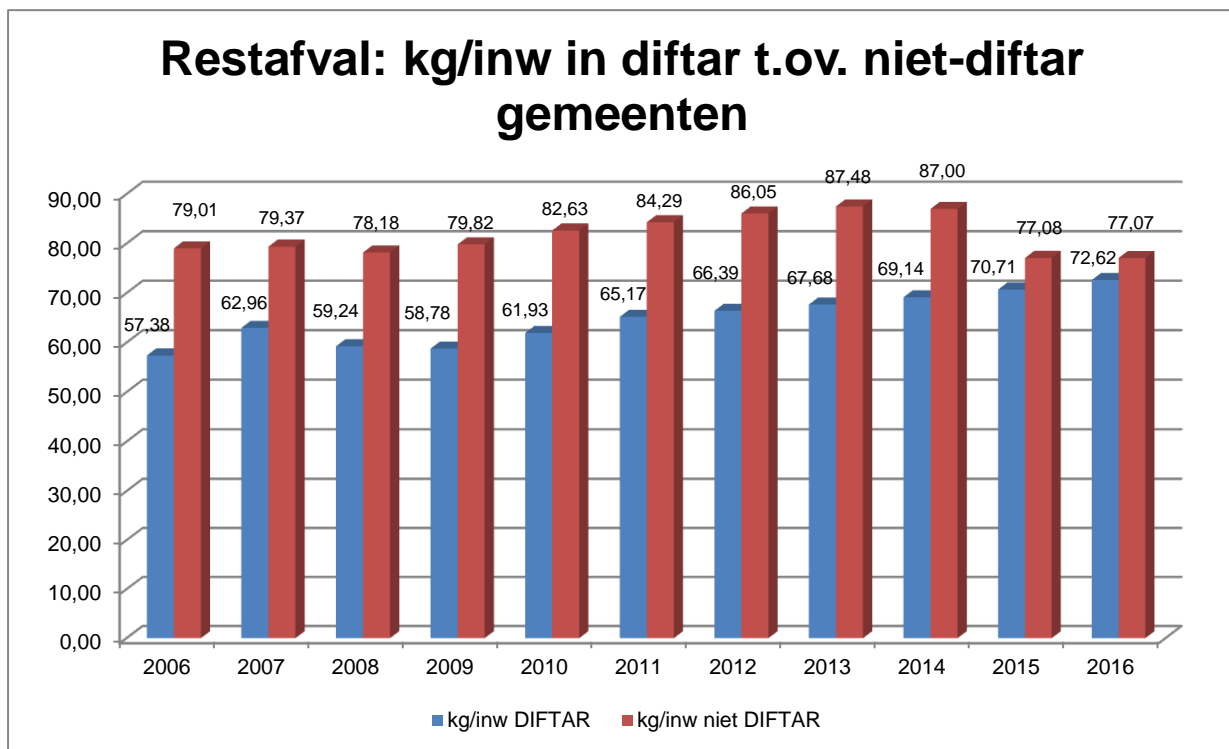
Hiervoor werden 208.333 restafvalcontainers uitgezet en 139.263 gft-containers. Bij de diftar-informatielijn werden 60.893 oproepen geregistreerd.

In de gemeenten Dessel, Geel, Herselt, Laakdal, Meerhout, Mol, Nijlen en Ravels wordt ook het grofvuil maandelijks ingezameld volgens het diftar-systeem.

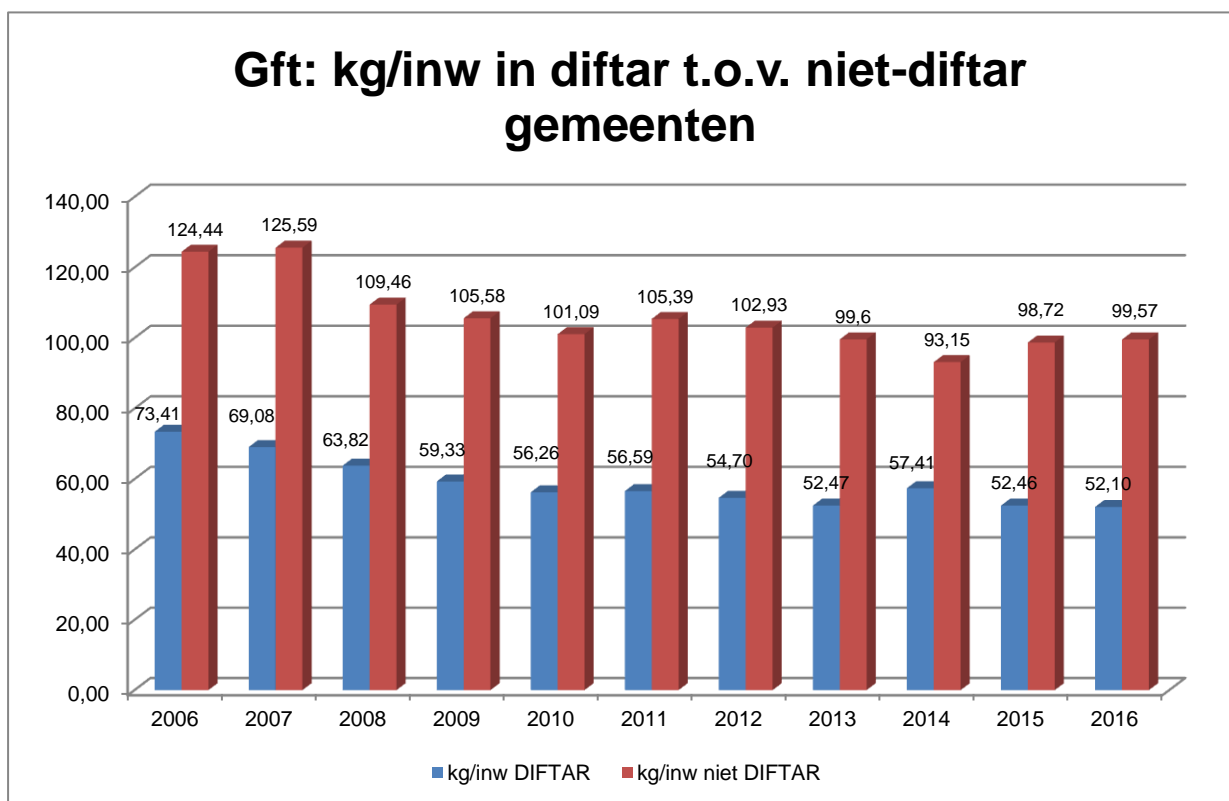

2.4.4.2 Positieve afvalresultaten door diftar

Grafiek: Evolutie restafval 2006 – 2016 (kg/inw. - diftar/niet-diftar gemeenten)

Grafiek: Evolutie GFT 2006 – 2016 (kg/inw. – diftar/niet-diftar gemeenten)

2.4.4.3 Diftar-webapplicatie

Om de bevolking blijvend bewust te maken van de hoeveelheid afval die ze jaarlijks produceren, ontwikkelde IOK Afvalbeheer in samenwerking met Ecowerf een diftar-webapplicatie (met cofinanciering van EFRO binnen het Interreg IV 2 Zeeën-programma).

De gebruikers kunnen zich persoonlijk registreren en ontvangen een paswoord en een gebruikersnaam. Vanaf dan kunnen ze hun persoonlijke afvalgegevens raadplegen waaronder hun containers en interventies, inzamelingen, statistieken, betalingsuitnodigingen, saldo en verrichtingen, afvalkalender ... De webapplicatie is echter ruimer opgevat dan alleen het tonen van gegevens. Voor de burger is het mogelijk om aan te geven dat hij zijn betalingsuitnodigingen in de toekomst elektronisch ter beschikking wil krijgen via e-mail in plaats van een papieren versie via de post.

Voor de gemeentelijke administratie is het elektronisch mutatieformulier mee voorzien. Bij elke verhuisbeweging wordt momenteel een formulier manueel ingevuld en doorgefaxt voor registratie in het diftar-systeem. Dit webformulier wordt opgevuld met de reeds gekende gegevens van het aansluitpunt (vb. beschikbare containers) en kan elektronisch worden aangevuld. Er is ook een module voorzien waarmee gemeentelijke rapporten van het diftar-systeem ter beschikking kunnen gesteld worden aan gemeentegebruikers.

Met de berichtenmodule kan IOK Afvalbeheer op straatniveau berichten genereren die dan zichtbaar zijn voor de aansluitpunten in het diftar-systeem in de webapplicatie. Dit is een snel en doelgericht communicatiemiddel en kan zeer nuttig zijn bij:

- Ophalingscalamiteiten (geen ophaling door sneeuw/overstromingen, straat vergeten ...)
- Gewone mededelingen (toelages zijn toegekend, ophaalkalender wordt verdeeld, compost kan besteld worden, tips te geven bij vriesweer ...).

Via deze tool kan IOK Afvalbeheer de dienstverlening verbeteren en een service op maat aanbieden.

Om een maximaal aantal gezinnen te bereiken heeft IOK Afvalbeheer de gefaseerde lancering in 2013 gekoppeld aan een uitgebreide informatiecampagne. Eind 2013 hadden 21.230 aansluitpunten zich geregistreerd voor deze module. Eind 2016 waren er al meer dan 35.000 registraties.

2.4.5 Invoering papiercontainers

In september 2015 lanceerde de raad van bestuur het bestek voor de invoering van papiercontainers in de regio. In maart 2016 werd de opdracht toegewezen. Samen met de opdrachtnemer werd een implementatietraject over 5 fases uitgewerkt in de periode 2016-2019.

In het najaar werd fase 1 in de gemeenten Hulsthout, Herenthout, Vorselaar, Heist-op-den-Berg en Westerlo uitgerold. Parallel werd in de gemeente Retie de papiercontainer ingevoerd samen met het diftar-systeem. Het betrof ca. 47.000 aansluitpunten.

Alle aansluitpunten ontvingen een eerste mailing met infofolder om het project aan te kondigen. Er worden 3 formaten ter beschikking gesteld. De container van 240 liter is het standaardformaat. Voor kleine woonsten kon men opteren voor een 40 liter model. Of kiezen voor een verzamelcontainer van 1.100 liter. Indien men wilde afwijken van het standaardformaat, dan diende men in contact te treden met een gratis telefoonnummer.

Een week voor de bedeling van de container ontving men een brief met daarin de plaatsingsdatum. Na het bedelen van de containers kon men deze onmiddellijk gebruiken bij de volgende inzameling van papier en karton.

In totaal werden in 2016 43.783 containers uitgezet, waarvan:

- 40.804 containers van 240 liter (93,20 %)
- 1.861 containers van 40 liter (4,25 %)
- 1.118 containers van 1.100 liter (2,55 %)

2.5 Eindverwijdering

2.5.1 Mechanisch-biologische scheidingsinstallatie (MBS)

2.5.1.1 Bezoeken

In 2016 bezochten 819 mensen MBS. Tijdens deze 50 rondleidingen maakten de bezoekers kennis met het Kempense afvalbeleid en de verwerking van restafval. Het aantal bezoeken aan MBS blijft vrij stabiel. Heel wat Kempense scholen zijn vaste bezoekers en hebben de rondleiding opgenomen in hun jaarprogramma.

2.5.1.2 Overlegcommissie

De overlegcommissie kwam 1 keer samen op 19 april 2016. Tijdens dit overleg met vertegenwoordigers van Geel, Laakdal, Meerhout en buurtbewoners werd de exploitatie van het afgelopen jaar besproken. Ook over (eventuele) klachten werden de leden in kennis gesteld.

2.5.1.3 Exploitatie

In 2016 werd er 107.613 ton huishoudelijk en bedrijfsafval verwerkt.

Voor de exploitatiekosten werd een budget goedgekeurd van 1.150.000 euro.

2.5.1.4 Werking MBS IVAREM – IOK Afvalbeheer

Op 28 december 2006 werd overgegaan tot de oprichting van de nieuwe structuur voor de MBS zijnde de P (Patrimonium nv MBS) en de M (Maatschap MBS). De raad van bestuur van de Patrimonium MBS kwam 5 maal bij mekaar; het bestuurscomité van de Maatschap MBS eveneens 5 maal.

2.5.2 Stortplaatsen

2.5.2.1 Afgewerkte stortplaatsen te Beerse/Merksplas, Olen en Meerhout

Op de stortplaatsen te Beerse/Merksplas, Olen en te Meerhout zijn de normale nazorgactiviteiten uitgevoerd: Afpompen percolaat, opvolging kwaliteit van het grondwater en stortgasonttrekking.

2.5.2.2 Stortgaswinning – groene stroomproductie

De hoeveelheid vrijgekomen stortgas te Meerhout en Olen werd volledig afgefakkeld. In 2016 werd een overeenkomst afgesloten om de stortgasmotor te Olen terug op te starten i.f.v. nuttig gebruik van het stortgas.

De stortgasmotor te Beerse/Merksplas heeft 297.400 kWh stroom opgebracht die grotendeels rechtstreeks wordt gebruikt in de composteringsinstallatie.

2.5.3 Aanvoer restafval

Tabel 36: Hoeveelheden restafval in 2016 - overzicht per gemeente

Gemeente	Huisvuil (in ton)	Grof vuil (in ton)	Huisvuil + grof vuil (in ton)
Arendonk	849	222	1.070
Baarle-Hertog	222	-	222
Balen	1.504	465	1.970
Beerse (*)	1.268	169	1.437
Dessel (*)	640	163	803
Geel (*)	2.817	530	3.348
Grobbendonk	912	4	916
Heist-op-den-Berg	2.954	462	3.415
Herentals	1.967	251	2.218
Herenthout	633	127	760
Herselt	1.160	187	1.347
Hoogstraten	1.527	353	1.880
Hulshout	707	190	897
Kasterlee	1.336	536	1.873
Laakdal (*)	1.103	278	1.381
Lille	1.254	734	1.988
Meerhout (*)	786	160	946
Merksplas (*)	606	154	760
Mol	2.776	659	3.435
Nijlen	1.683	409	2.091
Olen	963	200	1.163
Oud-Turnhout	1.020	317	1.337
Ravels	1.083	151	1.234
Retie (*)	831	152	983
Rijkevorsel	761	143	903
Turnhout (*)	3.500	481	3.982
Vorselaar	513	241	755
Vosselaar (*)	826	119	945
Westerlo	1.781	408	2.189
Totaal	37.982	8.266	46.249
Residu PMD	861		861
Algemeen Totaal	38.843	8.266	47.109

(exclusief ophaalrondes KMO-afval indien van toepassing)

- (*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
  - containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
  - een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

Tabel 37: Hoeveelheden huisvuil - grofvuil in 2016 – overzicht per gemeente

Gemeente	Huisvuil (in kg/inw)	grof vuil (in kg/inw)	Huisvuil + grof vuil (in kg/inw)
Arendonk	64,58	16,86	81,44
Baarle-Hertog	83,22	0,00	83,22
Balen (*)	67,86	20,99	88,86
Beerse (*)	71,14	9,48	80,62
Dessel (*)	67,99	17,30	85,29
Geel (*)	71,83	13,52	85,35
Grobbendonk	81,39	0,36	81,75
Heist-op-den-Berg	70,14	10,97	81,11
Herentals	70,94	9,06	80,00
Herenthout	71,85	14,44	86,29
Herselt	80,05	12,89	92,94
Hoogstraten	72,10	16,66	88,76
Hulshout	68,94	18,49	87,43
Kasterlee	72,91	29,26	102,17
Laakdal (*)	69,60	17,55	87,15
Lille	76,43	44,77	121,20
Meerhout (*)	77,33	15,76	93,09
Merksplas (*)	70,08	17,84	87,92
Mol	77,05	18,29	95,34
Nijlen	74,30	18,04	92,33
Olen	78,68	16,34	95,01
Oud-Turnhout	76,62	23,83	100,45
Ravels	73,50	10,23	83,73
Retie (*)	74,89	13,67	88,56
Rijkevorsel	64,33	12,06	76,39
Turnhout (*)	81,47	11,20	92,68
Vorselaar	66,01	31,03	97,04
Vosselaar (*)	75,55	10,91	86,46
Westerlo	72,07	16,53	88,60
Totaal	73,34	15,96	89,30
Residu PMD	1,66		1,66
Algemeen Totaal	75,00	15,96	90,96

(exclusief ophaalrondes KMO-afval indien van toepassing)

(*) De containerparken van IOK Afvalbeheer in Beerse/Merksplas, Meerhout en Dessel/Retie worden ook bezocht door bewoners van de omliggende gemeenten. Voor de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden op deze containerparken werd de volgende verdeelsleutel toegepast:

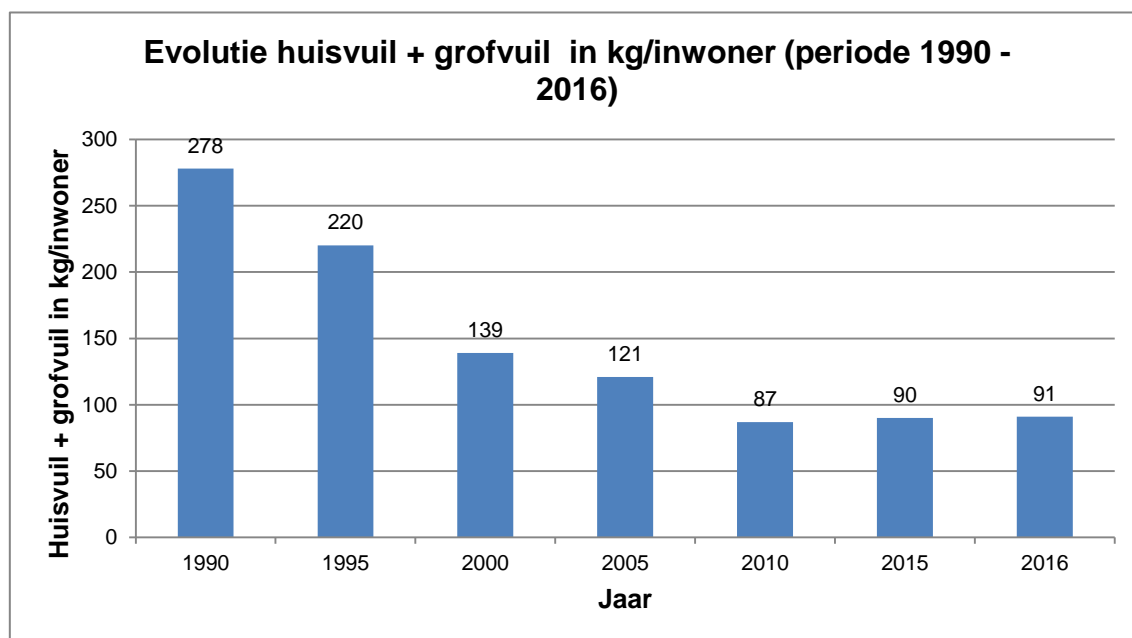
- containerpark IOK Afvalbeheer te Beerse/Merksplas: Beerse 44 % - Merksplas 25 % - Turnhout 3 % - Vosselaar 28 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Meerhout: Geel 7 % - Laakdal 60 % - Meerhout 33 %;
- containerpark IOK Afvalbeheer te Dessel/Retie: Dessel 53 % - Retie 47 %
- een aandeel van minder dan 2 % werd hiervoor niet in rekening gebracht.

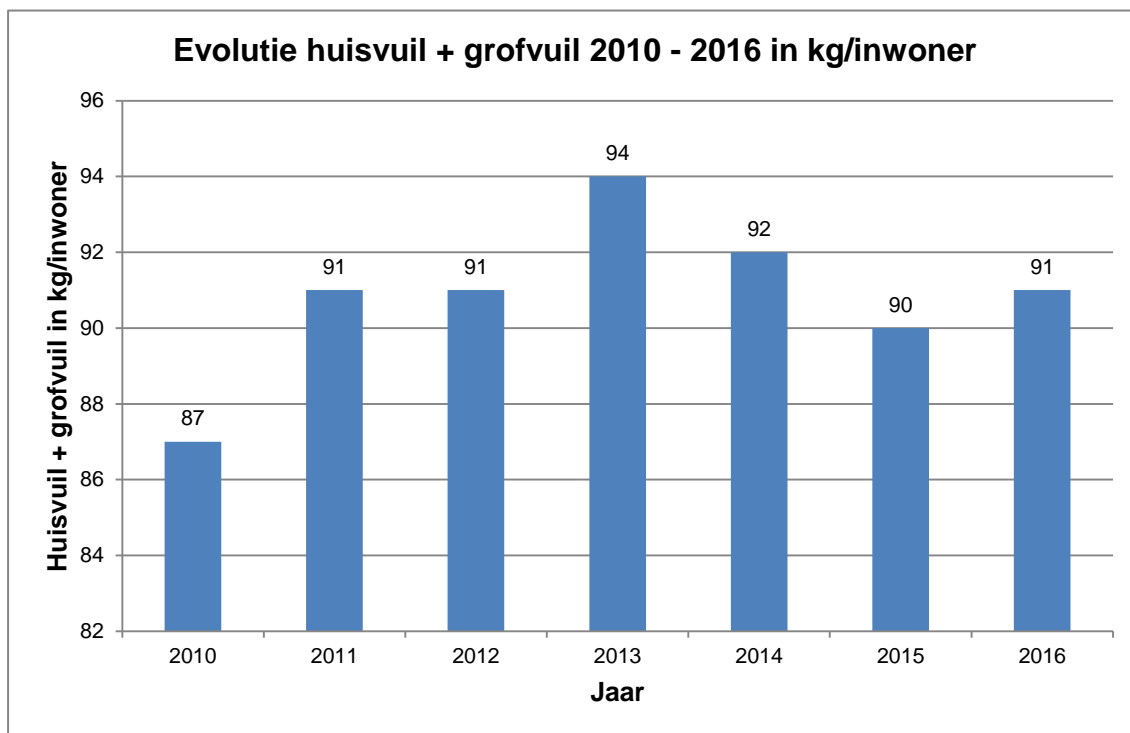
Tabel 38: Evolutie huisvuil + grofvuil 1990 – 2016

Jaar	Huisvuil (in kg/inwoner)	Grofvuil (in kg/inwoner)	Huisvuil + grofvuil (in kg/inwoner)
1990	238	40	278
1991	222	35	257
1992	199	42	241
1993	181	49	230
1994	177	52	229
1995	175	45	220
1996	134	42	176
1997	114	42	156
1998	97	60	157
1999	90	60	150
2000	80	59	139
2001	80	54	134
2002	78	55	133
2003	74	47	121
2004	76	45	121
2005	77	44	121
2006	75	32	107
2007	76	28	104
2008	71	23	94
2009	64	21	85
2010	67	20	87
2011	71	20	91
2012	72	20	91
2013	75	19	94
2014	75	17	92
2015	74	16	90
2016	75	16	91

Grafiek: Evolutie huisvuil + grofvuil 1990-2016 in kg/inwoner

Grafiek: Evolutie huisvuil + grofvuil 2010-2016 in kg/inwoner

2.6 Tarieven afval

Bij de vastlegging van de tarieven zijn de volgende basisprincipes van toepassing:

- De hiërarchie van de ladder van Lansink;
- De verwerking gebeurt globaal aan kostprijs;
- De best mogelijke schatting van de hoeveelheden en de kosten;
- De geleidelijke volledige kostendekking per deelactiviteit.

Op basis hiervan werden in het najaar van 2016 (tarievendossier) de volgende basisopties genomen voor de tarieven voor 2017:

- Restafval: 165 euro/ton;
- Gft-verwerking: 52 euro/ton;
- Groenafval: 10 euro/ton; snoeihout: 0 euro/ton; bermmaaisel: 18 euro/ton
- KGA: 1,02 euro/inwoner en 0,22 euro/inwoner;
- Gemengde plastic: 92 euro/ton + externe verwerkingskosten.

Per gemeente werd er een individuele kosten/baten analyse (% dekkingsgraad) opgemaakt.

2.7 VVSG/Interafval

Interafval ontstond in 1995 en groeide uit tot een structurele samenwerking tussen alle Vlaamse afvalintercommunales en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Als koepel tracht men de band tussen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor afvalbeheer en gemeenten verder te versterken. In 2016 bestaat Interafval 20 jaar. Op een gepaste wijze werd hieraan aandacht besteed.

Bovendien tracht Interafval de leden maximaal te informeren en als gesprekspartner op te treden. De dagelijkse leiding van Interafval berust bij het bureau. Het bureau bestaat uit 7 personen. Namens IOK Afvalbeheer is de directeur van IOK Afvalbeheer lid van het bureau en voorzitter van de vereniging. In 2016 werd deze aanduiding vernieuwd voor een periode van 3 jaar.

In de plenaire vergadering zetelen alle Vlaamse afvalintercommunales. In deze vergadering worden standpunten voorbereid, acties besproken en ervaringen uitgewisseld.

Tevens is er een uitwisseling met de raad van bestuur van de VVSG.

Daarnaast bestaan er een aantal technische werkgroepen.

Vanuit het bureau is er ook een driemaandelijks structureel overleg met de OVAM en het kabinet van de Minister van Leefmilieu. Het is een middel om de actuele dossiers te bespreken en het afvalbeleid van de gemeenten te versterken. Daarnaast is Interafval actief in diverse overlegfora en commissies.

2.8 De Kringwinkel Zuiderkempem

Op 14 februari 2006 fuseerden de 3 bestaande kringloopcentra Krinkel, Kat&Co en De Klus tot de Kringwinkel Zuiderkempem vzw en de zuster vzw Milieu & Werk. Namens IOK Afvalbeheer participeren de directeur/voorzitter directieteam en de directeur van IOK Afvalbeheer in de bestuursorganen van deze vzw's. IOK Afvalbeheer vervult hierbij een ondersteunende rol.

2.9 vzw WEB

In het najaar van 2008 verzocht de vzw WEB IOK Afvalbeheer een afvaardiging aan te duiden in hun bestuursorganen. De directeur/voorzitter directieteam en de directeur van IOK Afvalbeheer werden hiervoor aangeduid. IOK Afvalbeheer vervult hierbij eveneens een ondersteunende rol.

3 Jaarrekeningen 2016

JAARREKENING IN EURO

Naam: **INTERCOMMUNALE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ VOOR DE KEMPEN AFVALBEHEER**

Rechtsvorm: Opdrachthoudende vereniging

Adres: Antwerpseweg

Nr: 1

Bus:

Postnummer: 2440

Gemeente: Geel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van

Antwerpen, afdeling Turnhout

Internetadres: www.iok.be

Ondernemingsnummer

BE 0862.457.484

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

19-12-2003

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

16-05-2017

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2016

tot

31-12-2016

Vorig boekjaar van

01-01-2015

tot

31-12-2015

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 5.1, VOL 5.2.2, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.4, VOL 5.3.5, VOL 5.4.2, VOL 5.5.2, VOL 5.16, VOL 5.17.2, VOL 8, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

HEYKANTS-JANSENS JOSEE

DE POPULIERKENS 8
2350 VOSSelaar
BELGIË

Bestuurder

LENAERTS KAREL

HOEKEINDE 72
2330 MERKSPLAS
BELGIË

Bestuurder

LEYSEN JOHAN

VREDELAAN 8

2490 BALEN
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

VAN HIRTUM GUY

GEELSESTRAAT 72
2260 WESTERLO
BELGIË

Bestuurder

SELS FRANK

KAPELLEBERG 87
2430 LAAKDAL
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

KNAEPS TESSA

COLLEGESTRAAT 11
2400 MOL
BELGIË

Bestuurder

BAETS WARD

HEERLE 6C
2322 HOOGSTRATEN
BELGIË

Bestuurder

LUYTEN WALTER

KONING ALBERTSTRAAT 183
2380 Ravels
BELGIË

Bestuurder

VINCKX JOS

EIGEN 32
2360 Oud-Turnhout
BELGIË

Bestuurder

DIELS PAUL

LICHTAARTSESTEENWEG 39
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

ENGELEN JOS

ROOIAARDE 38
2450 Meerhout
BELGIË

Bestuurder

PEETERMANS LUC

LIMBERG 103
2230 Herselt
BELGIË

Bestuurder

BROECKX WILLY

KUILSTRAAT 72
2480 Dessel
BELGIË

Bestuurder

GABRIËLS ROGER

VLAKKE VELDEN 6
2270 Herenthout
BELGIË

Bestuurder

GYS FERDINAND

BRASEL 23
2480 Dessel
BELGIË

Bestuurder

HAAGEN LOUIS

KLEIN-GOORBLEEK 28
2382 Poppel
BELGIË

Bestuurder

HENDRICKX KRISTOF

WEZENSTRAAT 20
2370 Arendonk
BELGIË

Bestuurder

JANS FREDDY

NIEUWSTRAAT 6
2430 Vorst (Kempen)
BELGIË

Einde van het mandaat: 16-02-2016

Bestuurder

JULLIAMS BART

LUXEMBURGLAAN 24
2440 Geel
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

NOYENS GRIET

NEERZIJDE 18
2460 Kasterlee
BELGIË

Bestuurder

PELCKMANS KRISTEL

PONTFORTSEDIJK 22
2470 Retie
BELGIË

Bestuurder

RAEYMAEKERS RIK

KERKPLEIN 6
2470 Retie
BELGIË

Bestuurder

SMANS MARC

DEN ABT 71
2340 Beerse
BELGIË

Bestuurder

STEVENS JAN

DENNENLAAN 15
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

VAN MEENSEL ERIC

KABIENSTRAAT 14
2280 Grobbendonk
BELGIË

Bestuurder

VAN OLMEN MIEN

PLASSENDONK 13
2200 Herentals
BELGIË

Bestuurder

VAN ROOY SARA

MARKT 15/G
2290 Vorselaar
BELGIË

Bestuurder

VAN TILBURG LEO

DONKERSTRAAT 14
2387 Baarle-Hertog
BELGIË

Bestuurder

VERELST CARRIE

BARTSTRAAT 15
2560 Nijlen
BELGIË

Bestuurder

VERHAEGEN JOOST

STATIONSSTRAAT 26
2235 Hulshout
BELGIË

Bestuurder

VLEUGELS LUC

WIEKEVORSTSE GOORWEG 34
2222 Itegem
BELGIË

Bestuurder

VOS ERIC

BOOMSTRAAT 6
2300 Turnhout
BELGIË

Bestuurder

BOUQUILLON SEPPE

KEIZERSHOFSTRAAT 38
2250 Olen
BELGIË

Bestuurder

VAN LEUVEN JÜRGEN

BOCHTENSTRAAT 28/0201
2310 Rijkevorsel
BELGIË

Bestuurder

ADRIAENSSEN LUDO

BEUKENLAAN 7
2290 Vorselaar
BELGIË

Begin van het mandaat: 16-02-2016

Bestuurder

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCVBA (B160)

BE 0446.334.711
Joe Englishstraat 52
2140 Borgerhout
BELGIË

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

VAN DEN ECKER RONALD (IBR A 1851)

Joe Englishstraat 52
2140 Borgerhout
BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

---

* Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>45.371.850,89</u>	<u>47.448.629,04</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21	631.799,87	842.399,83
Materiële vaste activa	5.3	22/27	30.476.982,09	32.344.143,28
Terreinen en gebouwen		22	10.298.346,91	12.313.571,38
Installaties, machines en uitrusting		23	14.654.258,5	13.257.473,98
Meubilair en rollend materieel		24	4.986.794,87	5.862.557,49
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	537.581,81	910.540,43
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	14.263.068,93	14.262.085,93
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1	14.235.600	14.235.600
Deelnemingen		280	14.235.600	14.235.600
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	27.468,93	26.485,93
Aandelen		284	250	250
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	27.218,93	26.235,93
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>37.431.715,64</u>	<u>40.211.870,66</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	11.746.222,58	22.018.448,07
Handelsvorderingen		40	6.454.162,64	5.781.490,43
Overige vorderingen		41	5.292.059,94	16.236.957,64
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53	24.607.688,72	14.740.597,99
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	24.607.688,72	14.740.597,99
Liquide middelen		54/58	1.076.114,85	3.443.879,49
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	1.689,49	8.945,11
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	82.803.566,53	87.660.499,7

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>52.415.899,29</u>	<u>49.873.792,8</u>
Kapitaal	5.7	10	1.175.400	1.175.400
Geplaatst kapitaal		100	1.175.400	1.175.400
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	48.289.447,89	45.343.425,77
Wettelijke reserve		130	117.540	117.540
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133	48.171.907,89	45.225.885,77
Overgedragen winst (verlies)		14		
(+)/(-)				
Kapitaalsubsidies		15	2.951.051,4	3.354.967,03
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>6.379.099,14</u>	<u>5.980.962,05</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	6.379.099,14	5.980.962,05
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	1.935.048,21	2.002.553,01
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162	2.807.481,89	2.341.840
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	1.636.569,04	1.636.569,04
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>24.008.568,1</u>	<u>31.805.744,85</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17	6.591.118,65	9.017.054,36
Financiële schulden		170/4	6.591.118,65	9.017.054,36
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173	6.591.118,65	9.017.054,36
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	17.173.508,68	22.717.578,61
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42	6.253.993,56	10.664.086,99
Financiële schulden		43	988.265,42	971.938,33
Kredietinstellingen		430/8	988.265,42	971.938,33
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	5.983.214,75	7.047.601,56
Leveranciers		440/4	5.983.214,75	7.047.601,56
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	2.708.836,93	2.894.567,95
Belastingen		450/3	169.291,39	256.225,28
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	2.539.545,54	2.638.342,67
Overige schulden		47/48	1.239.198,02	1.139.383,78
Overlopende rekeningen	5.9	492/3	243.940,77	71.111,88
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	82.803.566,53	87.660.499,7

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	50.984.821,78	48.698.098,19
Omzet	5.10	70	49.807.175,97	47.445.141,9
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	1.177.645,81	1.252.956,29
Bedrijfskosten		60/64	48.179.401,93	44.839.045,58
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60		
Aankopen		600/8		
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609		
Diensten en diverse goederen		61	22.981.374,5	21.212.893,41
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62	17.566.772,18	17.009.664,33
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	5.341.459,43	4.855.860,46
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7	465.641,89	-158.691,96
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	1.824.153,93	1.919.319,34
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	2.805.419,85	3.859.052,61
Financiële opbrengsten		75	450.462,83	592.409,91
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	43.458,9	181.588,73
Opbrengsten uit vlottende activa		751	612,22	801,69
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	406.391,71	410.019,49
Financiële kosten	5.11	65	459.901,06	610.964,9
Kosten van schulden		650	459.891,38	610.964,9
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	9,68	
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)		9902	2.795.981,62	3.840.497,62
Uitzonderlijke opbrengsten		76	82.535,7	76.208,21
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	82.535,7	76.208,21
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9		
Uitzonderlijke kosten		66	-67.504,8	-60.934,04
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660		2.459,59
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)		662	-67.504,8	-63.393,63
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663		
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	2.946.022,12	3.977.639,87
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Belastingen op het resultaat				
Belastingen	5.12	67/77		
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		670/3		
		77		
Winst (Verlies) van het boekjaar		9904	2.946.022,12	3.977.639,87
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	2.946.022,12	3.977.639,87

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	2.946.022,12	3.977.639,87
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	2.946.022,12	3.977.639,87
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Ottrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	2.946.022,12	3.977.639,87
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		
aan de overige reserves		6921	2.946.022,12	3.977.639,87
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

TOELICHTING
STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
KOSTEN VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051P	XXXXXXXXXX	1.052.999,79
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8021		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8031		
Overboekingen van een post naar een andere	8041		
	(+)/(-)		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051	1.052.999,79	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121P	XXXXXXXXXX	210.599,96
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8071	210.599,96	
Teruggenomen	8081		
Verworven van derden	8091		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8101		
Overgeboekt van een post naar een andere	8111		
	(+)/(-)		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121	421.199,92	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	210	631.799,87	

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	23.952.748,62
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	28.424,64	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	1.603.104,23	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	22.378.069,03	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	75.619,94
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	75.619,94	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	11.714.797,18
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	440.544,88	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	12.155.342,06	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	<u>10.298.346,91</u>	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	65.918.968,17
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	3.107.911,75	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	448.692,74	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182	1.392.361,46	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	69.970.548,64	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	541.748,82
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232	1.782,08	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252	539.966,74	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	53.203.243,01
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	3.103.488,69	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	450.474,82	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	55.856.256,88	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	14.654.258,5	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	19.993.393,7
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	711.063,28	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173	700.818,83	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	20.003.638,15	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	22.310,42
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233	6.291,6	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	16.018,82	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	14.153.146,63
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	1.586.825,9	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303	707.110,43	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	15.032.862,1	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	<u>4.986.794,87</u>	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	XXXXXXXXXX	910.540,43
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	1.019.402,84	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8186	-1.392.361,46	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	537.581,81	
Meerwaarden per einde van het boekjaar			
	8256P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8246		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar			
	8326P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286		
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8316		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	27	537.581,81	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	XXXXXXXXXX	14.235.600
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371		
Overboekingen van een post naar een andere	8381		
	(+)/(-)		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	14.235.600	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8411		
Verworven van derden	8421		
Afgeboekt	8431		
Overgeboekt van een post naar een andere	8441		
	(+)/(-)		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8451		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8471		
Teruggenomen	8481		
Verworven van derden	8491		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8501		
Overgeboekt van een post naar een andere	8511		
	(+)/(-)		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
	(+)/(-)		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	280	14.235.600	
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8581		
Terugbetalingen	8591		
Geboekte waardeverminderingen	8601		
Teruggenomen waardeverminderingen	8611		
Wisselkoersverschillen	8621		
Overige mutaties	8631		
	(+)/(-)		
	(+)/(-)		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8651		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	250
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	250	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284	<u>250</u>	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	<u>XXXXXXXXXX</u>	<u>26.235,93</u>
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583	983	
Terugbetalingen	8593		
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8623		
Overige mutaties	(+)/(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	<u>27.218,93</u>	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
	Aantal	%	%			(+/-) of (-) (in eenheden)	
NV PATRIMONIUM MBS BE 0886.391.839 Naamloze vennootschap ANTWERPSEWEG 1 2440 Geel BELGIË AANDELEN	255.156	60	0	31-12-2016	EUR	24.316.938,18	108.919,56

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagd bedrag
Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
hoogstens één maand
meer dan één maand en hoogstens één jaar
meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51	15.368.449,13	10.365.539,55
8681	15.368.449,13	10.365.539,55
8682		
52		
8684		
53	9.239.239,59	4.375.058,44
8686	9.239.239,59	4.375.058,44
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P 100	XXXXXXXXXX 1.175.400	1.175.400

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Samenstelling van het kapitaal
 Soorten aandelen
 Aandelen gemeenten

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	1.175.400	47.016
8702 8703	XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX	47.016

Aandelen op naam
 Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101 8712	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721 8722	
8731 8732	
8740 8741 8742	
8745 8746 8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761 8762	
8771 8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

**UITSPLITSING VAN DE POST 163/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG
VOORKOMT**
Voorziening afdek/nazorg stortplaatsen en verwerkingsinstallaties
Overige

Boekjaar
1.157.569,04
479.000

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	6.253.993,56
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	2.425.935,71
Overige leningen	8851	3.828.057,85
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42 **6.253.993,56**

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	6.094.279,6
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	6.094.279,6
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912 **6.094.279,6**

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	496.839,05
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	496.839,05
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913 **496.839,05**

GEWAARBORGDE SCHULDEN

Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	169.291,39
450	
9076	
9077	2.539.545,54

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN**BEDRIJFSOPBRENGSTEN****Netto-omzet**

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengsten Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen
compenserende bedragen**BEDRIJFSKOSTEN****Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring
heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen
personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Andere personeelskosten

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt

Teruggenomen

Op handelsvorderingen

Geboekt

Teruggenomen

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen

Andere

**Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde
personen**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740	486.209,13	642.219,68
9086	409	397
9087	362,2	353,6
9088	487.019	478.258
620	12.133.634,5	11.697.055,66
621	3.576.436,87	3.366.202,64
622	629.292,59	613.141,82
623	1.227.408,22	1.333.264,21
624		
635		
9110		
9111		
9112		
9113		
9115	465.641,89	
9116		158.691,96
640	88.486,28	29.344,89
641/8	1.735.667,65	1.889.974,45
9096	57	57
9097	44,4	44,9
9098	87.987	88.839
617	2.252.282	2.184.257

FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

FINANCIËLE RESULTATEN

Andere financiële opbrengsten

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

MEERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125	403.915,63	410.019,49
9126		
	2.476,08	0
6501		
6503		
6510		
6511		
653		
6560		
6561		

Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio

Geactiveerde intercalaire interesten

Waardeverminderingen op vlottende activa

Geboekt

Teruggenomen

Andere financiële kosten

Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen

Voorzieningen met financieel karakter

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Uitsplitsing van de overige financiële kosten

Boekjaar

UITZONDERLIJKE RESULTATEN

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke opbrengsten

Uitsplitsing van de andere uitzonderlijke kosten

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latencies
  - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
  - Andere actieve latencies

- Passieve latencies
  - Uitsplitsing van de passieve latencies

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	947.904,36	928.255,81
9146	1.556.926,81	1.818.206,09
9147	2.454.972,36	2.507.533,44
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
 TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

Gestelde waarborgen ten gunste van OVAM (eindafdek stortplaatsen) en overige waarborgen: 1.295.574,79 EUR

BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

Melding wordt gemaakt van enkele hangende geschillen. De nodige provisies werden aangelegd op basis van inschattingen gemaakt door externe adviseurs.

Een maatschapscontract "Maatschap MBS" met als doel de uitbating van de mechanisch biologische scheidingsinstallatie te Geel werd afgesloten tussen IOK Afvalbeheer en Ivarem. Het aandeel van IOK Afvalbeheer bedraagt 60%. De financiële kerncijfers (aan 100%) van de "Maatschap MBS" voor 2016 zijn als volgt :

ACTIVA (24.808.700,16 EUR)
 - rubriek 22: 13.559.203,98 EUR
 - rubriek 23: 2.657.050,57 EUR
 - rubriek 24: 4.062,99 EUR
 - rubriek 40: 1.454.927,09 EUR
 - rubriek 41: 1.842.504,17 EUR
 - rubriek 51/53: 3.962.442,68 EUR
 - rubriek 54/58: 1.316.151,57 EUR
 - rubriek 490/1: 12.357,11 EUR

PASSIVA (24.808.700,16 EUR)
 - rubriek 15: 1.039,27 EUR
 - rubriek 16: 0,00 EUR
 - rubriek 17: 13.041.090,12 EUR
 - rubriek 42: 3.180.765,36 EUR
 - rubriek 44: 881.403,50 EUR
 - rubriek 45: 249.663,54 EUR
 - rubriek 47/48: 7.452.978,41 EUR
 - rubriek 492/3: 1.759,96 EUR

RESULTATENREKENING
 - rubriek 70/74: 10.084.643,46 EUR
 - rubriek 60/64: 11.664.457,19 EUR
 - rubriek 75: 608,03 EUR
 - rubriek 65: 191.435,55 EUR
 - rubriek 76: 40.000,00 EUR
 - rubriek 66: 107.537,63 EUR

IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPT BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
 Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	280/1	14.235.600	14.235.600
Deelnemingen	280	14.235.600	14.235.600
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281		
Vorderingen op verbonden ondernemingen	9291		
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311		
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351	3.828.057,85	2.004.817,04
Op meer dan één jaar	9361		
Op hoogstens één jaar	9371	3.828.057,85	2.004.817,04
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421		
Opbrengsten uit vlottende activa	9431		
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461		
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481		
Verwezenlijkte minderwaarden	9491		
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	282/3		
Deelnemingen	282		
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292		
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312		
Schulden	9352		
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372		

Boekjaar

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	46.103,79
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	8.481,92
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

Staat van de tewerkgestelde personen**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	264,1	242,3	21,8
Deeltijds	1002	141,7	105,9	35,8
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	362,2	317,7	44,5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	356.228	326.659	29.569
Deeltijds	1012	130.791	99.454	31.337
Totaal	1013	487.019	426.113	60.906
Personeelskosten				
Voltijds	1021	12.064.142,18	11.000.506,18	1.063.636
Deeltijds	1022	5.502.630	4.178.499	1.324.131
Totaal	1023	17.566.772,18	15.179.005,18	2.387.767
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	39.172	33.848	5.324

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	353,6	310,6	43
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	478.258	419.806	58.452
Personeelskosten	1023	17.009.664,33	14.769.596,33	2.240.068
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	44.946	39.027	5.919

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister (vervolg)

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar

Aantal werknemers

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Volgens het geslacht en het studieniveau

- Mannen
  - lager onderwijs
  - secundair onderwijs
  - hoger niet-universitair onderwijs
  - universitair onderwijs
- Vrouwen
  - lager onderwijs
  - secundair onderwijs
  - hoger niet-universitair onderwijs
  - universitair onderwijs

Volgens de beroepscategorie

- Directiepersoneel
- Bedienden
- Arbeiders
- Andere

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	265	144	364,8
110	237	143	336,2
111	28		28
112			
113		1	0,6
120	244	108	321,1
1200	58	23	75,7
1201	174	69	224,9
1202	11	8	15,5
1203	1	8	5
121	21	36	43,7
1210		2	1,6
1211	16	14	25,1
1212	3	17	13,3
1213	2	3	3,7
130		4	2
134	15	38	37,2
132	250	102	325,6
133			

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar

- Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen
- Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren
- Kosten voor de onderneming

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	44	0,4
151	87.131	856
152	2.203.330	48.952

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	34		34
210	9		9
211	25		25
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

- Pensioen
- Werkloosheid met bedrijfstoelage
- Afdanking
- Andere reden
- Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305	18	4	20,8
310	15	4	17,8
311	3		3
312			
313			
340	1	2	2,4
341			
342	3	1	3,6
343	14	1	14,8
350			

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	198	5811	20
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	1.548	5812	133
Nettokosten voor de onderneming	5803	64.151	5813	5.037
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	64.151	58131	5.037
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	96	5831	36
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	1.366	5832	588
Nettokosten voor de onderneming	5823	61.854	5833	24.474
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

WAARDERINGSREGELS

1. Oprichtingskosten
Nihil

2. Immateriële vaste activa
Nihil

3. Materiële vaste activa
De aankopen van het boekjaar werden aan aanschaffingswaarde in de actiefrekening van de balans opgenomen.
De subsidie-aanvragen op investeringen werden zoals in de vorige jaren bijgeboekt op de rekening kapitaalsubsidies.
Vanaf het tweede jaar werd een herwaardering toegepast, waarbij de coëfficiënt gebruikt werd die elk jaar door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd meegedeeld. Vanaf 2003 werd deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.
De afschrijvingen worden berekend op basis van de lineaire methode. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd :

Algemeen geldende afschrijvingstermijnen:

- machines, materieel, gezinscontainers, glasbakken, containers, onderhoudswagens: 5 jaar
- meubilair: 10 jaar
- zonnepanelen: 12 jaar
- installaties: 15 jaar
- gebouwen: 20 jaar

Ophaaldienst:

- ophaalwagens, containerwagens, vrachtwagens, aanhangwagens: 7 jaar
- Diftar uitbreiding, inzamelmiddelen, software/website: 5 jaar
- Diftar weegsystemen: 7 jaar

Containerparken:

- uitrusting: 5 jaar
- Keet, omgevingswerken, diftar-uitrusting, kga-kluis: 10 jaar
- infrastructuur: 20 jaar

Milieubedrijf Beerse/Merkeplas:

- algemene inrichting: 10 jaar

De afschrijvingen gebeuren volgens de formules opgenomen in de omzendbrieven terzake van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, nl.:

$$\text{afschrijving van het boekjaar} = \frac{\text{geherwaardeerde boekwaarde}}{n - x}$$

waarbij: n = aantal jaren van de levensduur
x = reeds verstreken afschrijvingsjaren

De onder de actiefzijde van de balans opgenomen bedragen vormen een saldo bestaande uit:

- + aanschaffingswaarde
- + verhoogd met de toegepaste herwaarderingmeerwaarde
- verminderd met de toegepaste afschrijvingen
- = saldo = boekwaarde

De afschrijvingen, berekend volgens hoger genoemde regels, worden onder de actiefzijde bij de aanschaffingswaarde in mindering gebracht.
Op de passiefzijde, onder de rubriek 'Kapitaalsubsidies', worden de bedragen opgenomen die in functie van de investeringen in materiële vaste activa betoelaagd worden.

Het deel van de berekende afschrijvingen, dat betrekking heeft op de gesubsidieerde investeringen, wordt in mindering gebracht van de op de passiefzijde opgenomen kapitaalsubsidies.

Betreffende de investeringen in de aanleg van de stortvakken wordt voor het afschrijvingsritme van de gronden en de inrichtingskosten uitgegaan van de tijdens het jaar effectief gestorte hoeveelheid, uitgedrukt in ton, ten overstaan van de restcapaciteit.

4. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.

5. Voorraden - bestellingen in uitvoering

Nihil

6. Vorderingen

De vorderingen worden in de balans opgenomen aan nominale waarde.

Voor vorderingen, waarvan wordt verwacht dat ze, omwille van gewijzigde juridische basis niet meer worden uitgevoerd, wordt een waardevermindering geboekt ten belope van de nominale waarde.

7. Geldbeleggingen en liquide middelen

Tegoeven bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De geldbeleggingen en beleggingsfondsen worden enkel geherwaardeerd ten belope van de effectief gerealiseerde meerwaarden. Niet-gerealiseerde meerwaarden, zoals die blijken uit de inventaris of realisatiewaarden van de stukken, worden niet geboekt.

8. Herwaarderingmeerwaarden

De materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur werden voor 2003 jaarlijks geherwaardeerd ten belope van de indexering van hun netto boekwaarde bij het begin van het boekjaar.

De indexering geschiedt op basis van het gemiddelde van de index der groothandelsprijzen en van de index der consumptieprijzen. De indexering wordt tot 80 % van de vastgestelde prijzevolutie beperkt.

De geherwaardeerde waarden worden afgeschreven volgens een plan dat ertoe strekt deze geherwaardeerde waarden gespreid over de residuele afschrijvingstermijn ten laste van de resultaten te nemen.

In geval van afboeking van materiële vaste activa wordt de herwaarderingmeerwaarde overgedragen naar de onbeschikbare reserves. Vanaf 2014 gebeurt de afboeking pro rata de jaarlijkse afschrijvingen.

9. Kapitaalsubsidies

Omvat kapitaalsubsidies die van overheidswege werden verkregen met het oog op investeringen in materiële vaste activa. Deze subsidies worden in resultaat genomen volgens hetzelfde ritme als de afschrijvingen op de vaste activa voor de verwerving waarvan ze werden verkregen.

10. Voorzieningen voor risico's en kosten

Voorzieningen worden gevormd tegen de geraamde kostprijs.

Betreffende de provisies voor de eindafdek en nazorg van de nieuw ingerichte stortvakken wordt uitgegaan van de ten gunste van de OVAM gestelde bankwaarborgen in het kader van de Vlarem II-wetgeving. De provisie wordt opgebouwd volgens de verhouding van de tijdens het jaar effectief gestorte hoeveelheid, uitgedrukt in ton, ten overstaan van de vergunde restcapaciteit.

Betreffende de provisies voor de kosten van het nazorgplan van de afgedekte stortvakken wordt rekening gehouden met het saldo van de niet-vrijgegeven bankwaarborgen ten gunste van de OVAM, m.n. 5% van de oorspronkelijk gestelde bankwaarborgen.

Provisies voor grote herstellingen en onderhoudswerken worden opgebouwd op basis van het verschil tussen onderhoudsbudget en werkelijke onderhoudskosten, rekening houdend met de geplande grote herstellingen/onderhoud op onze verwerkingsinstallaties voor de volgende 5 jaar.

Voor hangende geschillen inzake diverse projecten worden provisies gevormd door de Raad van Bestuur op basis van de inschattingen gemaakt door externe adviseurs. Deze inschattingen zijn realistische waarderungen van de risico's, opgesteld naar best vermogen, maar geven geen garantie op volledige dekking van het risico. De inschattingen worden jaarlijks herbekeken.

De wet van 24 oktober 2011 tot wijziging van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones (tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen) heeft een belangrijke impact op de pensioenlasten van de vastbenoemde personeelsleden van IOK Afvalbeheer. In het licht hiervan werd het berekende bedrag van 2.126.330,24 euro gespreid over de boekjaren 2011-2013 als provisie opgenomen. Jaarlijks zal het risico herberekend en aangepast worden.

11. Schulden op meer dan een jaar of ten hoogste één jaar

De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

12. Schulden op ten hoogste één jaar

De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

Een maatschapscontract "Maatschap MBS" met als doel de uitbating van de mechanisch biologische scheidingsinstallatie te Geel werd op 28 december 2006 tussen IOK Afvalbeheer en Ivarem afgesloten. De partijen nemen elk voor hun aandeel deel in het jaarlijks resultaat. Het aandeel van IOK Afvalbeheer voor het werkingsjaar 2016 bedraagt 1.102.907,33 euro. Dit bedrag wordt opgenomen onder de rubriek "Overige schulden".

In overeenstemming met de omzendbrief dd 18.7.2003 betreffende de toepassing van artikel 11 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking stelt de opdrachthoudende vereniging geen geconsolideerde jaarrekening op.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2016, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verslag over de Jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Jaarrekening van de opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer CVBA (de "Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 82.803.566,53 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 2.946.022,12.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale auditstandaarden ("*International Standards on Auditing*" - "ISA's") zoals deze in België werden aangenomen uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen, en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Vennootschap.

**Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening
van de opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer CVBA over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)**

Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2016, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, in overeenstemming met artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen ("W.Venn"), het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het W. Venn en van de statuten van de Vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan, doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de Jaarrekening te wijzigen:

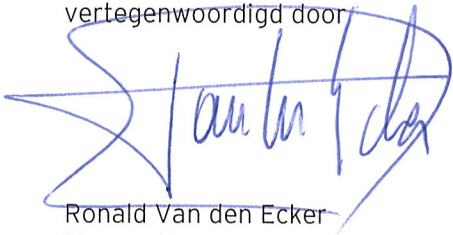
- ▶ Het jaarverslag over de Jaarrekening opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het W. Venn en neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het W. Venn, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- ▶ De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het W. Venn, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.
- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

**Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening
van de opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer CVBA over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)**

- ▶ Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het W. Venn zijn gedaan of genomen.

22 maart 2017

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

Ref: 17RVE0098

JAARREKENING IN EURO

Naam: **PATRIMONIUM MBS**

Rechtsvorm: Naamloze vennootschap

Adres: Antwerpseweg

Nr: 1

Bus:

Postnummer: 2440

Gemeente: Geel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van Antwerpen, afdeling Turnhout

Internetadres:

Ondernemingsnummer

BE 0886.391.839

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

15-01-2007

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

12-05-2017

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2016

tot

31-12-2016

Vorig boekjaar van

01-01-2015

tot

31-12-2015

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 5.1, VOL 5.2.1, VOL 5.2.2, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.1, VOL 5.3.2, VOL 5.3.3, VOL 5.3.4, VOL 5.3.6, VOL 5.4.1, VOL 5.4.2, VOL 5.4.3, VOL 5.5.1, VOL 5.5.2, VOL 5.8, VOL 5.11, VOL 5.13, VOL 5.16, VOL 5.17.2, VOL 6, VOL 8, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

LEYSEN JOHAN

VREDELAAN 8
2490 BALEN
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

CEURSTEMONT EDUARD

SMISSEN 16/A
2890 Sint-Amands
BELGIË

Bestuurder

VAN DEN BOSSCHE RITA

ONTVOERINGSPLEIN 10/102
2800 Mechelen
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

VAN HOOFF INGEBORG

HERFSTSTRAAT 19
2590 Berlaar
BELGIË

Bestuurder

SELS FRANK

KAPELLEBERG 87
2430 Vorst (Kempen)
BELGIË

Bestuurder

JULLIAMS BART

LUXEMBURGLAAN 24
2440 Geel
BELGIË

Bestuurder

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCVBA (B160)

BE 0446.334.711
JOE ENGLISHSTRAAT 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

VAN DEN ECKER RONALD (IBR A 1851)

JOE ENGLISHSTRAAT 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

---

* Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>1.058.150</u>	<u>1.058.150</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21		
Materiële vaste activa	5.3	22/27	1.058.150	1.058.150
Terreinen en gebouwen		22		
Installaties, machines en uitrusting		23		
Meubilair en rollend materieel		24		
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	1.058.150	1.058.150
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28		
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8		
Aandelen		284		
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8		
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>23.363.072,45</u>	<u>33.668.424,96</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29	13.041.090,12	16.221.855,48
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	13.041.090,12	16.221.855,48
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	9.561.159,41	16.491.270,93
Handelsvorderingen		40		
Overige vorderingen		41	9.561.159,41	16.491.270,93
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53	722.002,86	947.857,73
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	722.002,86	947.857,73
Liquide middelen		54/58	37.060,1	5.339,15
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	1.759,96	2.101,67
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	24.421.222,45	34.726.574,96

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>24.316.938,18</u>	<u>24.311.492,19</u>
Kapitaal	5.7	10	23.726.000	23.726.000
Geplaatst kapitaal		100	23.726.000	23.726.000
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	590.938,18	585.492,19
Wettelijke reserve		130	590.938,18	585.492,19
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133		
Overgedragen winst (verlies)		14		
(+)/(-)				
Kapitaalsubsidies		15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16		
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5		
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160		
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Overige risico's en kosten	5.8	163/5		
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>104.284,27</u>	<u>10.415.082,77</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17		
Financiële schulden		170/4		
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	104.284,27	10.415.082,77
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42		
Financiële schulden		43		
Kredietinstellingen		430/8		
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	810,7	525,17
Leveranciers		440/4	810,7	525,17
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	31.042,07	
Belastingen		450/3	31.042,07	
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9		
Overige schulden		47/48	72.431,5	10.414.557,6
Overlopende rekeningen	5.9	492/3		
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	<u>24.421.222,45</u>	<u>34.726.574,96</u>

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	81.389,16	80.190,03
Omzet	5.10	70	81.389,15	80.190,03
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	0,01	
Bedrijfskosten		60/64	189.254,79	192.298,4
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60		
Aankopen		600/8		
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609		
Diensten en diverse goederen		61	189.254,79	192.248,4
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62		
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630		
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4		
Vorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7		
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8		50
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	-107.865,63	-112.108,37
Financiële opbrengsten		75	216.785,19	548.484,79
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		
Opbrengsten uit vlottende activa		751	216.785,19	548.484,79
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9		
Financiële kosten	5.11	65		
Kosten van schulden		650		
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9		
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)		9902	108.919,56	436.376,42
Uitzonderlijke opbrengsten		76		
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763		
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9		
Uitzonderlijke kosten		66		
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661		
Vorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)		662		
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663		
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	108.919,56	436.376,42
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		

Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
5.12	67/77		
	670/3		
	77		
		108.919,56	436.376,42
		108.919,56	436.376,42

Belastingen op het resultaat (+)/(-)

Belastingen

Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen

Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)

Onttrekking aan de belastingvrije reserves

Overboeking naar de belastingvrije reserves

Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	108.919,56	436.376,42
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	108.919,56	436.376,42
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	5.445,99	21.818,82
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920	5.445,99	21.818,82
aan de overige reserves		6921		
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6	103.473,57	414.557,6
Vergoeding van het kapitaal		694	103.473,57	414.557,6
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

**TOELICHTING
STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA**

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	XXXXXXXXXX	42.326.000
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	42.326.000	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	XXXXXXXXXX	41.267.850
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275		
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	41.267.850	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	1.058.150	

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagd bedrag
 Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
 hoogstens één maand
 meer dan één maand en hoogstens één jaar
 meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51		
8681		
8682		
52		
8684		
53	722.002,86	947.857,73
8686	722.002,86	947.857,73
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P 100	XXXXXXXXXX 23.726.000	23.726.000

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Samenstelling van het kapitaal
 Soorten aandelen

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
8702 8703	XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX	425.260

Aandelen op naam
 Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101 8712	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721 8722	
8731 8732	
8740 8741 8742	
8745 8746 8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761 8762	
8771 8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)**UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD****Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen**

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913

GEWAARBORGDE SCHULDEN**Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden**

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	31.042,07
450	
9076	
9077	

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Uitsplitsing per geografische markt			
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740		
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086		
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087		
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088		
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620		
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621		
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622		
Andere personeelskosten	623		
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624		
Vorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	(+)/(-) 635		
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110		
Teruggenomen	9111		
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112		
Teruggenomen	9113		
Vorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115		
Bestedingen en terugnemingen	9116		
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640		50
Andere	641/8		
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096		
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097		
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098		
Kosten voor de onderneming	617		

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latencies
  - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
  - Andere actieve latencies

- Passieve latencies
  - Uitsplitsing van de passieve latencies

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145		
9146		
9147		
9148	31.042,07	

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN EN MET ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	280/1		
Deelnemingen	280		
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281		
Vorderingen op verbonden ondernemingen	9291	3.828.057,85	2.004.817,04
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	3.828.057,85	2.004.817,04
Geldbeleggingen	9321		
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341		
Schulden	9351		
Op meer dan één jaar	9361		
Op hoogstens één jaar	9371		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381		
Door verbonden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421		
Opbrengsten uit vlottende activa	9431		
Andere financiële opbrengsten	9441		
Kosten van schulden	9461		
Andere financiële kosten	9471		
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481		
Verwezenlijkte minderwaarden	9491		
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	282/3		
Deelnemingen	282		
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292	2.552.038,56	1.336.544,69
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312	2.552.038,56	1.336.544,69
Schulden	9352		
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372		

Boekjaar

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	810,7
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria

WAARDERINGSREGELS

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

1. Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden onmiddellijk ten laste genomen.

2. Immateriële vaste activa

Nihil

3. Materiële vaste activa

De aankopen van het boekjaar werden aan aanschaffingswaarde in de actiefrekening van de balans opgenomen.

In de loop van het boekjaar werden geen materiële vaste activa geherwaardeerd.

Op de materiële vaste activa omfattende de afvalverwerkingsinstallatie met aanhorigheden werd op 28 december 2006 een vruchtgebruik gevestigd voor de bestaansduur van de eigenaar met een maximum van 30 jaar. De vruchtgebruiker is de Maatschap MBS (een maatschapscontract tussen IOK Afvalbeheer en Ivarem).

De naakte eigendom van de installatie wordt niet afgeschreven.

4. Financiële vaste activa

Nihil

5. Voorraden - bestellingen in uitvoering

Nihil

6. Vorderingen

De vorderingen worden in de balans opgenomen aan nominale waarde.

Voor vorderingen, waarvan wordt verwacht dat ze, omwille van gewijzigde juridische basis niet meer worden uitgevoerd, wordt een waardevermindering geboekt ten belope van de nominale waarde.

7. Geldbeleggingen en liquide middelen

Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De geldbeleggingen en beleggingsfondsen worden enkel geherwaardeerd ten belope van de effectief gerealiseerde meerwaarden. Niet-gerealiseerde meerwaarden, zoals die blijken uit de inventaris of realisatiewaarden van de stukken, worden niet geboekt.

8. Herwaarderingsmeerwaarden

Nihil.

9. Kapitaalsubsidies

Nihil.

10. Voorzieningen voor risico's en kosten

Nihil.

11. Schulden op meer dan een jaar of ten hoogste één jaar

Nihil.

12. Schulden op ten hoogste één jaar

De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de vennootschap Patrimonium MBS NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2016, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen.

Verslag over de Jaarrekening - Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Jaarrekening van Patrimonium MBS NV ("de Vennootschap") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 24.421.222,45 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 108.919,56.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de Jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of het maken van fouten bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale auditstandaarden ("*International Standards on Auditing*" - "ISA's") zoals deze in België werden aangenomen uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de Jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de Jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de bestaande interne controle van de Vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de Vennootschap van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de bestaande interne controle van de Vennootschap.

Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening van Patrimonium MBS NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)

Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de Jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2016, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Jaarrekening, in overeenstemming met artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen ("W.Venn"), het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het W. Venn en van de statuten van de Vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan, doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de Jaarrekening te wijzigen:

- ▶ Het jaarverslag over de Jaarrekening opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het W. Venn en neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het W. Venn, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

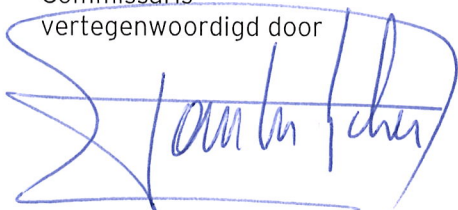
**Verslag van de commissaris van 22 maart 2017 over de Jaarrekening
van Patrimonium MBS NV over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2016 (vervolg)**

- ▶ Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het W. Venn zijn gedaan of genomen.

22 maart 2017

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris

vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

Ref: 17RVE0100